

1 | 2019

duševné

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| ŠTVRTROČNÍK | ROČNÍK XXIII

INTELLECTUAL PROPERTY | GEISTIGES EIGENTUM | LA PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE

vlastníctvo

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISSN 1339-5564

časopis DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO v roku 2019

● ● ● ● ● ● ● ● v tlačenej aj Adobe PDF verzii

Úrad priemyselného vlastníctva SR aj v ďalšom kalendárnom roku vychádza čitateľom v ústrety a bude vydávať časopis *Duševné vlastníctvo* v tlačenej aj v elektronickej verzii.

Tlačené periodikum bude predplatiteľom distribuované poštou, cena jedného čísla bude **4,50 €**, cena ročného predplatného bude **18 €** + poštovné. Odberateľom bude účtované poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Elektronické periodikum bude predplatiteľom distribuované v PDF formáte, cena jedného čísla bude **3,50 €**, cena ročného predplatného bude **14 €**.

Online objednávka: <http://www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Pokyny pre autorov

Časopis *Duševné vlastníctvo* je špecializovaným odborným recenzovaným časopisom, ktorý je zameraný na problematiku teórie a praxe duševného vlastníctva. Časopis vychádza štyrikrát do roka.

Zaslané príspevky v rubrike *Štúdie* sú anonymne posudzované dvomi nezávislými recenzentmi a konečné rozhodnutie o publikácii všetkých zaslaných príspevkov je v kompetencii redakčnej rady. Orientačný čas recenzie je jeden mesiac. Články prechádzajú jazykovou korektúrou.

Uzávierka pre prijímanie *Štúdií* do časopisu má tieto pravidlá: do 15. januára sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 1. čísle; do 15. marca sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v druhom čísle; do 15. júna sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 3. čísle a do 15. septembra sa prijímajú príspevky uverejnené v 4. čísle.

Príspevky do rubriky *Informácie* je možné posilať priebežne, pričom budú uverejnené v najbližšom čísle.

Časopis *Duševné vlastníctvo* aktuálne prijíma autorské príspevky na rok 2019. Prosíme autorov o dodržiavanie nasledujúcich požiadaviek:

1. Rukopis zasielajte na casopisDV@indprop.gov.sk. Vzor úpravy príspevkov je k dispozícii na rovnakej adrese na požiadanie.
2. Odporúčaný rozsah strán *Štúdie* je 10 až 30 normostrán, v rubrike *Informácie* je odporúčaný rozsah 5 až 10 normostrán.
3. K autorskému článku je potrebné pripojiť abstrakt (10 až 20 riadkov) a kľúčové slová (5 až 8) v slovenskom aj anglickom jazyku.
4. Pod názov článku uveďte meno, zaradenie, pracovisko, presnú adresu a emailový kontakt na autora.
5. Odkazy (citácie, parafrázy) na literatúru uvádzajte v poznámke pod čiarou. Na konci článku uveďte zoznam literatúry. Komentáre v texte sa uvádzajú rovnako v poznámke pod čiarou.
6. Významné pasáže v texte zvýraznite hrubým písmom (boldom). V záujme prehľadnosti je vhodné členiť články do kapitol.
7. Nevyžiadané rukopisy sa autorom nevracajú späť.
8. Autorský rukopis je v prípade uverejnenia v časopise honorovaný.

Detailné informácie ohľadne publikačného procesu, štruktúry, formálnych náležitostí príspevkov, recenzného konania a autorských práv sú dostupné na vyžiadanie na emailovej adrese casopisDV@indprop.gov.sk

Slovensko na poli inováčnej spoločnosti

Inovácie spolu s inovačnými schopnosťami podniku sú považované za nevyhnutnú podmienku konkurencieschopnosti na domácom či zahraničnom trhu. V meniacom sa podnikateľskom prostredí, ktorého hnacou silou sú náročné požiadavky zákazníkov, zvyšujúca sa konkurencia, technický rozvoj a globalizácia, sú inovácie prostriedkom na prispôsobovanie sa týmto zmenám.

Európska komisia každoročne publikuje prehľad inovácií, pričom v tom poslednom za rok 2018 poukazuje na pozitívny trend vo väčšine krajín Európskej únie. Priemerná inovačná výkonnosť EÚ sa od roku 2010 zvýšila o 5,8 %. Kde sa však na tomto pomyselnom rebríčku nachádza Slovensko? Žiaľ, na popredných priečkach nefiguruje. Podľa Komisie má Slovensko pozíciu takzvaného mierneho inovátora. Hoci sa väčšina ukazovateľov zlepšila, zaznamenali sme prepád v marketingových a organizačných inováciách.

Nevyhnutnou súčasťou inovácií je výskum a vývoj, rovnako ako spolupráca na rôznych úrovniach či prepojenie výskumu a praxe. Vychádzajúc zo Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky tvoria náš inovačný potenciál práve tie oblasti hospodárstva, ktoré sú založené na automatizácii, riadení a robotike alebo na efektívnom využívaní dostupných zdrojov energie.

Časopis Duševné vlastníctvo inovačný potenciál Slovenska pravdepodobne nezmení, no jeho zámerom je slúžiť ako primárny zdroj informácií o legislatívnych zmenách v oblasti duševného vlastníctva, mapovaní stavu problematiky, zaujímavostí či aktuálnych výziev. V tom prvom tohtoročnom čísle sme sa zamerali na dve nosné témy. Priblížime vám legislatívnu reformu známkového práva v EÚ z pohľadu aktuálnych mimo legislatívnych aktivít EUIPO

a členských štátov EÚ. Zaoberať sa budeme aj problematikou posudzovania technickej funkcie v dizajnoch a ochranných známkach a judikatúrou Súdneho dvora EÚ v oblasti prekážok zápisu na základe relatívnych dôvodov z obdobia posledných rokov. V druhej nosnej štúdii presunieme našu pozornosť na Zmluvu o patentovej spolupráci a problémy vychádzajúce z jej aplikácie v praxi. Okrem tradičných rubriek sme do tohto čísla zaradili komentár s otázkou, či môže označenie nadobúdať rozlišovaciu spôsobilosť v praxi. Či je to tak, sa dozvieme v texte na strane 23. V rubrike z galérie tvorcov vypovedáme teoretickú dizajnu Mgr. Eleny Farkašovej, ArtD., ktorá nás zasväť do stavu dizajnu v podmienkach Slovenskej republiky a predstaví nám svoju najnovšiu publikáciu Podoby dizajnu – Marián Ihring, ktorej recenziu vám rovnako ponúkame. Nie nadarmo som spomínala stav inovácií na Slovensku. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vyhlasuje už dvanásť ročník súťaže Inovatívny čin roka 2018. Možno práve tento rok prinesie objav na poli technológií, ktorý zmení naše postavenie v inovačnej spoločnosti...

Verím, že ostávajúce verní nášmu obsahu aj tento rok. Vidíme sa opäť v júni, opäť s novými témami, komentármi, zaujímavosťami či inšpiráciami.

Mgr. Lucia Spišiaková, PhD.
šéfredaktorka
časopisu Duševné vlastníctvo

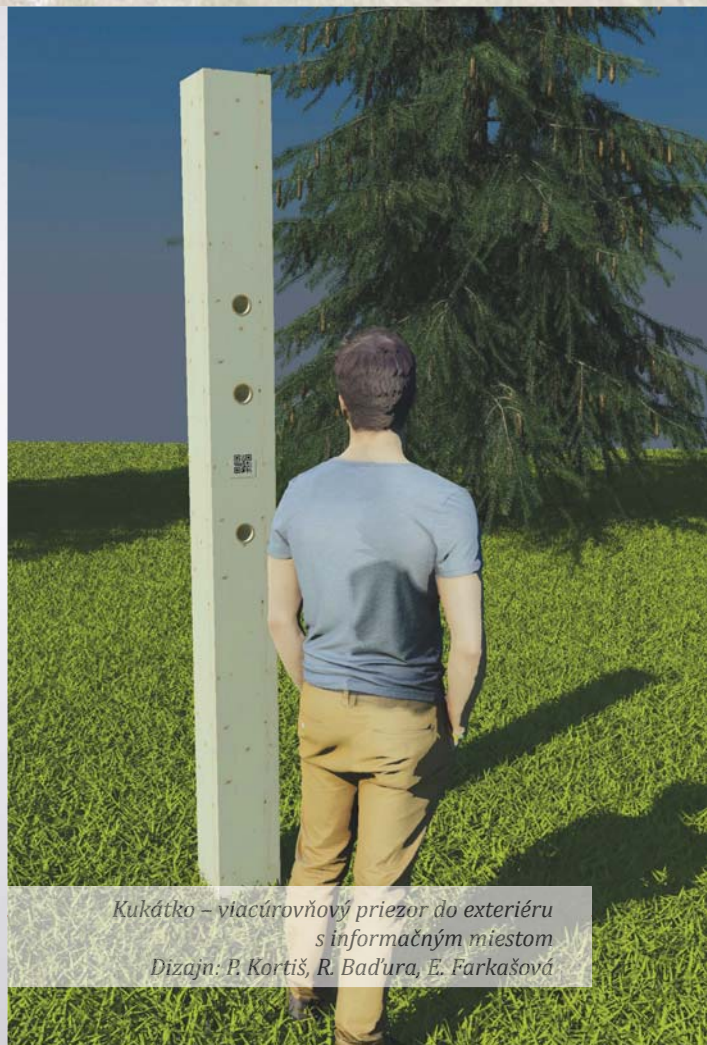
*Exteriérové objekty s informačným odkazom
Les pre lokalitu Krížna, Veľká Fatra
Dizajn: I. Jedinák, R. Baďura, E. Farkašová*

Z galérie tvorcov: Mgr. Elena Farkašová, ArtD.

„Dizajn sa v dnešnom svete stáva multipovolaním s narastajúcou sociálnou zodpovednosťou a dizajnér osobnosťou, vyznačujúcou sa multischopnosťami.“ s. 30

*Exteriérový mobiliár Letokruhy
Dizajn: V. Blahútová, M. Hrebeňárová,
L. Janeková, F. Kočajdová,
R. Baďura, E. Farkašová*

*Kukátko – viacúrovňový priezor do exteriéru
s informačným miestom
Dizajn: P. Kortiš, R. Baďura, E. Farkašová*

3 Editoriál <i>(Spišiaková, L.)</i>	33 Spektrum dobrých nápadov a riešení	52 Správy z EUIPO
6 Liaison míting – ochranné známky <i>(Mikuličová, J., Uhríková, M.)</i>	36 Zaujalo nás	53 Správy z EÚ
19 Priority rozvoja systému PCT a ÚPV SR v ich kontexte; zmena pravidla 69.1(a) PCT <i>(Hladká, L.)</i>	41 Finančná správa SR	54 Správy zo sveta
25 Môže označenie nadobudnúť rozlišovaciu spôsobilosť používaním držiteľom licencie? <i>(Klinka, T.)</i>	42 Spoločný systém hodnotenia kvality CAF <i>(Presperínová, E.)</i>	55 Nové publikácie
27 Aktuálne z autorského práva <i>(Bednárík, R.)</i>	44 Z rozhodnutí ÚPV SR	56 Recenzia: Podoby dizajnu – Marián Ihring (E. Farkašová) <i>(Baďura, R.)</i>
30 Z galérie tvorcov: Mgr. Elena Farkašová, ArtD. <i>(Spišiaková, L.)</i>	47 Z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ	57 Z obsahov vybraných časopisov
	49 Správy z ÚPV SR	
	51 Správy z WIPO	
	51 Správy z EPO	

OBSAH ▲ ▼ CONTENTS

3 Leitartikel <i>(Spišiaková, L.)</i>	33 Spectrum of Useful Ideas and Solutions	52 News from the EUIPO
6 Liaison meeting - trade marks <i>(Mikuličová, J., Uhríková, M.)</i>	36 Story that Caught Our Eye	53 News from the EU
19 Priorities of the PCT system development and IPO SR in this context, amendment of the Rule 69.1(a) PCT <i>(Hladká, L.)</i>	41 Financial Administration of the SR	54 News from the world
25 Can a sign acquire the distinctiveness through using by a licence holder? <i>(Klinka, T.)</i>	40 Common Assessment Framework <i>(Presperínová, E.)</i>	55 Neue Publikationen
27 Currently from Copyright <i>(Bednárík, R.)</i>	44 Issues from Decisions of the IPO SR	56 Review: Concepts of design – Marián Ihring (E. Farkašová) <i>(Baďura, R.)</i>
30 From the Gallery of Creators: Mgr. Elena Farkašová, ArtD. <i>(Spišiaková, L.)</i>	47 Issues from Decisions of the Court of Justice of the EU	57 Tables of Contents of Selected Journals
	49 News from the IPO SR	
	51 News from the WIPO	
	51 News from the EPO	

LIAISON MÍTING – OCHRANNÉ ZNÁMKY

LIAISON MEETING – TRADE MARKS

Jitka MIKULIČOVÁ, Miroslava UHRÍKOVÁ¹

ABSTRAKT

Liaison míting – ochranné známky je oficiálne fórum, na ktorom sa stretávajú experti známkových úradov členských štátov EÚ, kandidátskych krajín ESVO, experti EUIPO a asociácií používateľov, aby diskutovali o technických a odborných záležitostiach v oblasti ochranných známk. Príspevok prináša bližší pohľad na niektoré z tém, ktoré boli predmetom diskusie na 20. zasadnutí Liaison mítingu – ochranné známky v októbri 2018.

ABSTRACT

Liaison Meeting – Trade Mark constitutes the official fora in which experts from EU Member States' IP Offices, IP Offices of the candidate and EFTA countries, experts from EUIPO and User Associations gather to discuss technical and expert matters in the field of trade marks. Article introduces a selection of topics discussed during the 20th Liaison Meeting – Trade Marks in October 2018.

Kľúčové slová

ochranná známka, ochranná známka Európskej únie, druh ochrannej známky, vyjadrenie ochrannej známky, dizajn spoločenstva, Súdny dvor EÚ, Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo

Key words

trade mark, European Union trade mark, trade mark type, trade mark representation, Community design, The Court of Justice of the European Union, European Union Intellectual Property Office

1 ÚVOD

20. zasadnutie Liaison mítingu – ochranné známky (LM TM) medzi expertmi Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) a expertmi z národných a regionálnych známkových úradov EÚ sa uskutočnilo 16. a 17. októbra 2018 v sídle EUIPO v španielskom Alicante.

Na stretnutí sa zúčastnili aj kandidátske krajiny – Čierna Hora, Srbsko a Turecko a nečlenské krajiny reprezentoval Island, Nórsko, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko. Z organizácií používateľov boli zastúpené AIM/BUSINESSEUROPE, ECTA, INTA, MARQUES, CITMA, ICC a prítomný bol aj zástupca Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO).

Cieľom tohto príspevku je priniesť prehľad vybraných tém, ktoré boli predmetom diskusie účastníkov LM TM. Čitateľovi priblížime problematiku legislatívnej reformy známkového práva v EÚ z pohľadu aktuálnych mimolegislatívnych aktivít EUIPO a členských štátov EÚ a aj z pohľadu s no-

vou právnou úpravou súvisiacich, no zatiaľ nedoriešených výziev. Zaoberať sa budeme aj konvergentným projektom CP3, problematikou posudzovania technickej funkcie v dizajnoch a ochranných známkach a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie v oblasti prekážok zápisu na základe relatívnych dôvodov z obdobia posledných rokov.

2 LEGISLATÍVNA REFORMA ZNÁMKOVÉHO PRÁVA V EÚ

Téma reformy známkového práva v EÚ sa v programe LM TM objavuje pravidelne už od roku 2015. V decembri 2015 boli v Úradnom vestníku EÚ publikované právne predpisy tvoriace tzv. známkový balíček. Ide o:

- smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk² a

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory)³.

Publikácia uvedených právnych predpisov v Úradnom vestníku EÚ zavŕšila únné legislatívne práce na reforme systému ochrannej známky v EÚ, pričom európsky zákonodarcia nastavil pravidlá a limity, ale tieto bolo následne potrebné aj uviesť do aplikačnej praxe.

Legislatívna reforma, ktorá sa týkala práva ochrannej známky EÚ a aj národných systémov ochranných známk členských štátov EÚ, tak v svojej postlegislatívnej fáze po roku 2015 plne zamestnala na niekoľko

¹ Mgr. Jitka Mikulíčová pôsobí v Úrade priemyselného vlastníctva SR na legislatívno-právnom odbore, jitka.mikulicova@indprop.gov.sk

Ing. Miroslava Uhríková pôsobí v Úrade priemyselného vlastníctva SR na odbore odvolacích konaní, miroslava.uhrikova@indprop.gov.sk

² Smernica (EÚ) 2015/2436 bola publikovaná v Úradnom vestníku EÚ, časť L 336 dňa 23. decembra 2015.

³ Nariadenie (EÚ) 2015/2424 bolo publikované v Úradnom vestníku EÚ, časť L 341 dňa 24. decembra 2015.

rokov EUIPO aj národné známkové úrady členských štátov. EUIPO musel v pomerne krátkom čase⁴ pripraviť systém ochrannej známky EÚ na fungovanie podľa nových pravidiel a členské štáty sa museli vysporiadať s transpozíciou smernice do ich vnútroštátnych právnych predpisov.⁵

EUIPO na stretnutiach Liaison Meetingu pravidelne informoval zástupcov národných úradov členských štátov a zástupcov organizácií používateľov o svojich implementačných aktivitách a pokroku vo vzťahu k zmenám v systéme ochrannej známky EÚ.

Taktiež nie je možné opomenúť fakt, že EUIPO s úmyslom napomôcť členským štátom s ich transpozíciou úlohou v rámci projektu „Podpora transpozície smernice“ vytvoril priestor aj na diskusiu o transpozíčných zámeroch členských štátov a o hľadanií harmonizovaného prístupu k transpozícii takých ustanovení smernice, ktoré predstavujú len základný právny rámec, ale na ich jasnú a bezproblémovú aplikáciu je potrebné stanoviť ďalšie pravidlá. Išlo predovšetkým o vypustenie podmienky grafického znázornenia označenia, ktoré môže byť zapísané do registra ochranných známk, a teda o prístup k (novým) druhom ochranných známk a najmä k možnostiam ich vyjadrenia, ktoré už nie je zošnúrované podmienkou vizuality. Samotné nariadenie o ochrannej známke EÚ, ako aj aproximačná smernica obsahujú v tomto smere len strohé základné ustanovenie⁶. Je zrejme, že existencia objektívnej potreby rovnakého prístupu národných systémov ochranných známk členských štátov EÚ a systému ochrannej známky EÚ k druhom ochranných známk, k ich definíciám a k spôsobom ich vyjadrenia, a to aj vrátane určenia vybraných formátov súborov na vyjadrenie konkrétnych druhov ochranných známk v elektronickej podobe, je nespochybniteľ-

ná. Členské štáty, EUIPO a organizácie užívateľov opakovane deklarovali potrebu harmonizovaného prístupu v rámci celej EÚ. Harmonizovaný prístup k druhom ochranných známk, ich definíciám a možným spôsobom ich vyjadrenia je zásadný pre interoperabilitu systémov národných úradov EÚ a EUIPO (napr. pri uplatňovaní práva prednosti, pri premene prihlášky ochrannej známky EÚ, resp. ochrannej známky EÚ na prihlášku národnej ochrannej známky) a pre bezproblémové fungovanie rešeršných nástrojov, predvídateľnosť týchto systémov a pre právnu istotu. Jedným z výstupov projektu Podpora transpozície smernice je aj právne nezáväzný dokument Spoločné oznámenie o vyjadrení nových druhov ochranných známk⁷, ktorý zachytáva transpozíčné úmysly členských štátov a snahu o dosiahnutie harmonizovaného prístupu v tejto oblasti v rámci EÚ.⁸

V nasledujúcom texte rozoberáme témy a aktivity súvisiace s legislatívnou reformou, ktoré boli diskutované na 20. zasadnutí LM TM a ktoré aj naďalej zostávajú aktuálne.

2.1 Mimolegislatívne aktivity EUIPO

Zmeny, ktoré do systému ochrannej známky EÚ prinieslo nariadenie (EÚ) 2015/2424, ktorým došlo k zmene nariadenia (ES) 207/2009, boli pomerne rozsiahle a rôznorodé, čomu zodpovedala aj jeho delená účinnosť – časť ustanovení pri-nášajúcich podstatné zmeny, predovšetkým z oblasti hmotného práva, bola odložená k 1. októbru 2017⁹, ostatné ustanovenia nadobudli účinnosť a aplikovali sa v súlade so všeobecne ustanovenou účinnosťou od 23. marca 2016¹⁰.

Na tomto mieste je vhodné pripomenúť, že keďže nariadenie rady (ES) 207/2009 bolo opakovane podstatným spôsobom zmenené, rozhodol sa zákonodarcia EÚ toto nariadenie v záujme jasnosti a prehľadnosti kodifikovať; kodifikované znenie nariadenia – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie – nadobudlo účinnosť 1. októbra 2017. Právny rámec ochrannej známky EÚ dopĺňa sekundárna legislatíva, ktorá nadobudla účinnosť taktiež 1. októbra 2017. Ide o vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/626 z 5. marca 2018, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 o ochrannej známke Európskej únie a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2017/1431 a delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/625 z 5. marca 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 o ochrannej známke Európskej únie a ktorým sa zrušuje delegované nariadenie (EÚ) 2017/1430.

Ako už bolo povedané, EUIPO sa intenzívne zaoberal prípravou na implementáciu zmien vyplývajúcich z reformy práva ochrannej známky EÚ tak, aby bol pripravený odo dňa účinnosti týchto zmien¹¹ vykonávať činnosti v súlade s novou právnou úpravou.

Interné implementačné aktivity EUIPO boli, aj v nadväznosti na delenie účinnosti legislatívnych zmien, rozdelené do troch fáz:

- fáza 0 prebehla v čase od 1. 9. 2014 do 22. 3. 2016 a zahŕňala úlohy a prípravu na aplikáciu zmien, ktorých účinnosť nastala 23. 3. 2016,
- fáza 1 prebehla v čase od 23. 3. 2016 do 17. 11. 2016 a zahŕňala úlohy súvisiace so zmenami, ktorých účinnosť síce nastala

4 Prvé zmeny v systéme ochrannej známky EÚ nadobudli účinnosť 23.3.2016.

5 K transpozícii smernice (EÚ) 2015/2436 do vnútroštátneho právneho poriadku SR bližšie pozri príspevok: Mikuličová, J: Novela zákona o ochranných známkach. In Duševné vlastníctvo, roč. 12, 2018, č. 2 a 3.

6 Podľa článku 4 nariadenia (EÚ) 2017/1001 ochrannú známku EÚ môžu tvoriť akékoľvek označenia, najmä slová vrátane osobných mien, alebo kresby, písmená, číslice, farby, tvar tovaru alebo obalu tovaru, alebo zvuky za predpokladu, že tieto označenia sú spôsobilé:

a) rozlíšiť tovary alebo služby jedného podniku od tovarov alebo služieb iných podnikov a

b) byť vyjadrené v registri ochranných známk Európskej únie (ďalej len „register“) spôsobom, ktorý príslušným orgánom a verejnosti umožňuje jednoznačne a presne určiť predmet ochrany poskytnutej majiteľovi ochrannej známky.

Podľa článku 3 smernice (EÚ) 2015/2436 ochrannú známku môžu tvoriť akékoľvek označenia, najmä slová vrátane osobných mien, alebo kresby, písmená, číslice, farby, tvar tovaru alebo obalu tovaru, alebo zvuky, za predpokladu, že takéto označenia sú spôsobilé:

a) rozlíšiť tovary alebo služby jedného podniku od tovarov alebo služieb iných podnikov a

b) byť vyjadrené v registri spôsobom, ktorý príslušným orgánom a verejnosti umožňuje jasne a presne určiť predmet ochrany poskytnutej majiteľovi ochrannej známky.

7 Dokument je dostupný na webovom sídle EUIPO aj na webovom sídle ÚPV SR <https://www.indprop.gov.sk/?spolocne-oznamenie-8-vyjadrenie-novych-druhov-ochrannych-znamok>.

8 Nová právna úprava SR týkajúca sa druhov ochranných známk, ich definícií a možností ich vyjadrenia, vrátane možných formátov elektronických súborov z dokumentu Spoločné oznámenie o vyjadrení nových druhov ochranných známk, vychádza a je s ním v súlade.

9 S účinnosťou k 1. októbru 2017 došlo predovšetkým k vypusteniu podmienky grafického znázornenia označenia a zaviedol sa inštitút certifikačnej známky EÚ.

10 Medzi zmeny účinné k 23. marcu 2016 patrili napr. zmena názvu úradu z OHIM na EUIPO, zmena názvu ochrannej známky Spoločenstva na ochrannú známku EÚ, zmeny v rešeršnej politike EUIPO, možnosť podania prihlášky EÚ výlučne na EUIPO, prechod na monoclass alebo úprava sadzieb poplatkov.

11 23. 3. 2016, resp. 1. 10. 2017.

23. 3. 2016, ale nemuseli byť nevyhnutne implementované k danému dátumu,

- fáza 2 prebehla v čase od 1. 7. 2016 do 31. 12. 2018 a zahŕňala úlohy a prípravu na aplikáciu zmien [vyplývajúcich nielen zo samotného nariadenia o ochrannej známke EÚ, ale aj zo sekundárnej legislatívy (vykonávací a delegovaný akt)], ktorých účinnosť bola stanovená na 1. 10. 2017.

Na ilustráciu náročnosti tejto „mimolegislatívnej“ činnosti je možné poukázať na fakt, že v rámci fázy 2 EUIPO identifikoval potrebu viacej ako 300 zmien a viacej ako 500 úloh vyplývajúcich z nových ustanovení nariadenia o ochrannej známke EÚ a jej sekundárnej legislatívy. Medzi kľúčové úlohy patrili identifikácia a analýza zmien v oblastiach prieskumu, registrov, námietok a zrušovacích konaní a odvolacích senátov, a s tým súvisiace plánovanie úloh, definovanie praxe, súvisiace zmeny v dokumentoch (ako napr. štandardné listy alebo vzory rozhodnutí), update a tvorba IT systému [medzi najviac dotknuté IT systémy patrili eFiling, IP Tool (Back Office Integrated System), eFiling, e-Search], vonkajšia komunikácia (aktualizovanie webovej stránky, sociálne médiá, mediálne kampane, informatívne materiály alebo komunikácia smerom k používateľom a zainteresovaným subjektom), vypracovanie tréningových materiálov, školenia a tréningové aktivity pre zamestnancov EUIPO, uskutočnili sa aj špeciálne webináre pre verejnosť týkajúce sa hlavných zmien vyplývajúcich z novej legislatívy. Nie je možné opomenúť ani aktualizáciu metodík konania¹².

V roku 2018 EUIPO inicioval už len aktivity doplnkového charakteru s pridanou hodnotou pre užívateľov systému, ako je napr. aktualizácia príručky používateľa alebo meranie benefitov reformy.

2.2 Legislatívne a mimolegislatívne aktivity členských štátov

Z pohľadu členských krajín EÚ a ich národných systémov ochranných známkov primárne vyvstala potreba transpozície harmonizačných pravidiel obsiahnutých v smernici (EÚ) 2015/2436 do vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov EÚ. Transpozičná lehota bola stanovená na 36 mesiacov (konkrétne do 14. januára 2019).¹³

Slovenská republika transponovala smernicu (EÚ) 2015/2436 prostredníctvom zákona č. 291/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony; zákon nadobudol účinnosť 14. januára 2019. Novela zákona o ochranných známkach si vyžiadala aj zmeny vykonávacieho predpisu; vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 332/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 567/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach, nadobudla účinnosť spolu s novelou známkového zákona 14. januára 2019.

Rovnako Úrad priemyselného vlastníctva SR identifikoval potrebu početných súvisiacich zmien mimo legislatívy. Rozsiahlu adaptáciu si vyžiadala jednotný informačný systém, ktorý musel byť adaptovaný okrem iného na nové druhy ochranných známkov a predovšetkým na možnosť elektronického vyjadrenia ochranných známkov. Upravené boli taktiež vzory listov, formulárov a metodiky konania. Prebehli interné školenia, resp. tréning expertov úradu, ako aj informačné a vzdelávacie aktivity smerom k odbornej verejnosti. Uvedené si vyžadovalo zvýšenú pozornosť úradu už od roku 2017.

2.3 Zabezpečenie interoperability s Madridským systémom

Už bolo povedané, že jednou z kľúčových zmien v novej známkovej legislatíve EÚ je odstránenie podmienky grafického znázornenia označenia. Toto otvorenie sa novým možnostiam vyjadrenia označenia, resp. ochrannej známky so sebou prináša problémy a výzvy, ktorým čelia rovnako systém ochrannej známky EÚ, ako aj systémy národných ochranných známk členských štátov a ktoré sú aktuálne diskutované nielen EUIPO, členskými štátmi a organizáciami používateľov na stretnutiach LM TM, ale zaoberá sa nimi aj Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO).

Jedným z týchto problémov, resp. výziev je zabezpečenie interoperability s Madridským systémom zabezpečujúcim medzinárodný zápis ochranných známk¹⁴, keďže v rámci Madridského systému požiadavka grafického znázornenia označenia naďalej existuje¹⁵.

Pri ochrannej známke EÚ, resp. národnej ochrannej známke členského štátu EÚ bude mať prihlasovateľ pri jednotlivých druhoch ochrannej známky, s výnimkou multimedialnej, ktorá môže byť vyjadrená výlučne elektronicky, na výber vyjadrenie tzv. tradičné (môžeme ho označiť ako zodpovedajúce grafickému znázorneniu) a vyjadrenie v elektronickej forme prostredníctvom elektronického súboru. Voľba tradičného vyjadrenia umožňuje prihlasovateľovi použiť prihlášku ako základ pre medzinárodný zápis.

V prípade, ak úradom pôvodu bude EUIPO alebo známkový úrad členského štátu EÚ a ochranná známka EÚ, resp. národná ochranná známka, má slúžiť ako základ pre medzinárodnú registráciu, je situácia vo vzťahu k tzv. netradičným ochranným známkam¹⁶ nasledujúca:

12 Metodiky konania sú dostupné na webovom sídle EUIPO <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/trade-mark-guidelines>.

13 Dlhšia transpozičná lehota 7 rokov (do 14. januára 2023) bola stanovená pre transpozíciu čl. 45 smernice, ktorý zavádza pre členské krajiny povinnú existenciu správneho/administratívneho konania o zrušení ochrannej známky alebo vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú. Dlhšia transpozičná lehota je odôvodnená náročnosťou, ktoré je spojená so zavádzaním administratívneho konania v členských krajinách, v ktorých v o zrušení, resp. neplatnosti ochrannej známky rozhodovali výlučne súdy (napr. Malta, Slovinsko, Španielsko). Uvedené nebol prípad SR, kde o zrušení, resp. neplatnosti ochrannej známky rozhoduje výlučne Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky.

14 Madridská dohoda o medzinárodnom zápise továrenských alebo obchodných známk zo 14. apríla 1891, revidovaná v Bruseli 14. decembra 1900, vo Washingtone 2. júna 1911, v Haagu 6. novembra 1925, v Londýne 2. júna 1934, v Nice 15. júna 1957 a v Stockholme 14. júla 1967 (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 65/1975 Zb. v znení neskorších predpisov).

Protokol k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise továrenských alebo obchodných známk v platnom znení (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 267/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov).

15 Podľa pravidla 9 ods. 4 písm. a) bod v spoločného Vykonávacieho predpisu k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk a k protokolu k tejto dohode medzinárodná prihláška musí obsahovať vyhotovenie ochrannej známky, ktoré musí byť umiestnené v rámciku na to určenom na úradnom formulári; toto vyhotovenie musí byť zreteľné a musí byť čiernebiele alebo farebné v závislosti od toho, či vyhotovenie v základnej prihláške alebo v základnom zápise je čiernebiele alebo farebné.

16 Ako tzv. netradičné druhy ochranných známk označujeme známky zvukové, pohybové, holografické a multimedialné.

17 Zvuková ochranná známka môže byť na úrovni ochrannej známky EÚ, resp. národnej ochrannej známky SR vyjadrená aj elektronicky prostredníctvom MP3 súboru, pohybová ochranná známka a holografická ochranná známka prostredníctvom MP4 súboru.

- zvuková známka, pohybová známka alebo holografická známka môžu byť predmetom medzinárodnej ochrany len vtedy, ak sú vyjadrené pomocou grafického znázornenia¹⁷ a
- v prípade multimediálnej známky medzinárodnú ochranu nemožno dosiahnuť vôbec¹⁸.

Problematika tejto neinteroperability, resp. dosiahnutia interoperability je predmetom záujmu aj WIPO pracovnej skupiny pre Madridský systém¹⁹. V roku 2016 bola na 14. zasadnutí uvedenej pracovnej skupiny téma nových druhov ochranných známok zaradená medzi témy na diskusiu. V júli 2018 bol na 16. zasadnutí pracovnej skupiny pripravený dokument „Nové druhy známok a nové spôsoby vyjadrenia“²⁰, ktorý poskytol prehľad súčasného právneho rámca Madridského systému vo vzťahu k druhom známok a ktorý bol predložený pracovnej skupine ako základ pre diskusiu o ďalšej práci skupiny vo vzťahu k otázke vyjadrenia ochrannej známky. Pracovná skupina v lete 2018 rozhodla, že sa uskutoční prieskum týkajúci sa akceptovateľných druhov ochranných známok a spôsobov ich vyjadrenia; odpovede budú podkladom pre dokument, ktorý bude predmetom diskusie na ďalšom zasadnutí pracovnej skupiny v lete 2019. Rovnako by mal byť na ďalšie zasadnutie pripravený dokument s možnými zmenami pravidiel 9 Spoločného vykonávacieho predpisu. Zrejme nikoho nemôže, pri zvážení všetkých súvislostí, prekvapiť konštatovanie, že zmena pravidiel 9 Spoločného vykonávacieho predpisu by bola pre EÚ preferovanou cestou.

2.4 Konvergentný projekt CP11

V súvislosti s legislatívnou reformou, presnejšie povedané v súvislosti s odstránením podmienky grafického znázornenia a otvorením priestoru pre nové druhy ochranných známok, a s cieľom zabezpečiť interoperabilitu postupov v celej EÚ a posilniť

ich konzistentnosť, efektívnosť a účinnosť, Správna rada EUIPO²¹ schválila v júni 2018 konvergentný projekt CP11 „Nové druhy ochranných známok: prieskum formálnych požiadaviek a dôvodov na zamietnutie“²².

V zmysle článku 152 nariadenia (EÚ) 2017/1001 EUIPO a centrálné úrady priemyselného vlastníctva členských štátov EÚ navzájom spolupracujú v záujme podpory zblížovania postupov v oblasti ochranných známok. Konvergentný program, začínajúci v roku 2011, spája EUIPO, národné úrady a organizácie používateľov v úsilí dosiahnuť „spoločnú pôdu“ v tých oblastiach, kde existuje odlišná prax alebo, ako je to v tomto prípade, v úsilí definovať, resp. harmonizovať postupy v oblastiach, ktoré sú nové a skúsenosti registračných úradov v týchto oblastiach sú prakticky nulové.

Cieľom projektu CP11 „Nové druhy ochranných známok: prieskum formálnych požiadaviek a dôvodov na zamietnutie“ je dosiahnuť hladký prechod na nové spôsoby vyjadrenia ochranných známok; predovšetkým ide o nové, resp. tzv. netradičné druhy známok a ich vyjadrenie vo formátoch elektronických súborov. Ako východiskový bod projektu slúži už spomínaný dokument Spoločné oznámenie o vyjadrení nových druhov ochranných známok.²³

Projekt je rozdelený do dvoch oblastí:

Prvou oblasťou je „Prieskum formálnych náležitostí a absolútnych dôvodov“²⁴. Podľa všeobecného princípu ustanoveného Súdnym dvorom EÚ by mali byť kritériá pre prieskum formálnych náležitostí a absolútnych dôvodov v zásade rovnaké pre všetky druhy ochranných známok, resp. prihlásených označení. Projekt tento princíp plne rešpektuje, pričom je zameraný na identifikáciu a riešenie situácií, ktoré sú špecifické pre netradičné druhy ochranných známok (pohybové, multimediálne, zvukové a holografické). Projekt sa netýka všetkých absolútnych dôvodov, je zameraný na tie, ktoré sú dotknuté novými

mi druhmi známok, resp. ktoré sú najviac „pálčivé“. Je zameraný na dosiahnutie konvergentných postupov v situáciách, ako je napríklad:

- nesúlad medzi druhom ochrannej známky uvedeným v prihláške a opisom ochrannej známky uvedeným v prihláške,
- nesúlad medzi druhom ochrannej známky uvedeným v prihláške a vyjadrením prihlasovaného označenia,
- určenie druhu označenia v prípade kombinácie rôznych prvkov vo vyjadrení,
- hodnotenie zhodnosti označení pri uplatňovaní priority v prípade, ak najmenej jedno z dotknutých označení patrí k novému, resp. netradičným druhom známok,
- opisnosť nových, resp. netradičných druhov označení,
- posudzovanie, či sa nové druhy označení stali obvyklými v jazyku alebo zaužívaných obchodných zvyklostiach a
- posudzovanie, či nové druhy označení pozostávajú výlučne z tvaru alebo iných vlastností vyplývajúcich z povahy výrobku, dávajúcich výrobku podstatnú hodnotu alebo potrebných na dosiahnutie technického výsledku.

Druhú oblasť konvergentného projektu CP11 tvorí „Prieskum relatívnych dôvodov“²⁵. Táto časť projektu sa zameriava na identifikáciu a hľadanie riešení v oblasti kritérií na porovnávanie označení pri hodnotení relatívnych dôvodov v súvislosti so špecifikami nových, resp. netradičných druhov známok. Uvedomme si, že porovnávanie označení bude zahŕňať nielen porovnanie medzi novými druhmi označení, ale aj porovnanie medzi tradičným označením a novým druhom označenia. Ide teda o veľmi rozsiahlu a rôznorodú oblasť, pričom najvýznamnejšiu úlohu zohráva fakt, že netradičné druhy ochranných známok prinášajú do oblasti porovnávania označení nové aspekty a nové problémy. Vynárajú sa zatiaľ len teoretické otázky, napríklad ako pristupovať k fonetickému porovnaniu pohybového označenia a multimediálneho

18 Multimediálna ochranná známka môže byť na úrovni ochrannej známky EÚ, resp. národnej ochrannej známky SR vyjadrená výlučne elektronicky prostredníctvom MP4 súboru.

19 Working Group on the Legal Development of the Madrid System for the International Registration of Marks.

20 Dokument je dostupný na https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=405221.

21 Správna rada EUIPO je zložená z jedného zástupcu každého členského štátu a z dvoch zástupcov Európskej komisie, jedného zástupcu Európskeho parlamentu a ich príslušných náhradníkov; pozri čl. 154 nariadenia (EÚ) 2017/1001.

22 CP11 – New types of marks: examination of formal requirements and grounds for refusal.

23 Nová právna úprava SR, ktorá je účinná od 14. januára 2019, je, pokiaľ ide o druhy ochranných známok, ich definície a možné spôsoby vyjadrenia, v súlade s prístupom opísaným v dokumente Spoločné oznámenie o vyjadrení nových druhov ochranných známok, resp. s čl. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2018/626. Konkrétne ide o § 1a a § 1b vyhlášky č. 567/2009 Z. z. v znení vyhlášky č. 332/2018 Z. z.

24 Pracovná skupina pre túto problematiku je zložená zo zástupcov 9 členských štátov (Benelux, Nemecko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Maďarsko, Taliansko, Poľsko, Lotyšsko) a 4 asociácií používateľov (AIM, ASIPI, ECTA, INTA).

25 Pracovná skupina pre túto problematiku je zložená zo zástupcov 8 členských štátov (Česká republika, Nemecko, Fínsko, Portugalsko, GR-GGE, Írsko, Litva, Švédsko) a 4 asociácií používateľov (APRAM, ECTA, MARQUES, CITMA).

označenia, ktoré obsahujú aj slovné prvky, a pod. Je zjavné, že táto oblasť si zasluhuje analýzu, diskusiu a aj následný konvergentný prístup.

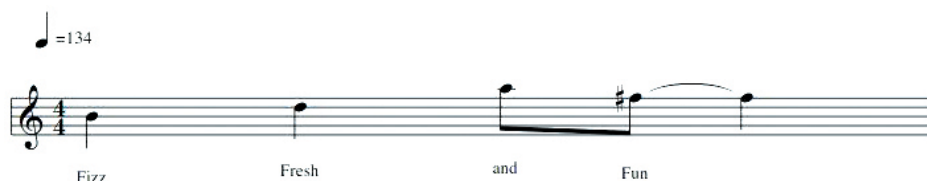
Na tomto mieste je možné spomenúť už aj reálne prípady, ktoré prebiehajú pred EUIPO. Začneme s prihláškou ochrannnej známky EÚ č. 017877195 podanou 20. marca 2018. Ide o prihlášku zvukovej ochrannnej známky, ktorá je vyjadrená graficky prostredníctvom notového zápisu²⁶.

Proti uvedenej prihláške boli podané námietky založené na existencii staršej francúzskej národnej slovnej ochrannnej známky 093630580 „FIZZ“, pričom namietateľ konštatuje vizuálnu, fonetickú a sémantickú podobnosť prihláseného označenia a staršej ochrannnej známky. Objektívne jediným spoločným prvkom oboch označení je slovný prvok „Fizz“, resp. „FIZZ“; tento však v prihlásenom označení, ktoré je, napriek grafickému vyjadreniu predmetného označenia, zvukovým označením, nemôže z povahy veci disponovať vizualitou. Námietkové konanie pred EUIPO stále prebieha, na posúdenie a postup EUIPO pri hodnotení podobnosti týchto označení musíme počkať.

Obdobne je možné venovať pozornosť aj ďalšiemu prípadu uplatnených námietok proti novému, resp. netradičnému druhu označenia. Ide o prihlášky ochranných známk EÚ č. 017891056 a č. 017891063 podané 24. apríla 2018 rovnakým prihlasovateľom. Konkrétne ide o prihlášky pohybových ochranných známk, ktoré sú vyjadrené prostredníctvom elektronického súboru²⁷. Súčasťou týchto pohybových označení je aj slovný prvok „Telja“. Proti uvedeným prihláškam boli podané námietky založené na existencii staršej španielskej národnej obrazovej ochrannnej známky ES M3071102 obsahujúcej slovný prvok „Telja“.

Namietateľ uplatnil námietkový dôvod podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2017/1001, teda pravdepodobnosť zámeny. Opätovne treba upozorniť na skutočnosť, že námietkové konanie pred EUIPO stále prebieha.

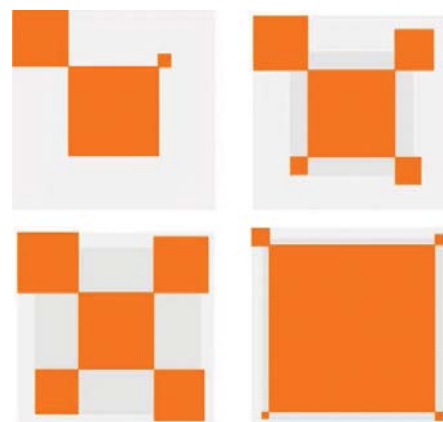
Z prihlášok pohybových ochranných známk je možné uviesť aj prihlášku ochrannnej známky EÚ č. 017906814 podanú 25. mája 2018. Opätovne ide o označenie, ktorého vyjadrenie bolo predložené v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického súboru.²⁸ V prihlásenom označení identifikujeme počas pohybu prvky:

Námietky proti prihláške boli podané z dôvodu dvojitej zhodnosti podľa čl. 8 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2017/1001 a z dôvodu pravdepodobnosti zámeny podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2017/1001 spoločnosťou AUDI AG. Uvedené námietky sú založené na existencii staršej slovnej ochrannnej známky EÚ „AUDI“ č. 017253493. Námietky z dôvodu pravdepodobnosti zámeny podala aj spoločnosť Audiovisuales Y Telecomunicacion, S. A; námietky sú založené na existencii starších obrazových ochranných známk EÚ č. 009881327, č. 010160208 obsahujúcich slovný prvok „T AUDITEL“ a staršej národnej španielskej ochrannnej známky č. 3018835. Námietkové konanie pred EUIPO stále prebieha.

Námietky boli podané aj proti prihláške ochrannnej známky EÚ č. 017954790. Ide o prihlášku pohybového označenia z 13. septembra 2018. Vyjadrenie označenia bolo

podané v podobe elektronického súboru²⁹. V prihlásenom označení identifikujeme meniace sa geometrické obrazce v dominantnej oranžovej farbe.

Námietky boli podané spoločnosťou Orange Brand Services Limited a sú založené na viacerých starších právach, napr. obrazovej ochrannnej známke EÚ č. 017069386

slovnej ochrannnej známke EÚ č. 012542197 „ORANGE“;

obrazovej ochrannnej známke EÚ č. 012542262

²⁶ Ide o jednu z dvoch prípustných možností vyjadrenia zvukovej ochrannnej známky; podľa článku 3 ods. 3 písm. g) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2018/626 sa ochranná známka, ktorá je tvorená výlučne zvukom alebo kombináciou zvukov vyjadriť predložením audiosúboru reproduktujúceho zvuk alebo presným zaznamenaním zvuku v notovom zápise.

²⁷ Vyjadrenia sú dostupné v databáze eSearch plus <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017891056>; <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017891063>.

²⁸ Vyjadrenie je dostupné v databáze eSearch plus <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017906814>.

²⁹ Vyjadrenie je dostupné v databáze eSearch plus

obrazovej ochrannnej známke EÚ č. 014424949

alebo obrazovej ochrannnej známke EÚ č. 014427157

Námietateľ uplatňuje námietkové dôvody podľa článku 8 ods. 1 písm. b) a článku 8 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/1001. Ako aj v predchádzajúcich prípadoch, námietkové konanie pred EUIPO stále prebieha.

Námietky boli podané aj proti prihláške multimediálnej ochrannnej známky EÚ č. 017961198 podanej 26. septembra 2018. Vyjadrenie tohto multimediálneho označenia je taktiež v podobe elektronického súboru³⁰. Multimediálne označenie obsahuje aj obrazové motívy blesku v pohybe, slovný prvok Thunder Ball vo vizuálnej aj zvukovej podobe a zvukový efekt hromu.

Námietky sú založené na existencii staršej národnej ochrannnej známky Spojeného kráľovstva č. UK00003076786 z dôvodu pravdepodobnosti zámeny podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2017/1001. Opätovne ide o prebiehajúce konanie.

Príklady námietkových konaní pred EUIPO naznačujú rôznorodosť a pestrosť problematiky tejto oblasti projektu CP11. Skôr či neskôr sa s obdobnými prípadmi stretnú aj národné úrady. Diskusia na tému porovnávania netradičných druhov ochrannných známk tak môže byť prínosná nielen pre všetky registračné úrady v EÚ, ale aj pre iných používateľov systému ochranných známk, a najmä pre právnu istotu a predvídateľnosť rozhodnutí vo veci relatívnych dôvodov.

Finálnym produktom projektu CP11 by malo byť vypracovanie konvergentného prístupu k uvedeným otázkam a následné vypracovanie tréningových materiálov. Podľa navrhovaného časového plánu je možné očakávať prvé výstupy projektu v roku 2020.

2.5 Rešerše a netradičné druhy ochranných známk

Ďalšou výzvou, pred ktorú sú v súvislosti s odstránením požiadavky grafického znázornenia označenia, rozšírením akceptovateľných druhov známk a s určením prípustných druhov formátov elektronického vyjadrenia označenia postavené registračné úrady a aj prihlasovatelia a majitelia ochranných známk, resp. ich oprávnení zástupcovia, je problematika vykonávania rešerší nových, resp. netradičných druhov známk.

Na tomto mieste opätovne pripomíname nástroj „Spoločné oznámenie o vyjadrení nových druhov ochrannných známk“, ktorý má povahu „soft law“ a z ktorého vyplýva potreba a konsenzus členských štátov o rovnakom prístupe k druhom ochranných známk, možnostiam ich vyjadrenia, ako aj k akceptovateľným formátom elektronického vyjadrenia jednotlivých druhov známk. Rovnaký prístup naprieč EÚ, najmä monoformátový prístup k prípustným formátom elektronického vyjadrenia známky, je potrebný aj z pohľadu zabezpečenia možnosti vykonávania rešerší s relevantným výsledkom, ktorý je dôležitým momentom nielen

pre registračné úrady³¹, ale aj pre prihlasovateľov, resp. majiteľov starších práv.

EUIPO vo vzťahu k druhom ochrannných známk, tak ako platia v systéme ochrannnej známky EÚ od 1. októbra 2017, implementovalo množstvo dočasných riešení. V súvislosti s možnosťami nepriameho vyhľadávania možno uviesť riešenia vo vzťahu ku kódom Viedenského triedenia obrazových prvkov a k bibliografickým dátam týkajúcim sa ochranných známk (tzv. INID kódy).

EUIPO používa viedenské kódy³² aj v súvislosti s novými druhmi ochrannných známk, ktoré sú prípustné od 1. októbra 2017. Pred 1. októbrom 2017 EUIPO používalo kód 98.x pre tieto druhy ochrannných známk: 98.1 – smell mark³³, 98.2 – sound mark³⁴, 98.3 – other mark³⁵, 98.4 – 3D views³⁶. Po 1. októbri 2017 boli pridané nové kódy 98.5 – hologram, 98.6 – motion, 98.7 – multimedia, 98.8 – pattern, 98.9 – position, 98.10 – colour per se.

V súvislosti s INID kódmi si EUIPO pridalo nový INID kód 559 „Iné označenia (vrátane pozičných označení, označení vzoru, pohybových označení a multimediálnych označení)“, ktorý nebol súčasťou oficiálneho WIPO štandardu. Samozrejme skutočnosť, že podoba, resp. spôsob používania INID kódov registračnými úradmi sa môžu odchyľovať od WIPO štandardu, nie je žiadateľným javom. Z toho dôvodu bol iniciovaný návrh na zmenu, resp. doplnenie oficiálneho WIPO štandardu. Paralelne s 20. zasadnutím LM TM sa v Ženeve v októbri 2018 uskutočnilo zasadnutie Výboru pre WIPO štandardy, kde bol prerokovaný aj návrh na revíziu WIPO štandardu ST.60³⁷, ktorý bol predložený EUIPO a obsahoval dve alternatívy revízie, konkrétne

- zjednodušené riešenie spočívajúce v doplnení INID kódu 559 pre druh známky „iná“ a
- optimálne riešenie spočívajúce v doplnení osobitného INID kódu pre každý druh ochrannnej známky.

30 Vyjadrenie je dostupné v databáze eSearch plus <https://euipo.europa.eu/eSearch/#details/trademarks/017961198>.

31 Niektoré z členských krajín EÚ, ako napr. Írsko, naďalej vykonávajú ex offio prieskum na relatívne dôvody a otázka zabezpečenia rešerší s relevantným výsledkom je pre nich zásadná.

Úrad priemyselného vlastníctva SR s účinnosťou od 14. januára 2019 už nevykonáva ex offio prieskum na dvojité zhodnosť, dvojité zhodnosť sa stala námietkovým dôvodom [§ 7 písm. a) bod 1 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení účinnom od 14. januára 2019]. V rámci prieskumu prihlášky avšak vykoná úrad rešerš na dvojité zhodnosť a prípadný pozitívny výsledok oznámi majiteľovi staršej ochrannnej známky (§ 28 ods. 3 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochrannných známkach v znení účinnom od 14. januára 2019).

32 Vienna agreement establishing an international Classification of the figurative elements of marks dostupný na <https://www.wipo.int/treaties/en/classification/vienna/>. ÚPV SR používa viedenské kódy na zatriedkovanie obrazových prvkov, aj keď nie je zmluvnou stranou Viedenského dohovoru.

33 Po 1.10.2017 premenovaný na „Olfactory“.

34 Po 1.10.2017 premenovaný na „Sound“.

35 Po 1.10.2017 premenovaný na „Other“.

36 Po 1.10.2017 premenovaný na „3D Shape“.

37 Dokument CWS/6 Revision of WIPO Standard ST.60 je dostupný na https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=412621.

Výbor schválil variant optimálneho riešenia a do zoznamu existujúcich kódov zatiaľ pribudli kódy

- (552) Pozičná známka alebo známka vzoru,
 (553) Pohybová známka alebo multimedialná známka a
 (559) Iný druh známok³⁸.

Na záver je možné k problematike vykonávania rešerší uviesť, že členské štáty, EUIPO a organizácie používateľov sa na rokovaní LM TM zhodli, že v záujme zabezpečenia možnosti vykonávania rešerší s relevantným, resp. spoľahlivým výsledkom je žiaduce dosiahnuť dohodu o používaní viedenského triedenia a používaní INID kódov harmonizovaným spôsobom všetkými registračnými úradmi v EÚ, tzn. je žiaduce, aby všetky registračné úrady v EÚ používali rovnaké kódy.

3 DISKUSIA K PRAXI IMPLEMENTOVANEJ PODĽA KONVERGENTNÉHO PROJEKTU CP3

Na 20. zasadnutí Liaison mítingu – ochranné známky známkoví experti zhodnotili prínos a vplyv konvergentného projektu CP3 na prax známkových úradov.

Konvergentný projekt CP3 „Posudzovanie rozlišovacej spôsobilosti slovných označení v priloženej úprave alebo kombinovaných označení, obsahujúcich opisné slová/slová bez rozlišovacej spôsobilosti“ bol uskutočnený s cieľom zvýšiť transparentnosť, právnú istotu a predvídateľnosť rozhodnutí tak v záujme prieskumových pracovníkov, ako aj používateľov v členských štátoch Európskej únie. Pokiaľ ide o projekt CP3, úrady priemyselného vlastníctva členských štátov a Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo sa dohodli na spoločnom postupe³⁹ posudzovania rozlišovacej spôsobilosti slovných označení v priloženej úprave alebo kombinovaných označení, obsahujúcich čisto opisné slová alebo slová bez rozlišovacej spôsobilosti. Dohodnutý spoločný postup sa vzťahuje na tie prípady, keď slovné označenie v priloženej úprave alebo kombinované označenie, obsahujúce čisto opisné slová alebo slová bez rozlišovacej spôsobilosti, úspešne prejde prieskumom absolútnych dôvodov vďaka obrazovému prvku, ktorý dodáva označeniu náležitú rozlišovaciu spôsobilosť.

Tabuľka č. 1: Príklady prihlášok ochranných známok EÚ, ktoré boli zverejnené po prieskume absolútnych dôvodov

Prihláška ochrannej známky EÚ	Trieda
č. 017918257 	39 Dopravné služby
č. 013895081 	36 Finančné služby
č. 011110376 	35 Maloobchodné služby s oblečením a módnymi doplnkami

Tabuľka č. 2: Príklady prihlášok ochranných známok EÚ, ktoré boli zamietnuté na základe prieskumu pre niektoré tovary alebo služby

Prihláška ochrannej známky EÚ	Trieda
č. 017911072 	4 Priemyselné oleje, mazadlá
č. 017905138 	44 Služby starostlivosti o krásu

Konvergentný projekt CP3 bol úspešne ukončený a implementovaný do prieskumovej praxe 25 zúčastnených úradov, pričom zásady resp. výsledky tohto konvergentného projektu boli v Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky implementované k 1. decembru 2015. S odstupom niekoľkých rokov vznikla potreba zhodnotiť, ako sa princípy projektu využívajú v prieskumovej praxi, prípadne ako projekt ovplyvnil prieskumovú prax jednotlivých úradov. Z uvedeného dôvodu bol zahrnutý do agendy zasadnutia Liaison mítingu – ochranné známky aj bod „diskusia k praxi implementovanej podľa konvergentného projektu CP3“.

Diskusia potvrdila, že implementáciou princípov projektu CP3 sa dosiahla vyššia konvergencia pri posudzovaní rozlišovacej spôsobilosti označení, pričom benevolentnejšie úrady začali aplikovať prísnejšiu prax v rámci tohto posudzovania.

Pokiaľ ide o prax EUIPO, tento začlenil zásady spoločného postupu do svojej metodiky k ochranným známkam [kapitola Absolútne dôvody – 7(1)(c) EUTMR], ktorá je priebežne dopĺňaná aj o ďalšie príklady z praxe.

Príklady prihlášok ochranných známok EÚ, ktoré boli zverejnené po prieskume absolútnych dôvodov, sú uvedené v tabuľke č. 1.

Príklady prihlášok ochranných známok EÚ, ktoré boli zamietnuté na základe prieskumu pre niektoré tovary alebo služby, sú uvedené v tabuľke č. 2.

Aj delegácie zo zúčastnených úradov (vrátane národných úradov z európskych štátov, ktoré nie sú členmi EÚ) na zasadnutí LM TM v krátkosti opísali svoje skúsenosti s aplikáciou zásad projektu CP3 vo svojej prieskumovej praxi. Dvanásť úradov⁴⁰ sa vyslovilo, že ich prax sa stala prísnejšou, v prípade desiatich úradov implementácia princípov projektu neznamenala význam-

³⁸ WIPO štandard ST.60 odporúčania týkajúce sa bibliografických dát týkajúcich sa ochranných známok v znení revízie schválenej Výborom pre WIPO štandardy 19. októbra 2018 je dostupný na <https://www.wipo.int/export/sites/www/standards/en/pdf/03-60-01.pdf>.

³⁹ Dokument CP3 je uverejnený na https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/CP3%20CC%20SK.pdf?d=160908.

nú zmenu v prieskumovej praxi (medzi tieto úrady patrí aj slovenský úrad)⁴¹, osem úradov⁴² zatiaľ neaplikuje zásady projektu a nemecký úrad uviedol, že vzhľadom na uplatnenie konvergentného projektu CP3 sa stala jeho prieskumová prax výrazne miernejšia. Niektoré úrady zaznamenali pozitívne reakcie vo vzťahu k projektu zo strany užívateľov, na druhej strane úrady, ktoré svoju prieskumovú prax sprísnil, pochopiteľne zaznamenali negatívne reakcie vzhľadom na vyšší počet zamietnutých prihlášok. Viaceré národné úrady ocenili samotný dokument „Spoločné oznámenie o spoločnom postupe pri posudzovaní rozlišovacej spôsobilosti slovných označení v priloženej úprave alebo kombinovaných označení, obsahujúcich opisné slová/slová bez rozlišovacej spôsobilosti“ ako prínosný pre užívateľov, keďže vďaka nemu mali písomnú informáciu o postupe úradu, niektoré úrady ho dokonca použili ako svoju metodiku, pričom národné úrady vo viacerých krajinách poskytli svojim užívateľom špeciálne tréningové semináre. Pokiaľ ide o národné súdy a odvolacie orgány, vo všeobecnosti, až na pár špecifických prípadov, tieto vzali na vedomie dohodnuté zásady prieskumovej praxe (aj Spolkový patentový súd v Nemecku). Užívateľské asociácie prítomné na zasadnutí privítali takúto konvergenciu praxe, keďže priniesla väčšiu konzistenciu a predvídateľnosť rozhodnutí a objasnila prax pri prieskume predmetných typov označení, napriek tomu, že v niektorých členských štátoch sa takéto prihlášky ochranných známok posudzujú prísnejšie a zvýšil sa počet zamietnutých označení.

4 POSÚDENIE TECHNICKEJ FUNKCIE V DIZAJNOCH A OCHRANNÝCH ZNÁMKACH

Účastníci Liaison mítingu – ochranné známky sa venovali aj problematike posudzovania technickej funkcie v ochranných známkach a technickej funkcie v dizajnoch, pričom bola zameraná pozornosť na osobitosti ochranných známok, resp. dizajnov.

Na úvod je možné, z hľadiska všeobecného porovnania ochranných známok EÚ a dizajnov spoločenstva, konštatovať nasledujúce závery:

ochranné známky:

- neohraničená časová ochrana (platnosť ochrannej známky môže byť neobmedzene obnovovaná),
- rozsah ochrany aj proti podobným označeniam vyvolávajúcim pravdepodobnosť zámeny,
- technické znaky nie sú vyňaté z porovnávania ochranných známok,
- používanie alebo dobré meno ochrannej známky zvyšujú rozsah ochrany,
- ochrana sa vzťahuje len na určité tovary (zhodné, podobné alebo aj nepodobné v prípade dobrého mena ochrannej známky),
- nie je daná požiadavka novosti;

dizajny:

- limitovaná ochrana (25 rokov),
- rozsah ochrany pokrýva len dizajny vyvolávajúce rovnaký celkový dojem,
- technické znaky sú výslovne vyňaté z ochrany,
- pre rozsah ochrany je stupeň povedomia o dizajne irelevantný,
- celková ochrana bez ohľadu na určenie výrobkov v prihláške,
- požiadavka novosti dizajnu.

Legislatívny rámec posudzovania technickej funkcie pri dizajnoch spoločenstva a ochranných známkach EÚ je tvorený:

- článkom 8(1) nariadenia (ES) 6/2002 o dizajnoch spoločenstva⁴³, ktorý stanovuje, že „*dizajn spoločenstva nespočíva v znakoch vonkajšej úpravy výrobku, ktoré sú dané výlučne jeho technickou funkciou*“,
- článkom 7(1) (e) (ii) nariadenia (EÚ) 2017/1001 o ochrannej známke Európskej únie⁴⁴, ktorý stanovuje, že „*do registra sa nezapíšu označenia, ktoré sú tvorené výlučne týmito prvkami: tvar alebo iná vlastnosť tovaru, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie technického výsledku*“.

Základný rozdiel medzi ochrannými známkami EÚ a dizajni spoločenstva pri prieskume technickej funkcie spočíva v tom, že už **prihláška ochrannej známky EÚ môže byť z dôvodu technickej funkcionality zamietnutá ex offio, kým dizajn spoločenstva môže byť len na základe návrhu tretej strany a predložených dôkazov vyhlásený za neplatný**⁴⁵. V prípade ochran-

ných známok EÚ je prieskum limitovaný na podstatné charakteristiky označenia, v prípade dizajnov spoločenstva prieskum pokrýva všetky znaky vonkajšej úpravy produktu, pričom je relevantná aj kombinácia alebo usporiadanie týchto znakov (celkový dojem). Pri ochranných známkach EÚ je pri prieskume z hľadiska technickej funkcie existencia alternatívnych tvarov nepodstatná, kým pri dizajnoch nie je existencia alternatívnych tvarov sama osebe rozhodujúca, ale môže byť pri rozhodovaní dôležitá.

Uvedená problematika z oblasti dizajnov bola predstavená na rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci **C-395/16 DOCERAM GmbH proti Ceram Tec GmbH z 8. marca 2018**⁴⁶.

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Spoločnosť DOCERAM vyrába priemyselne využiteľné zväracie centrovacie kolíky v troch rôznych geometrických tvaroch, ktoré sú predmetom zapísaných dizajnov spoločenstva RCD 242730-0001 až 0017. Spoločnosť Ceram Tec tiež vyrába a uvádza na trh centrovacie kolíky podobné tým, ktoré sú chránené dizajnmi spoločnosti DOCERAM. Spoločnosť DOCERAM sa odvolávala na porušenie svojich práv z dizajnov spoločenstva a podala na Krajský súd Düsseldorf, Nemecko žalobu na zdržanie sa konania proti spoločnosti CeramTec, ktorá podala protinávrh na vyhlásenie neplatnosti sporných dizajnov z dôvodu, že znaky vonkajšej úpravy dotknutých výrobkov boli dané výlučne ich technickou funkciou. Krajský súd Düsseldorf zamietol žalobu podanú spoločnosťou DOCERAM a rozhodol o výmaze sporných dizajnov s odôvodnením, že tieto dizajny sú podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (ES) 6/2002 vylúčené z ochrany. Krajský súd odôvodnil svoj rozsudok tým, že technická funkcia bola jediným relevantným faktorom pri tvorbe daného dizajnu, každý znak výrobku ponúka technické výhody pri naplnení relevantnej technickej funkcie, v katalógu majiteľa dizajnu sú zdôraznené technické výhody materiálu a tvaru výrobku, dizajnér majiteľa potvrdil, že dizajn bol vytvorený na účely

40 Benelux, Bulharsko, Dánsko, Estónsko, Francúzsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Malta, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko, Island.

41 Česká republika, Írsko, Španielsko, Litva, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko, Spojené kráľovstvo, Nórsko.

42 Grécko, Taliansko, Poľsko, Fínsko, Čierna Hora, Srbsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko.

43 Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1891/2006 z 18. decembra 2006.

44 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie.

45 Odlišná situácia je pri národnom dizajne zapísanom na základe vnútroštátnej právnej úpravy SR, ktorou je zákon č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch v znení neskorších predpisov. ÚPV SR vykonáva ex offio prieskum v zápisnom konaní aj vo vzťahu k znakom, ktoré sú dané výlučne technickou funkciou výrobku.

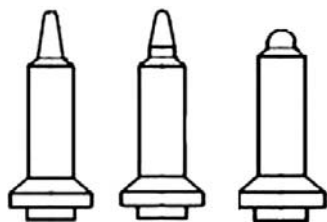
46 <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=c-395/16&td=ALL>

technicky optimálneho produktu a modrá farba nepostačuje na vytvorenie individuálneho charakteru výrobku. Spoločnosť DOCERAM podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Vyšší krajský súd Düsseldorf, Nemecko. Tento súd uviedol, že predmetné dizajny sú jednak nové a majú osobitý charakter a jednak že existujú alternatívne dizajny dotknutých centrovacích kolíkov, ktoré nie sú chránené na základe práva dizajnov spoločenstva. Podľa tohto súdu bolo preto potrebné určiť, či existencia alternatívnych dizajnov umožňuje dospieť k záveru, že na dotknuté znaky vonkajšej úpravy uvedených výrobkov sa nevzťahuje článok 8 ods. 1 nariadenia (ES) 6/2002 [časť odbornej verejnosti totiž zastáva názor, že existencia alternatívnych dizajnov preukazuje, že predmetný dizajn nebol daný výlučne jeho technickou funkciou v zmysle čl. 8 ods.1 nariadenia (ES) 6/2002], alebo či je potrebné overiť aj to, či bola technická funkcia jediným faktorom, ktorý určil uvedené znaky.

RCD 242730-0001 – 242730-0017:

Centrovacie kolíky vyrábané Ceram Tec:

Vyšší krajský súd Düsseldorf sa z uvedených dôvodov rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdneho dvoru EÚ tieto prejudiciálne otázky:

1. Sú znaky vonkajšej úpravy výrobku dané výlučne jeho technickou funkciou v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia (ES) 6/2002, čo vylučuje ochranu dizajnu, aj vtedy, ak tvorivý efekt nemá nijaký význam pre dizajn výrobku, ale jediným faktorom, ktorý určuje dizajn, je (technická) funkčnosť výrobku (pričom pre posúdenie

nie je rozhodujúca existencia alternatívnych dizajnov)?

2. V prípade kladnej odpovede Súdneho dvora na prvú otázku: Na základe akého hľadiska sa má posúdiť, či individuálne znaky vonkajšej úpravy výrobku boli zvolené výlučne z dôvodov funkčnosti? Je v tomto prípade potrebné vychádzať z hľadiska „objektívneho pozorovateľa“ a ak áno, ako je potrebné ho definovať?

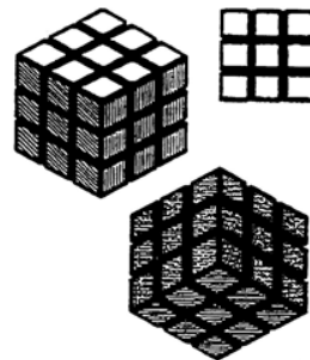
Súdny dvor EÚ rozhodol takto:

1. Článok 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva sa má vykladať v tom zmysle, že na posúdenie toho, či sú znaky vonkajšej úpravy výrobku dané výlučne technickou funkciou tohto výrobku treba určiť, že je táto funkcia jediným faktorom, ktorý určuje tieto znaky, pričom **existencia alternatívnych dizajnov nie je v tejto súvislosti rozhodujúca**.
2. Článok 8 ods. 1 nariadenia (ES) 6/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že na určenie toho, či sú dotknuté znaky vonkajšej úpravy výrobku dané v zmysle tohto ustanovenia výlučne technickou funkciou tohto výrobku, prináleží vnútroštátnemu súdu zohľadniť **všetky relevantné objektívne okolnosti každej prejednávanej veci**. V tejto súvislosti nie je potrebné vychádzať z vnímania „objektívneho pozorovateľa“.

V zmysle uvedenej judikatúry Súdneho dvora EÚ možno zhrnúť nasledujúce závery: Zapísaný dizajn spoločenstva je vyhlásený za neplatný, len ak **všetky znaky** vonkajšej úpravy sú dané technickou funkciou. Akýkoľvek **ďalší znak** je dostatočný na zamietnutie návrhu na neplatnosť podľa čl. 8 ods. 1 nariadenia (ES) 6/2002. Práve **návrhovateľ** požadujúci neplatnosť dizajnu spoločenstva musí vysvetliť a dokázať, čo je technickou funkciou výrobku. Taktiež musí preukázať, v čom spočíva **výlučná danosť** technickej funkcie znakov vonkajšej úpravy dizajnu spoločenstva (napríklad technické informácie o produkte, absencia alternatívnych dizajnov a pod.). Majiteľ dizajnu spoločenstva zase musí preukázať **znaky iné** ako tie, ktoré vyplývajú z technickej funkcie (napríklad zámer dizajnéra, ocenenia dizajnu, alternatívne dizajny a pod.).

Pokiaľ ide o prieskum ochranných známk z hľadiska technickej funkcie, je judikatúra Súdneho dvora EÚ bohatšia, môžeme spomenúť a priblížiť nasledujúce rozsudky:

- C-30/15 P Simba Toys GmbH & Co. KG proti EUIPO a Seven Towns Ltd z 10. 11. 2016⁴⁷

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Spoločnosť Seven Towns podala 1. apríla 1996 prihlášku ochrannej známky Spoločenstva (v súčasnosti ochranná známka EÚ) pre trojrozmerné označenie tvaru kocky pre tovary „trojrozmerné puzzle“ v triede 28 medzinárodného triedenia tovarov a služieb. Uvedené označenie bolo zapísané 6. apríla 1999 ako ochranná známka Spoločenstva pod číslom 162784 (ďalej „napadnutá ochranná známka“), ktorá bola obnovená 10. novembra 2006. Spoločnosť Simba Toys podala 15. novembra 2006 návrh na vyhlásenie neplatnosti zápisu tejto ochrannej známky, ktorý bol okrem iného založený na porušení článku 7 (1) (e) (ii) nariadenia (ES) 40/94⁴⁸. Návrh bol zamietnutý rozhodnutím zrušovacieho oddelenia EUIPO, pričom odvolací senát toto rozhodnutie potvrdil. Spoločnosť Simba Toys podala žalobu na Všeobecný súd smerujúcu k zrušeniu sporného rozhodnutia. Všeobecný súd zamietol rozsudkom T-450/09 z 25. novembra 2014 túto žalobu ako nedôvodnú. Spoločnosť Simba Toys (ďalej aj „žalobkyňa“) sa odvolala na Súdny dvor, pričom požiadala o zrušenie rozsudku T-450/09.

Okolnosti prípadu:

Napadnutá trojrozmerná ochranná známka má tri základné charakteristiky:

- tvar kocky,
 - zárezy znázornené čiernymi čiarami a výsledné malé štvorce na každej strane kocky,
 - farebné odlišenie jednotlivých strán kocky.
- Žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že čierne čiary majú technickú funkciu, a to vzájomne oddeliť individuálne prvky dotknutej kocky, aby sa mohli hýbať

⁴⁷ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=C-30/15%20P&td=ALL>

⁴⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva – platné v relevantnom období, čl. 7 (1) (e) (ii): „Do registra sa nezapíšu označenia, ktoré pozostávajú výhradne z tvaru tovarov, ktorý je nevyhnutný, ak sa má dosiahnuť technický výsledok“.

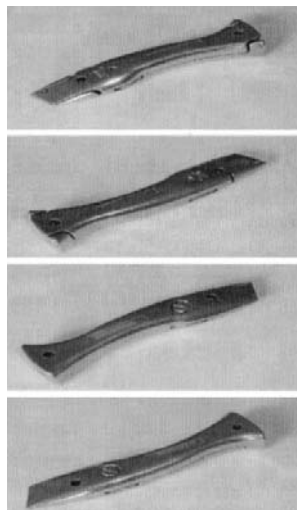
a zvlášť rotovať. Všeobecný súd vo svojom rozsudku T-450/09 nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, pričom v bodoch 57 až 59 uvádzal, že je potrebné vychádzať z grafického zobrazenia napadnutej ochrannéj známky, z ktorého nie je možné vyvodit', že účelom čiernych čiar je vzájomne oddeliť pohyblivé prvky, rovnako nemožno zistiť, či tieto prvky sú určené napríklad na rotáciu alebo na rozloženie, aby následne mohli byť zložené alebo umožnili transformáciu dotknutej kocky na iný tvar. Podľa názoru Všeobecného súdu žalobkyňa vychádzala zo svojej znalosti rotačnej schopnosti vertikálnych a horizontálnych pásov Rubikovej kocky. Táto schopnosť však vyplýva z vnútorného mechanizmu neviditeľného na grafických zobrazeniach napadnutej ochrannéj známky. Dedukovanie existencie vnútorného mechanizmu rotácie z grafického zobrazenia napadnutej ochrannéj známky by podľa Všeobecného súdu nebolo isté a mohlo by byť označené ako špekulatívne.

Takýto výklad kritérií posudzovania článku 7 (1) (e) (ii) nariadenia (ES) 40/94 považoval Súdny dvor v rozsudku C-30/15 P ako príliš reštriktívny. Z príslušnej judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že pri preskúmaní funkčných vlastností označenia môže príslušný orgán vykonať hĺbkovú analýzu, v rámci ktorej sa zohľadnia okrem grafického zobrazenia a prípadných opisov podaných pri doručení prihlášky aj dôležité prvky na riadnu identifikáciu základných vlastností uvedeného označenia (ods. 49). V predmetnom rozsudku Súdny dvor citoval aj ďalšie rozsudky, v ktorých takisto príslušné orgány neboli schopné vykonať preskúmanie dotknutého tvaru iba na základe jeho grafického zobrazenia, bez toho, aby sa odvolali na dodatočné informácie týkajúce sa konkrétneho výrobku (ods. 50). Súdny dvor zdôraznil, že *cieľom článku 7 ods. 1 písm. e) bodu ii) nariadenia (ES) 40/94 je zabrániť tomu, aby právo ochranných známok viedlo k priznaniu monopolu na technické riešenia alebo úžitkové vlastnosti výrobku určitému podniku (rozsudok zo 14. septembra 2010, Lego Juris/ÚHVT, C 48/09 P, EU:C:2010:516, bod 43).*

V predmetnom prípade Súdny dvor disponoval nevyhnutnými dôkazmi na to, aby rozhodol v spore s konečnou platnosťou o žalobnom dôvode založenom na porušení článku 7(1) (e) (ii) nariadenia (ES) 40/94, ktorý označil za dôvodný.

• **T-164/11 Redding GmbH proti EUIPO z 19. septembra 2012⁴⁹**

Priestorová ochranná známka EÚ č. 2630101 bola zaregistrovaná 12. mája 2004 pre kovové rukoväti nožov a pre kovové a nekovové nože v triedach 6, 8 a 20 medzinárodné-

ho triedenia tovarov a služieb. Túto ochrannú známku EUIPO na základe návrhu vyhlásil za neplatnú v celom rozsahu z dôvodu podľa čl. 7(1) (e) (ii) nariadenia (ES) 207/2009⁵⁰, pričom prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené tak rozhodnutím odvolacieho senátu EUIPO, ako aj rozsudkom Všeobecného súdu. Napadnutá ochranná známka bola posúdená ako pozostávajúca z tvaru, ktorého základné charakteristiky sú nevyhnutné na dosiahnutie technického výsledku. Ide najmä o tieto znaky:

- zakrivená rukoväť s hranatým koncom,
- zúženie rukoväti smerom k prednej časti a rozšírenie smerom k zadnej časti,
- súčasťou rukoväti je vrúbkovaná skrutka umožňujúca zmenu čepele počas používania.

Uvedené charakteristiky majú výlučne funkčný účel, čo vyplýva aj zo zaniknutého amerického patentu, ktorý predložil na podporu svojich argumentov navrhovateľ. Argument majiteľa, že napadnutá ochranná známka EÚ predstavuje len rúčku v ozdobnom tvare ryby, nebol z uvedených dôvodov akceptovaný.

• **T-44/16 Novartis AG proti EUIPO z 31. januára 2018⁵¹**

Obrazová ochranná známka EÚ č. 11293362 bola zaregistrovaná 22. marca 2013 pre „farmaceutické prípravky na liečbu demencie súvisiacej s Alzheimerovou chorobou“ v triede 5 medzinárodného triedenia tovarov a služieb. Túto ochrannú známku EUIPO na základe návrhu vyhlásil za neplatnú v celom rozsahu podľa čl. 7(1) (e) (ii) nariadenia (ES) 207/2009, pričom prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené tak rozhodnutím odvolacieho senátu EUIPO, ako aj rozsudkom Všeobecného súdu. Napadnutá ochranná známka bola posúdená ako pozostávajúca z tvaru transdermálnej náplasti, ktorého základné charakteristiky sú nasledujúce:

- štvorcový tvar náplasti,
- ochranná plastická vrstva,
- kruhová plocha v strede a
- výstupky usporiadané okolo kruhovej plochy.

Všeobecný súd potvrdil závery odvolacieho senátu EUIPO, že všetky uvedené charakteristiky ochrannéj známky sú potrebné na dosiahnutie technického výsledku v zmysle čl. 7(1) (e) (ii) nariadenia (ES) 207/2009. Použitie béžovej farby v napadnutej ochrannéj známke síce nie je jej základnou charakteristikou, ale nepostačuje na dodanie potrebnej dávky originality. Rovnako nie je v predmetnom prípade smerodajné, že na trhu existujú aj iné transdermálne náplasti od iných výrobcov.

Na záver celého bloku venovaného problematike posudzovania technickej funkcie v dizajnoch a ochranných známkach prednášajúci spolu s diskutujúcimi účastníkmi dospeli k záveru, že rozhodovanie o vyhlásení neplatnosti dizajnu na základe článku 8(1) nariadenia (ES) 6/2002 o dizajnoch spoločenstva je zložitejšie v porovnaní s prípadmi zamietnutia označení, resp. vyhlásenia neplatnosti ochranných známok z analogického dôvodu, ktorý je obsiahnutý v článku 7(1) (e) (ii) nariadenia (EÚ) 2017/1001 o ochrannéj známke Európskej únie.

⁴⁹ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=T-164/11&td=ALL>

⁵⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannéj známke Spoločenstva – platné v relevantnom období, čl. 7 (1) (e) (ii): „Do registra sa nezapíšu označenia, ktoré sa skladajú výlučne z týchto prvkov: tvar tovaru, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie technického výsledku“.

⁵¹ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=T-44/16&td=ALL>

5 JUDIKATÚRA VŠEOBECNÉHO SÚDU/SÚDNEHO DVORA – MEDZNÍKY V PRIESKUME NA RELATÍVNE DÔVODY ZA POSLEDNÝCH PÄŤ ROKOV

Na zasadnutiach Liaison mítingu – ochranné známky je pravidelne venovaný priestor judikatúre Súdneho dvora EÚ; na tomto zasadnutí boli predmetom záujmu významné prípady rozhodované na Všeobecnom súde a Súdnom dvore z predchádzajúcich piatich rokov v oblasti posudzovania relatívnych dôvodov so zameraním na pravdepodobnosť zámeny a dobré meno. Prehľad tých najzaujímavejších prinášame čitateľovi.

Pravdepodobnosť zámeny:

- **C-147/14 Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL proti AMJ Meat-products NV (neskôr Halalsupply NV) z 25. júna 2015⁵²**

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Ochranné známky Európskej únie:
EUTM č. 8572638 (triedy 29, 30, 32)

EUTM č. 10217198 (triedy 29, 30)

proti

Ochranná známka Beneluxu č. 909776
(triedy 29, 30)

Majiteľ ochranných známok Európskej únie podal na Obchodný súd v Bruseli, Belgicko, návrh, aby sa každému vlastníkovi sporných výrobkov predávaných pod ochrannou známkou Beneluxu č. 909776 „EL BAINA“, ako aj jej majiteľovi, zakázalo pod hrozbou pokuty, aby nakladali s výrobkami označenými touto ochrannou známkou [v zmysle čl. 9 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia (ES) 207/2009]⁵³. Tomuto návrhu sa vyhovel uznesením z 5. apríla 2012. Zabezpečovacie opatrenie, ktoré bolo predmetom tohto uznesenia, bolo zrušené Obchodným súdom v Bruseli 31. júla 2012. Majiteľ ochranných známok Európskej únie preto podal odvolanie na Odvolací súd v Bruseli, ktorý poukázal na nasledujúce skutočnosti:

- výrobky predávané spoločnosťami v spore sú výrobky s označením „halal“, pripravené v súlade s tradíciami stanovenými islamom a v dôsledku toho sú určené najmä moslimskej verejnosti,
- príslušná skupina verejnosti sa skladá z moslimských spotrebiteľov s arabským pôvodom, ktorí konzumujú potravinárske výrobky „halal“ v Európskej únii a majú aspoň základné znalosti písanej arabčiny,
- slovné prvky „EL BNINA“, „EL BENNA“, „EL BAINA“ sú arabské výrazy prepísané do latinky, ktoré sú dominantné a zároveň sú uvedené aj v arabskom písme,
- slovné prvky majú určitú vizuálnu podobnosť, ale ich výslovnosť sa v arabskom jazyku líši a rozdielny je aj ich význam: „el benna“ v arabčine znamená „chuť“, „el bnina“ „hebkosť“ a „el baina“ „pohľad“.

Za týchto okolností sa Odvolací súd v Bruseli rozhodol prerušiť konanie a Súdnemu dvoru EÚ položil túto prejudiciálnu otázku: *Má sa článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 207/2009 s ohľadom na články 21 a 22 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že pri posudzovaní pravdepodobnosti zámeny, medzi ochrannou známkou Spoločenstva, v ktorej dominuje arabské slovo, a označením, v ktorom dominuje síce iné, ale vizuálne podobné arabské slovo, môžu alebo dokonca musia príslušné súdy členských štátov posúdiť a zohľadniť rozdiel vo výslovnosti a význame týchto*

slov, hoci arabčina nie je úradný jazyk Únie a členských štátov?

Súdny dvor EÚ po zvážení všetkých okolností rozhodol takto:

Článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochranné známke Spoločenstva sa má vykladať v tom zmysle, že na posúdenie možnej pravdepodobnosti zámeny medzi ochrannou známkou Spoločenstva a označením, ktoré sa vzťahujú na zhodné alebo podobné tovary a obsahujú dominantné arabské slovo, ktoré je napísané latinským a arabským písmom, pričom tieto slová sú z vizuálneho hľadiska podobné, za okolností, keď má príslušná skupina verejnosti pre túto ochrannú známku Spoločenstva a predmetné označenie základné znalosti písanej arabčiny, sa má vziať do úvahy význam a výslovnosť týchto slov.

- **C-654/15 Länsförsäkringar, AB proti Matek A/S z 21. decembra 2016⁵⁴**

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Obrazová ochranná známka EÚ č. 5423116 bola zaregistrovaná pre spoločnosť Länsförsäkringar 4. januára 2008 pre služby v triedach 36 a 37 medzinárodného triedenia tovarov a služieb (vrátane *stavebnej činnosti*), ale jej majiteľ je aktívny len v oblasti *bankovníctva, poisťovníctva, investovania*:

Podobné logo bolo používané spoločnosťou Matek na výrobu a montáž drevených domov od roku 2007. V roku 2009 si toto logo nechala spoločnosť Matek zaregistrovať pre tovary v triede 19 medzinárodného triedenia tovarov a služieb. Spoločnosť Länsförsäkringar zastala názor, že používaním tohto loga v rokoch 2008 až 2011 spoločnosť Matek porušila jej výlučné práva z ochranné známky Európskej únie č. 5423116, a preto podala návrh na Súd

⁵² <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=C-147/14&td=ALL>

⁵³ K ochranné známke Spoločenstva vzniká majiteľovi výhradné právo. Majiteľ je oprávnený zabrániť všetkým tretím osobám, ktoré nemajú jeho súhlas, používať v obchodnom styku:

- akékoľvek označenie, ktoré je zhodné s ochrannou známkou Spoločenstva, pokiaľ ide o tovary alebo služby, ktoré sú zhodné s tovarmi alebo službami, pre ktoré je ochranná známka Spoločenstva zapísaná;
- akékoľvek označenie, kde vzhľadom na jeho zhodnosť alebo podobnosť s ochrannou známkou Spoločenstva a zhodnosť alebo podobnosť s tovarmi alebo službami, ktoré sú chránené ochrannou známkou Spoločenstva a označením, existuje pravdepodobnosť zámeny verejnosťou; pravdepodobnosť zámeny zahŕňa pravdepodobnosť asociácie označenia s ochrannou známkou.

⁵⁴ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=C-654/15&td=ALL>

prvého stupňa Štokholm, Švédsko, aby v zmysle článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) 207/2009 bolo zakázané spoločnosti Matek používať podobnú ochrannú známku v obchodnom styku vo Švédsku. Súd prvého stupňa Štokholm návrhu vyhovel. Odvolací súd Svea, Švédsko uvedené rozhodnutie zrušil z dôvodu, že podobnosť dotknutých tovarov a služieb netreba preskúmať na základe formálneho zápisu ochrannej známky, ale na základe činnosti, ktorú jej majiteľ skutočne vykonáva, a preto v prerokovávanej veci neexistuje pravdepodobnosť zámeny. Spoločnosť Länsförsäkringar podala odvolanie na Najvyšší súd Švédska, ktorý konanie prerušil a predložil Súdnemu dvoru EÚ tieto prejudiciálne otázky:

1. Má na výlučné právo majiteľa vplyv skutočnosť, že počas obdobia piatich rokov po zápise nepoužíval riadne ochrannú známku (Európskej únie) v Únii v súvislosti s tovarmi alebo službami, pre ktoré bola zapísaná?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, za akých okolností a akým spôsobom táto situácia ovplyvňuje výlučné právo?

Súdny dvor EÚ rozhodol takto:

Článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke (Európskej únie) v spojení s článkom 15 ods. 1 a článkom 51 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že počas obdobia piatich rokov od zápisu ochrannej známky Európskej únie je jej majiteľ v prípade pravdepodobnosti zámeny oprávnený zakázať tretím osobám používať v obchodnom styku označenie totožné s jeho ochrannou známkou alebo jej podobné, pre všetky tovary a služby, ktoré sú totožné s tovarmi alebo službami, pre ktoré bola táto ochranná známka zapísaná alebo im podobné bez toho, aby musel preukazovať riadne používanie tejto ochrannej známky pre tieto tovary alebo služby.

- **C-223/15 combit Software GmbH proti Commit Business Solutions Ltd z 22. septembra 2016**⁵⁵

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Spoločnosť combit Software, založená podľa nemeckého práva, je majiteľkou nemeckej slovnej ochrannej známky a slovnej ochrannej známky Európskej únie „combit“, ktoré sú zaregistrované pre výroby a služ-

by v oblasti informatiky, keďže spoločnosť sa venuje najmä vývoju softvéru a jeho uvádzaniu na trh. Spoločnosť Commit Business Solutions založená podľa izraelského práva predáva v mnohých krajinách prostredníctvom svojej internetovej stránky „www.commitcrm.com“ softvér pod slovným označením „Commit“, pričom v období skutkových okolností sporu boli ponuky dostupné aj v nemeckom jazyku a softvér mohol byť po nákupe dodaný do Nemecka. Spoločnosť combit Software podala proti spoločnosti Commit Business Solutions na Krajský súd Düsseldorf, Nemecko, žalobu, pričom primárne sa domáhala, aby vzhľadom na jej ochrannú známku EÚ bol spoločnosti Commit Business Solutions uložený zákaz používania slovného označenia „Commit“ v EÚ pre softvér. Subsidiárne sa vzhľadom na jej nemeckú ochrannú známku domáhala zakazu používania slovného označenia „Commit“ v Nemecku. Krajský súd Düsseldorf zamietol primárny návrh spoločnosti combit Software, ale vyhovel jej subsidiárnemu návrhu. Z tohto dôvodu combit Software podala na Vyšší krajský súd Düsseldorf, Nemecko, odvolanie. Tento súd zastal názor, že používanie slovného označenia „Commit“ spoločnosťou Commit Business Solutions vyvoláva u priemerného nemeckého hovoriaceho spotrebiteľa pravdepodobnosť zámeny s ochrannou známkou „combit“, ale táto neexistuje u priemerného anglicky hovoriaceho spotrebiteľa. Priemerný anglický hovoriaci spotrebiteľ rozlíši významový rozdiel medzi anglickým slovesom *to commit* a pojmom „combit“. Slovo „combit“ sa skladá zo slabiky „com“ ako *computer* a písmen „bit“ ako *binary digit*. Vyšší krajský súd Düsseldorf konštatoval, že fonetická podobnosť medzi slovnými prvkami „combit“ a „Commit“ sa u anglicky hovoriaceho spotrebiteľa neutralizuje daným významovým rozdielom. Vyšší krajský súd Düsseldorf preto dospel k názoru, že existuje pravdepodobnosť zámeny v nemecky hovoriacich členských štátoch, zatiaľ čo v anglicky hovoriacich členských štátoch takáto pravdepodobnosť neexistuje. Keďže tento súd mal nejasnosti ohľadom otázky, ako sa má v takejto situácii vykonávať zásada jednotného charakteru ochrannej známky Európskej únie, rozhodol sa prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku.

Súdny dvor EÚ rozhodol takto:

Článok 1 ods. 2, článok 9 ods. 1 písm. b) a článok 102 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochran-

nej známke Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že keď súd pre ochranné známky Európskej únie konštatuje, že používaním označenia existuje pravdepodobnosť zámeny s ochrannou známkou Európskej únie na časti územia Európskej únie, ale takáto pravdepodobnosť zámeny neexistuje v inej časti tohto územia, musí tento súd rozhodnúť, že prišlo k porušeniu výlučného práva vyplývajúceho z tejto ochrannej známky a musí vydať príkaz zakazujúci uvedené používanie na celom území Európskej únie, s výnimkou takej časti územia Európskej únie, vo vzťahu ku ktorej bola konštatovaná neexistencia pravdepodobnosti zámeny.

Ďalšie rozsudky, ktoré ovplyvnili rozhodovaciu prax úradu EUIPO pri posudzovaní pravdepodobnosti zámeny označení, sú:

- **C-20/14 BGW Beratungs Gesellschaft Wirtschaft mbH proti Bodovi Scholzovi z 22. októbra 2015,**
- **C-93/16 Ornu Co operative Ltd proti Tindale & Stanton Ltd España, SL z 20. júla 2017 a**
- **T-102/14 Deutsche Post AG proti EUIPO z 13. mája 2015.**

Dobré meno:

- **C-65/12 Leidseplein Beheer BV a Hendrikus de Vries proti Red Bull GmbH a Red Bull Nederland BV zo 6. februára 2014**⁵⁶

Spor vo veci samej – informácie o prípade:

Spoločnosť Red Bull je v Beneluxe majiteľkou okrem iného aj obrazovej ochrannej známky „Red Bull Krating-Daeng“ (pozn. autora: medzinárodne zapísaná ochranná známka) zapísanej 11. júla 1983 pre rôzne nealkoholické nápoje v triede 32 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, ktorá má na území Beneluxu dobré meno. Pán de Vries (ďalej „de Vries“) je v Beneluxe majiteľom slovnej a obrazovej ochrannej známky „The Bulldog“ zapísanej 14. júla 1983, slovnej ochrannej známky „The Bulldog“ zapísanej 23. decembra 1999, ako aj slovnej a obrazovej ochrannej známky „The Bulldog Energy Drink“ zapísanej 15. júna 2000, všetky pre tovary v triede 32 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Spoločnosť Red Bull sa 27. júna 2005 obrátila na Okresný súd Amsterdam, aby nariadil de Vriesovi zdržať sa výroby

⁵⁵ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=C-223/15&td=ALL>

⁵⁶ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sk&num=C-65/12&td=ALL>

a predaja energetických nápojov v obaloch s označením „Bull Dog“, ako aj s iným označením obsahujúcim slovný prvok „Bull“ alebo s inými označeniami, ktoré môžu svojou podobnosťou viesť k zámene so zapísanou ochrannou známkou spoločnosti Red Bull. De Vries požiadal v protinávhrhu zrušenie práv spoločnosti Red Bull z ochrannej známky „Red Bull Krating Daeng“ pre oblasť Beneluxu. Rozsudkom zo 17. januára 2007 Okresný súd Amsterdam zamietol žalobu aj protinávhrh.

Spoločnosť Red Bull sa odvolala na Odvolací súd Amsterdam, ktorý 2. februára 2010 vyhovel odvolaniu vo veľkej časti. Uviedol, že ochranná známka „Red Bull Krating Daeng“ má v Beneluxe dobré meno a vzhľadom na prvok „Bull“ v označení „The Bulldog“ používanom na energetických nápojoch si príslušná skupina verejnosti vytvorí medzi ochrannou známkou „Red Bull Krating Daeng“ a označením „The Bulldog“ spojenie. Odvolací súd Amsterdam konštatoval, že de Vries chcel ťažiť z reputácie tejto ochrannej známky s dobrým menom a poďieľať sa na časti trhu s energetickými nápojmi, ktorý prináleží nápoju Red Bull. De Vries síce uviedol, že používanie ochrannej známky „The Bulldog“ bolo pokračovaním používania označenia „The Bulldog“, ktoré začalo už pred rokom 1983 pre hotelové a gastronomické služby, v rámci ktorých dochádzalo k predaju nápojov, ale Odvolací súd Amsterdam to nepovažoval za náležitý dôvod na používanie tohto označenia.

De Vries podal proti tomuto rozhodnutiu kasačný opravný prostriedok na Najvyšší súd v Holandsku z dôvodu, že mal „náležitý dôvod“ na používanie označenia „The Bulldog“, keďže v dobrej viere bolo toto označenie používané ako obchodný názov už pred podaním prihlášky ochrannej známky „Red Bull Krating Daeng“. Najvyšší súd sa rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru EÚ nasledujúcu prejudiciálnu otázku: *Má sa článok 5 ods. 2 smernice Rady 89/104 vykladať v tom zmysle, že náležitý dôvod v zmysle tohto predpisu môže existovať aj vtedy, ak dotknutá tretia osoba, resp. osoby, v dobrej viere používala/-i označenie, ktoré je zhodné alebo podobné s ochrannou známkou, ktorá má dobré meno, už predtým, ako bola uvedená ochranná známka zapísaná?*

Súdny dvor EÚ dospel k záveru, že pojem „náležitý dôvod“ nemôže zahŕňať výlučne objektívne naliehavé dôvody, ale môže sa vzťahovať aj na subjektívne záujmy tretích osôb používajúcich označenie zhodné alebo podobné s ochrannou známkou s dobrým menom. Súdny dvor EÚ ďalej skúmal, za akých podmienok môže do pojmu „náležitý dôvod“ spadať používanie označenia podobného s ochrannou známkou

s dobrým menom pre zhodné tovary tretou osobou, ak bolo toto označenie používané ešte pred podaním prihlášky tejto ochrannej známky. De Vries uviedol, že označenie „The Bulldog“ pre gastronomické služby používa od roku 1975. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplynulo, že toto použitie je preukázané ešte pred zápisom ochrannej známky „Red Bull Krating Daeng“. De Vries je taktiež majiteľom slovnej a obrazovej ochrannej známky „The Bulldog“, ktorá bola zapísaná 14. júla 1983 najmä pre nealkoholické nápoje. Súdny dvor EÚ konštatoval, že označenie „The Bulldog“ sa používalo pred podaním prihlášky ochrannej známky s dobrým menom pre tovary a gastronomické služby, ktoré sa môžu týkať tovaru, pre ktorý bola ochranná známka s dobrým menom zapísaná. Súdny dvor EÚ preto argumentoval, že vzhľadom na uznanie, ktoré označenie „The Bulldog“ požíva v príslušnej skupine verejnosti a charakter tovarov a služieb, pre ktoré sa používa, môže byť predaj energetických nápojov pod týmto označením vnímaný ako skutočné a prirodzené rozšírenie škály tovarov a služieb ponúkaných zo strany de Vriesa a nie ako snaha ťažiť z dobrého mena ochrannej známky „Red Bull Krating Daeng“.

Súdny dvor EÚ o prejudiciálnej otázke preto rozhodol takto:

Článok 5 ods. 2 prvej smernice Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk sa má vykladať v tom zmysle, že majiteľ ochrannej známky s dobrým menom môže byť povinný na základe „náležitého dôvodu“ v zmysle tohto ustanovenia strpieť používanie označenia podobného tejto ochrannej známke pre tovar zhodný s tovarom, pre ktorý bola zapísaná uvedená ochranná známka, tretou osobou, ak sa preukáže, že toto označenie sa používalo pred podaním prihlášky tejto ochrannej známky a že použitie pre zhodné tovary sa vykonávalo v dobrej viere. Pri posúdení týchto skutočností prináleží vnútroštátnemu súdu zohľadniť najmä:

- udomácnenie a dobré meno uvedeného označenia v príslušnej skupine verejnosti,
- stupeň príbuznosti medzi tovarmi a službami, pre ktoré sa to isté označenie pôvodne používalo, a tovarom, pre ktorý bola zapísaná ochranná známka s dobrým menom, a
- ekonomický a obchodný význam použitia označenia podobného tejto ochrannej známke.

Ďalšie rozsudky, ktoré ovplyvnili rozhodovaciu prax úradu EUIPO pri posudzovaní relatívneho dôvodu založeného na staršej ochrannej známke s dobrým menom, sú:

- **C-383/12 P Environmental Manufacturing LLP proti EUIPO zo 14. novembra 2013** (Zobrazenie hlavy vlka),
- **C-125/14 Iron & Smith kft proti Unilever NV z 3. septembra 2015**,
- **C-581/13 P a C-582/13 P Intra –Presse, SAS proti EUIPO z 20. novembra 2014** a
- **T-624/13 The Tea Board proti EUIPO z 2. októbra 2015** (vec pred Súdnym dvorom C-673/15 P).

6 ZÁVER

Tradičné Liaison mítingy expertov ochranných známk Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo a expertov národných úradov priemyselného vlastníctva členských štátov EÚ sú organizované EUIPO dvakrát ročne. Stretnutia ponúkajú jedinečný priestor na spoluprácu a výmenu skúseností, poznatkov a informácií z oblasti známkového práva, ktoré je v rámci EÚ čoraz viac harmonizované.

Literatúra

- MIKULIČOVÁ, J. 2018. Novela zákona o ochranných známkach. In Duševné vlastníctvo, roč. 12, 2018, čísla 2 a 3. ISSN 1335-2881.
- Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory).
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk.
- Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 567/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/626 z 5. marca 2018, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 o ochrannej známke Európskej únie a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2017/1431.
- Zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov.

PRIORITY ROZVOJA SYSTÉMU PCT A ÚPV SR V ICH KONTEXTE; ZMENA PRAVIDLA 69.1(a) PCT

PRIORITIES OF THE PCT SYSTEM DEVELOPMENT AND IPO SR IN THIS CONTEXT, AMENDMENT OF THE RULE 69.1(a) PCT

Ludmila HLADKÁ*

ABSTRAKT

Priority rozvoja systému PCT – oblasť právnych a inštitucionálnych otázok, oblasť technického (IT) prostredia, finančných otázok a kvality, tak ako ich predstavil generálny riaditeľ Svetovej organizácie duševného vlastníctva na 11. zasadnutí pracovnej skupiny PCT; ÚPV SR a niektoré predpokladané úlohy, ktoré súvisia s prioritami rozvoja systému PCT; zmena pravidla 69.1(a) PCT, ktorá umožňuje prieskumovým autoritám začať prieskum skôr

ABSTRACT

Priorities of the PCT System development in main areas - the Legal and Institutional Issues, Technical (IT) Environment, Financial Issues and Quality – introduced by the Director-General of the WIPO at the 11th meeting of the PCT Working Group; IPO SR and some supposed tasks having relation to priorities of the PCT system development; amendment of the Rule 69.1(a) PCT allowing to international preliminary examination authorities start examination of international application earlier;

Kľúčové slová

priority rozvoja systému PCT; hlavné oblasti rozvoja systému PCT; niektoré úlohy ÚPV SR, ktoré súvisia so zmenami systému PCT v prioritných oblastiach, ako sú právne a inštitucionálne otázky, technické (IT) prostredie, finančné otázky a kvalita; zmena pravidla 69.1(a) PCT

Key words

Priorities of the PCT System; the main areas of the PCT System development; some tasks for the IPO SR having relation to changes of the PCT System in the main areas as Legal and Institutional Issues, Technical (IT) Environment, Financial Issues and Quality; amendment of the Rule 69.1(a) PCT

ÚVOD

Zmluva o patentovej spolupráci¹, všeobecne známa pod skratkou PCT, je jednou z najvýznamnejších zmlúv, ktorú spravuje Svetová organizácia duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“). Predstavuje medzinárodný systém ochrany vynálezov, ktorý umožňuje podaním jednej, tzv. medziná-

rodnej prihlášky získať patentovú ochranu vo viacerých krajinách. Okrem uvedeného umožňuje národným a regionálnym úradom, v konaní o prihláškach, využívať výsledky medzinárodnej rešerše a medzinárodného prieskumu, čo im pomáha v rozhodovaní o udelení patentu. Uľahčuje tiež prístup verejnosti k množstvu technických informácií.

Celý systém konania podľa PCT (ďalej len „systém PCT“) je rozdelený do dvoch základných fáz. Medzinárodná fáza konania predstavuje konanie od podania medzinárodnej prihlášky, vykonania medzinárodnej rešerše na predmet vynálezu a vypracovania písomného posudku orgánom pre medzinárodnú rešerš a jej následné zverejnenie vo vestníku „PCT Gazette“, ktorý zve-

* Ing. Ludmila Hladká, Úrad priemyselného vlastníctva SR, patentový odbor, expert pre PCT, ludmila.hladka@indprop.gov.sk

1 Zmluva o patentovej spolupráci a Vykonávací predpis k Zmluve o patentovej spolupráci (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 296/1991 Zb. v znení neskorších predpisov)

rejšuje IB WIPO v elektronickej forme v databáze Patentscope, až po služby, ktoré sa poskytujú prihlasovateľovi na základe jeho žiadosti, t. j. vykonanie medzinárodného predbežného prieskumu (t. j. konanie podľa hlavy II PCT) a medzinárodnej doplnkovej rešerše.

Medzinárodná fáza konania trvá 30 mesiacov od dátumu priority (niekedy dlhšie, podľa národnej legislatívy zmluvného štátu). Konanie o medzinárodnej prihláške po uplynutí 30-mesačnej lehoty pokračuje na jednotlivých národných alebo regionálnych úradoch (úradu určené/zvolené v zmysle PCT) členských štátov, ktoré rozhodujú o udelení alebo zamietnutí udelenia patentu na vynález, na základe národnej alebo regionálnej legislatívy.

Aby bol celý systém PCT spoľahlivý, pracovná skupina pre Zmluvu o patentovej spolupráci (ďalej len „pracovná skupina“) sa pravidelne stretáva každý rok, kde zástupcovia úradov zmluvných štátov PCT riešia problémy, ktoré sa vyskytli v praxi, ale riešenia nových situácií buď ešte nie sú legislatívne obsiahnuté v platných pravidlách vykonávacieho predpisu k PCT, alebo sa revidujú už prijaté pravidlá, ak prax ukázala, že príslušné pravidlá nevystihujú potreby užívateľov a je nutné ich prispôbiť požiadavkám praxe.

V roku 2018 sa konalo už 11. zasadnutie pracovnej skupiny. Výsledkom jej rokovania je zmena pravidla 69.1(a) PCT², prijatie nového štandardizovaného formulára, prosedníctvom ktorého môžu úrady požiadať o menovanie orgánu pre medzinárodnú rešerš (ďalej len „ISA“) a medzinárodný predbežný prieskum (ďalej len „IPEA“)³, ďalej možnosti rozvoja elektronických služieb⁴ a predovšetkým budúci rozvoj systému PCT⁵, ktorý vo svojej správe predstavil generálny riaditeľ WIPO Francis Gurry.

Cieľom článku je oboznámiť odbornú verejnosť s prioritnými oblasťami rozvoja systému PCT, tak ako ich navrhol generálny riaditeľ WIPO na 11. zasadnutí pracovnej skupiny a uviesť stručný prehľad úloh, ktorými sa bude zaoberať pracovná skupina v nastávajúcich obdobiach, vo vzťahu k prioritným oblastiam rozvoja systému PCT, ako sú právne a inštitucionálne otázky, technické (IT) prostredie, finančné otázky a kvalita. Článok obsahuje preklad podstatných častí dokumentov^{5 a 7}, o ktoré sa opiera

druhá časť článku. Ďalším cieľom je analyzovať niektoré činnosti Úradu priemyselného vlastníctva SR (ďalej len „ÚPV SR“) vo vzťahu k PCT a určiť predpokladané úlohy, ktoré vyplývajú pre úrady v súvislosti s budúci rozvojom systému PCT v prioritných oblastiach; a okrem uvedeného aj upriamiť pozornosť na zmenu pravidla 69.1(a) PCT vo vzťahu k vykonávaniu medzinárodného predbežného prieskumu. Zmena pravidla vstúpi do platnosti 1. júla 2019, ide o aktuálnu informáciu, je v prospech prihlasovateľa a podporuje trend rozvoja systému PCT.

1 Budúci rozvoj systému PCT⁵

Generálny riaditeľ WIPO v dokumente⁵, príloha I, predstavil pracovnej skupine štyri základné oblasti PCT, ktoré sú kľúčové pre ďalší rozvoj systému PCT, sú to **právne a inštitucionálne otázky, technické (IT) prostredie, finančné otázky a kvalita**.

1.1 Právne a inštitucionálne otázky⁵

Zmluva PCT bola prijatá na diplomatickej konferencii v roku 1970, vstúpila do platnosti v roku 1978 a od tohto obdobia bola niekoľkokrát revidovaná. Posledná revízia PCT prebehla v rokoch 2000 až 2008 a ako skonštatoval generálny riaditeľ WIPO (dokument⁵, ods. 11, 12), „v súčasnosti nie je potrebná ďalšia reforma PCT, ale je dôležité, aby oblasť právnych a inštitucionálnych otázok zostala otvorená pre prípadné zmeny, ktoré podporia rozvoj systému PCT. Pôjde predovšetkým o zlepšenie už existujúcich funkcií systému PCT. Menovite, zlepšenie zdieľania výsledkov práce medzi úradmi a vytvorenie efektívnejšieho systému z hľadiska procesného i inštitucionálneho tak, aby garantoval, že výsledky práce medzinárodnej fázy konania budú efektívne podporovať konanie v národnej fáze. V podstate ide o zlepšenie prepojenia medzi prvými národnými podaniami, medzinárodnými prihláškami a národnou fázou konania. Základným cieľom je postupne znižovať náklady na konanie v národných úradoch. Zlepšenie kvality práce zníži riziko udeľovania neplatných patentov. Z úloh, ktoré majú zabezpečiť, aby národné úrady boli schopné prijímať a efektívne využívať informácie z konania iných úradov, vrátane informácií o patentovom zatriedení, ako aj

výsledky rešerší a prieskumu, vyplýva, že sa budú vyžadovať zmeny niektorých pravidiel vykonávacieho predpisu k PCT. Zlepšenie systému PCT bude tiež závisieť od efektívneho zavádzania takých systémov a platforiem, ktoré podporujú výmenu informácií o patentovom zatriedení, výsledkov rešerší a prieskumu a ich využitia, ktoré už vykonali iné úrady na skoršie prihlášky.“

Ako vplýva z dokumentu⁵, príloha I, ods. 46 až 47, navrhuje sa „zaintegrovanie systému Patent Prosecution Highway (ďalej len „PPH“) do systému PCT, ktorý síce v súčasnosti existuje, ale iba medzi niektorými úradmi zmluvných štátov PCT, väčšinou v rámci bilaterálnej spolupráce. PPH znamená urýchlenie prieskumu na vynález v národnej fáze konania, ak sú písomný posudok, ktorý vypracoval ISA, alebo správa o medzinárodnom predbežnom prieskume pozitívne vo vzťahu k novosti a vynálezovskej činnosti. PPH však nezaväzuje úrady k tomu, aby dospeli k rovnakému záveru ako ISA/IPEA a vždy posudzujú predmet vynálezu z hľadiska svojej národnej legislatívy. Okrem toho sa navrhuje umožniť prihlasovateľom reagovať na negatívny písomný posudok, ktorý vypracoval orgán pre medzinárodný predbežný prieskum tak, aby mohli vykonať úpravy v prihláške a požiadať o vypracovanie druhého písomného posudku ešte pred vypracovaním správy o medzinárodnom predbežnom prieskume. Úpravou príslušných pravidiel PCT sa predpokladá odbúranie práce v národných fázach konania.“

Ako sa uvádza v dokumente⁵, príloha I, ods. 60, „v súvislosti s rozširovaním elektronických služieb sa bude musieť prehodnotiť spôsob, výška a druh vybraných poplatkov. Automatizácia služieb by mala priniesť postupné znižovanie finančného zaťaženia prihlasovateľov, ktorí využívajú systém PCT a odbúrať niektoré existujúce poplatky.“ Je zjavné, že tieto zmeny si tiež vyžadujú ďalšie legislatívne zmeny pravidiel vykonávacieho predpisu k PCT. (Detailnejšie vysvetlenie sa uvádza v kap. 1.3.)

1.2 Technické (IT) prostredie⁵

Generálny riaditeľ WIPO zdôraznil, dokument⁵, ods. 14, 15, že „efektívnosť PCT systému závisí od efektívnosti zdieľania

2 Dokument PCT/WG/11/20 Earlier start of PCT Chapter II

3 Dokument PCT/WG/11/6 Application Form for Appointment as an International Searching and preliminary Examining Authority under the PCT

4 Dokument PCT/WG/11/9 PCT Online Services

5 Dokument PCT/WG/11/5 Future Development of the PCT System

informácií medzi prihlasovateľom, príjmacím úradom, medzinárodnými orgánmi, Medzinárodným úradom (ďalej len „IB WIPO“) a určenými úradmi. Manuálne vkladanie údajov spôsobuje chyby, vyvoláva neistotu alebo riziko nekorektného konania, ktoré je založené na nesprávnej informácii. V národnej fáze konania úrady spracovávajú informácie, ktoré majú pôvod v iných úradoch, čo im spôsobuje problémy pri ich spracovaní, pretože väčšina úradov nezávisle od seba vyvíja vlastné informačné systémy, ktoré nie sú kompatibilné. Aj napriek tomu, že existujú štandardy pre mnohé procesy, v praxi sa často implementujú rozdielne. Najideálnejším spôsobom by bolo vyvinúť spoločný systém tak, aby dokument alebo časť dát, ktoré spracuje jeden úrad, boli rovnaké aj pri spracovaní v inom úrade. Jednotný systém by sa mal predovšetkým využívať na spracovanie prihlášky, farebných obrázkov, mien a adries a všetkých rešeršných správ. Vyvinutie spoločného systému však nie je úplne možné, nakoľko každý úrad musí rešpektovať národné požiadavky z hľadiska IT. Z uvedeného vyplýva, že bude nevyhnutné hľadať spoločnú stratégiu tak, aby vyhovovala všetkým.“

Ako sa uvádza v dokumente⁵, príloha I, ods. 54, „XML formáty podporujú spracovanie celého textu prihlášky, chemických a matematických vzorcov, farebných obrázkov, fotografií a iných moderných diagramov a schém“. Z uvedeného dôvodu sa bude preferovať používanie formátu XML.

Dokument⁵, príloha I, ods. 57 – 61, uvádza prehľad „elektronických služieb, ktoré v súčasnosti existujú a pomáhajú spracovávať a zdieľať informácie medzi úradmi. Ide o služby IB WIPO pod názvom „Non PCT IT Platforms“, kde patria služby ePCT browser-based services, PCT-EDI (Electronic Data Interchange) – bezpečná elektronická služba, ktorá sa používa na prenos dokumentov medzi medzinárodným úradom a automatizovanými systémami iných národných úradov, zvyčajne na základe denných alebo týždenných dávok, Patentscope a Patentscope Web Services – prostredníctvom ktorých sa zdieľajú informácie o medzinárodných prihláškach v medzinárodnej fáze konania. Ďalšou službou poskytovanou IB WIPO je WIPO Digital Access Services for Priority Documents (DAS, tiež známy pod názvom PDAS), služba, ktorá cez zabezpečené prostredie umožňuje zasielanie prioritných dokumentov medzi úradmi na žiadosť prihlasovateľa (týka sa dokumentov, ktoré ešte nie sú zverejnené). V súčasnosti ho využíva 11 úradov a predpokladá sa jeho zaintegrovanie do systému ePCT. Služba Industrial Property Automation Sys-

tem (ďalej len „IPAS“) poskytuje národným úradom prostriedky na automatizáciu národných procesov, ktoré sa týkajú patentov, úžitkových vzorov, dizajnov a ochranných známok. IPAS tiež zahŕňa možnosť zasielania informácií z národnej fázy konania do IB WIPO. Túto službu, ale iba na základe žiadosti, využívajú úrady aj na získanie tých dokumentov k zverejneným medzinárodným prihláškam, ktoré sa vyžadujú pre národné konanie. Ide predovšetkým o využitie výsledkov rešerš a prieskumu, ktoré vykonali iné úrady. IB WIPO na tento účel poskytuje službu WIPO-CASE. WIPO CASE predstavuje zabezpečenú platformu na zdieľanie informácií, ktorá sa týka rešeršných správ a správ o prieskume medzi participujúcimi úradmi.“ (Detaily uvádza dokument⁵, príloha I, ods. 60.)

1.3 Finančné otázky⁵

„Príjmy z poplatkov PCT predstavujú viac ako 75 % príjmov organizácie WIPO. Spoľahlivosť týchto príjmov je nevyhnutná pre stabilitu organizácie, a preto akékoľvek navrhované zmeny v štruktúre poplatkov sa budú musieť dôkladne prehodnotiť. V súčasnosti poplatok za medzinárodné podanie tvoria tri časti: základný poplatok, poplatok za každú stranu prihlášky nad 30 strán, rôzna úroveň zliav, ktoré sa poskytujú za podanie medzinárodnej prihlášky v elektronickej forme a zľavy prihlasovateľom z určitých krajín, primárne z rozvojových krajín. Tiež sa budú sa musieť dôkladne zvážiť aj prípadné zmeny v príjmoch alebo výdavkoch, v dôsledku meniacich sa modelov, ktoré sa používajú v systéme PCT. V súčasnosti väčšinu poplatkov vyberá prijímací úrad a niektoré poplatky sa platia priamo IB WIPO alebo ISA/IPEA. Cieľom IB WIPO je minimalizovať náklady z hľadiska administratívy a výmenných kurzov.“ (dokument⁵, ods. 18) „Navrhuje sa centralizácia platieb tak, aby platby v mene prijímacieho úradu a medzinárodných orgánov vyberal IB WIPO prostredníctvom tých online systémov, ktoré dovoľujú prihlasovateľovi podať medzinárodnú prihlášku. Uvedené centralizované služby vo vzťahu k plátbám sa nebudú týkať len systému PCT, ale aj Madridského a Haagskeho systému.“ (dokument⁵, ods. 20) (Detailné informácie k poplatkom nájdete v dokumente⁵, príloha I, ods. 62 – 70.)

1.4 Kvalita⁵

Podľa generálneho riaditeľa WIPO (dokument⁵, ods. 22 až 24), „aby systém PCT

aktívne pomáhal národnému konaniu o patentových prihláškach tak, aby sa udeľovali patenty na vyššej kvalitatívnej úrovni a aby zabránil udeľovaniu patentov na nepatentovateľné vynálezy, je nevyhnutné, aby jeho hlavné výsledky práce (t. j. medzinárodné rešeršné správy, písomné posudky a správy o medzinárodnom predbežnom prieskume) boli vypracované tak, aby boli užitočné pre určené úrady, aby im boli doručené včas a aby dosahovali požadovanú kvalitu. Kvalita medzinárodnej rešeršnej správy je prvoradá. Bez kvalitnej rešerše nemôže byť zmysuplná ani správa o medzinárodnom predbežnom prieskume o patentovateľnosti, pretože jej najdôležitejšou črtou je vysvetlenie výsledkov medzinárodnej rešerše k hlavným kritériám patentovateľnosti, ako je novosť a vynálezcovská činnosť. Efektívny výsledok v tejto oblasti si vyžaduje spoločné úsilie prihlasovateľov a všetkých zainteresovaných úradov.“ (Ďalšie informácie nájdete v dokumente⁵ príloha I, ods. 71.)

Ďalším cieľom (dokument⁵, ods. 22 až 24) je „vypracovať systém merania kvality kľúčových produktov práce, ktoré poskytujú rôzne úrady a to tak z hľadiska formálnych, ako aj procesných otázok so zreteľom na medzinárodné rešeršné správy a medzinárodné predbežné správy o patentovateľnosti. Kontrola kvality vo vzťahu k jednotlivým prihláškam je výlučnou zodpovednosťou prijímajúceho úradu, medzinárodného orgánu alebo príslušného určeného úradu. Týka sa to tak medzinárodnej, ako aj národnej fázy konania. Napríklad použitie XML formátu na vytváranie formulárov pre konanie môže umožniť efektívnu analýzu rozdielov v práci, ktorú vykonávajú rôzne úrady. Podkladom na štatistickú analýzu môžu byť informácie o citovaných dokumentoch v národnej fáze konania a informácie o tom, či sa vykonali požadované zmeny, ktoré vyplývajú z prieskumu, v príslušnej lehote. Transparentnosť kvality je dôležitá, a preto bude potrebné vynaložiť veľké úsilie na zhromažďovanie dostatočných údajov, ktoré by pomohli pri porovnávaní úradov. Treba zvážiť, o aký zber údajov pôjde, aby sa umožnil konzistentný a zmysuplný štatistický prehľad bez zbytočnej záťaže expertov pre vykonávanie prieskumu, ktorí by mali robiť takéto hodnotenia. Aby bol systém PCT prospešný pre národné úrady, prihlasovateľov z rôznych krajín a členských štátov v súvislosti s ich širšími inovačnými a investičnými stratégiami, je dôležité, aby pracovníci národných úradov mali potrebné zručnosti na efektívne využívanie systému. Špecifické potreby úradov sa líšia, ale vo všeobecnosti všetky úrady budú potrebovať vyškolených exper-

tov na vykonávanie prieskumu. Z hľadiska prijímacieho úradu ide o schopnosť konať efektívne, schopnosť poradiť, pomáhať prihlasovateľom a potenciálnym prihlasovateľom. Vzhľadom na to, že sa špecifické zručnosti sústavne menia, pretože sa rozvíjajú nástroje a platformy, ktoré poskytuje IB WIPO (vrátane ePCT, IPAS a WIPO CASE), ďalšie úrady a organizácie, IB WIPO sa bude usilovať o zlepšenie vzdelávania prostredníctvom vlastných dokumentov, ako je Applicant's Guide, Receiving Office Guidelines, dokumentácie k ePCT atď. Okrem toho bude poskytovať školenia alebo dištančné vzdelávanie prostredníctvom webových seminárov a pod. Pokiaľ ide o odbornú prípravu expertov na vykonávanie prieskumu⁶, bude sa vyžadovať väčšia koordinácia medzi IB WIPO a úradmi členských štátov.“

1.5 Stručný prehľad úloh pracovnej skupiny

V súvislosti so stanovenými prioritami rozvoja systému PCT, ako ich načrtol generálny riaditeľ WIPO, budú predmetom ďalších rokovaní pracovnej skupiny tie oblasti, ktoré boli odsúhlasené pracovnou skupinou a sú uvedené v správe „Summary by the Chair“ v roku 2018.

Zo správy⁷ o **právnych a inštitucionálnych otázkach** vyplynulo, že „podstatné úpravy PCT nie sú potrebné, ale je dôležité, aby právne a inštitucionálne otázky zostali aj naďalej otvorené. Úlohou pracovnej skupiny bude zabezpečiť taký systém, ktorý podporí využívanie výsledkov práce iných úradov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a formálnu integráciu systému PPH do PCT.“

V oblasti **IT prostredia**⁷ bude základnou úlohou „zvýšiť záujem o účinnú spoluprácu pri vývoji nástrojov a noriem v oblasti informačných technológií, zvýšiť používanie štandardizovaného formátu XML pre prihlášky, na prenos dát medzi úradmi a aj pre medzinárodné rešeršné správy a písomné posudky. Medzi úlohy, ktoré sa budú musieť vyriešiť, patrí aj zlepšenie nástrojov, ako sú ePCT a služba WIPO CASE, ktorá pomáha úradom zdieľať informácie. Úlohou IB

WIPO a úradov členských štátov PCT zostáva aj naďalej úloha pokračovať v zvyšovaní povedomia o možnosti podávania prihlášok prostredníctvom systému ePCT vo formáte docx, ktorý systém ePCT automaticky konvertuje do formátu XML.“

V oblasti **finančných otázok**⁷ bude nutné „prehodnotiť, či sú súčasné poplatky vzhľadom na elektronizáciu služieb primerané, ako napr. poplatok za počet strán medzinárodnej prihlášky, za podanie v prípade použitia rôznych formátov (pdf alebo xml), či poplatky v prípade elektronických podaní v prijímacích úradoch za podanie majú stále zmysel a tiež bude treba zvážiť, či by prijímacie úrady nemali zrušiť poplatky za podanie v prípade podania prihlášky univerzitou. Orgány pre medzinárodnú rešerš by zasa mali zvážiť, či budú poskytovať zľavy prihlasovateľom z rozvojových krajín. Ďalej by sa mali prijať opatrenia proti zneužitiu zníženia poplatkov neoprávnenými osobami a ďalšie opatrenia s cieľom zníženia strát, ktoré vznikajú v dôsledku kurzových zmien a pod. Tiež sa zdôraznil fakt, že z prijatých poplatkov sa financuje činnosť, ktorú vykonáva IB WIPO, a preto akékoľvek zníženie poplatkov nesmie mať vplyv na systémy IP, ktoré poskytuje IB WIPO.“

V prípade **kvality**⁷ sa bude dbať hlavne „na kvalitu rešerš a prieskumu. Cieľom pracovnej skupiny je vypracovanie spôsobu merania kvality na základe spätnej väzby od používateľov a určených úradov, ďalej zabezpečenie odbornej prípravy expertov na vykonávanie prieskumu tak, aby vedeli využívať výsledky práce z iných úradov, aby boli dobre vyškolení a aby vedeli kompetentne uplatňovať vnútroštátne právne predpisy. Z uvedeného dôvodu je potrebné zaviesť jeden organizovaný vzdelávací program pre expertov na prieskum na rôznych úrovniach a nahradiť tak početné vzdelávacie programy, ktoré sa uskutočňujú po celom svete.“

2 ÚPV SR a niektoré predpokladané úlohy úradu v súvislosti s prioritami rozvoja systému PCT

Slovenská republika je členským štátom PCT od 1993 ako nástupnícky štát Českej

a Slovenskej Federatívnej republiky, ktorá bola zmluvným štátom PCT už od roku 1991. Od roku 1993 vykonáva ÚPV SR funkciu prijímacieho, určeného a zvoleného úradu a od roku 2015, kedy Vyšehradský patentový inštitút (ďalej len „VPI“) získal štatút ISA/IPEA, úrad, ako jeho pobočka v zmysle článku 8 ods. 4 Dohody o Vyšehradskom patentovom inštitúte⁸, vykonáva činnosti orgánu pre medzinárodnú rešerš a medzinárodný predbežný prieskum na medzinárodné prihlášky prihlasovateľov, ktorí majú právo podať medzinárodnú prihlášku v Českej, Maďarskej, Poľskej, Slovenskej republike a Litve za predpokladu, že si ho prihlasovateľia vo formulári žiadosti zvolia za medzinárodný rešeršný orgán (ISA/XV).

Z úloh uvedených v kap. 1.5, ktoré sa majú realizovať v budúcom období, vyplýva, že zmeny v oblasti PCT budú mať vplyv aj na činnosť a konanie ÚPV SR. Na základe uvedeného sa dajú **predpokladať iba niektoré úlohy** úradu, ktoré budú súvisieť s rozvojom prioritných oblastí systému PCT. Ďalšie úlohy pre ÚPV SR môžu vyplývať neskôr, v závislosti od výsledkov rokovaní pracovnej skupiny a ich schválenia Zhromaždením únie.

2.1 Legislatívna oblasť

Konanie ÚPV SR, z pohľadu úradu prijímacieho a úradu určeného/zvoleného podľa PCT, vo vzťahu k medzinárodným prihláškam, ktoré boli podané v ÚPV SR alebo vstúpili do národnej fázy konania, je zakotvené v ustanoveniach patentového zákona, zákona o úžitkových vzoroch a príslušných vyhlášok⁹.

Ako bolo uvedené, v súčasnej dobe sa nepredpokladajú také zmeny PCT, ktoré by vyžadovali legislatívne zmeny patentového zákona a zákona o úžitkových vzoroch.

V prípade akýchkoľvek zmien pravidiel vykonávacieho predpisu k PCT bude ale úlohou ÚPV SR pripraviť podklady na zverejnenie v Zbierke zákonov SR, implementovať zmeny vykonávacieho predpisu k PCT do interných predpisov (napr. do príslušných metodík, príp. kariet procesov a pod.) a zaviesť ich do praxe úradu. Tieto úlohy sú v súlade aj so strategickým plánom úradu (kap. 5.4 Legislatíva).

6 PCT/WG/10/9 Coordination of patent examiner training

7 PCT/WG/11/26 Summary by the Chair, ods. 35 – 39

8 Dohoda o Vyšehradskom patentovom inštitúte, zverejnená v Zbierke zákonov SR pod č. 369/2015 Z. z. ako oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

9 Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov
Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 223/2002 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení vyhlášky Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 278/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 223/2002 Z. z.

Zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 1/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

2.2 Technické (IT) prostredie

ÚPV SR, tak ako iné úrady, má vlastný systém spracovania prihlášok a v súčasnosti využíva iba niektoré elektronické služby, ktoré poskytuje IB WIPO. Predovšetkým ide o ePCT, PCT-EDI a Patentscope. Ďalšie služby, ako WIPO-CASE, WIPO Digital Access Services for Priority Documents a IPAS, sa nevyužívajú.

ÚPV SR od roku 2016 používa systém ePCT na podanie a spracovanie medzinárodných prihlášok. Systém ePCT vystihuje potreby prihlasovateľov a prijímacieho úradu, ale neobsahuje niektoré služby, ktoré sa týkajú konania ISA/IPEA. Medzi stanovené ciele rozvoja systému PCT patrí aj implementácia služieb pre konanie ISA/IPEA, čo nebude mať vplyv na zmeny v IT systémoch úradu. V ePCT sú zaintegrované viaceré služby, ako je podanie námietok tretích strán¹⁰ k zverejneným medzinárodným prihláškam, ktoré sa zverejňujú v databáze Patentscope spolu s príslušnými dokumentmi k medzinárodnej prihláške, služba eSearchCopy¹¹, vďaka ktorej prijímací úrad nemusí zasielať rešeršnú kópiu príslušnému ISA, ale stačí, ak po zaplatení poplatkov za medzinárodnú rešerš v systéme ePCT potvrdí zaplatenie tohto poplatku a IB WIPO pripraví podklady rešeršnej kópie v mene prijímacieho úradu a sprístupní ich ISA.

V októbri 2018 sa ÚPV SR, ako prijímací úrad, zapojil do testovania systému „PCT Netting Pilot“. Prijímacie úrady, ktoré sú súčasťou projektu, nezasielajú vybrané poplatky za vykonanie medzinárodnej rešerše priamo príslušnému ISA, ale prevedú ho na účet IB WIPO a až ten ich následne zašle na účet príslušnej ISA. Všetky poplatky prijaté IB WIPO v mene ISA zasiela IB WIPO na účet príslušnej ISA v predpísanej výške a v takej mene, v akej je poplatok splatný. Tento spôsob práce sa však týka iba tých prijímacích úradov a orgánov ISA, ktoré participujú na tomto projekte. IB WIPO týmto spôsobom testuje nový spôsob vyberania poplatkov, ktorý by mal odstrániť náklady na kurzové zmeny pri prevode poplatkov. Testovanie systému tiež prispieva k realizácii úloh, ktoré už boli uvedené.

Ďalšou službou IB WIPO, ktorú využíva ÚPV SR, je služba PCT-EDI. Táto služba sa využíva iba na prijímanie dokumentov k medzinárodným prihláškam, ktoré zasiela IB WIPO národným úradom, z hľadiska úradu prijímacieho, ako aj určeného/zvoleného.

Úlohami ÚPV SR, z pohľadu prijímacieho úradu, aj naďalej zostávajú nasledujúce úlohy: podpora prihlasovateľov podávať medzinárodné prihlášky elektronicky prostredníctvom systému ePCT, informovať o možnostiach podania vo formáte docx a jeho výhodách vzhľadom na poskytované zľavy za medzinárodné podanie, príp. využívať službu WIPO Digital Access Services for Priority Documents po jej implementácii do systému ePCT.

ÚPV SR z hľadiska úradu určeného/zvoleného by mal aj naďalej implementovať príslušné štandardy WIPO a odporúčané formáty do interných aplikácií tak, aby podporovali výmenu dát medzi ÚPV SR a IB WIPO, čo je v súlade so Strategickým plánom na roky 2018 – 2022 (kap. 5.3 Medzinárodná spolupráca). Okrem toho by mal ÚPV SR zvážiť využívanie služby WIPO-CASE, ktorá umožňuje zdieľať a využívať výsledky rešerše a prieskumu, ktoré boli vykonané v národných fázach konania. Ďalej zabezpečiť zasielanie informácií o medzinárodných prihláškach, ktoré vstúpili do národnej fázy konania pred ÚPV SR, v súlade s požiadavkami obežníka¹², na účely ich publikovania v databáze Patentcope.

2.3 Finančné otázky

ÚPV SR svojou finančnou politikou podporuje podávanie prihlášok v elektronickej forme, čo je v súlade s cieľmi rozvoja systému PCT. V kapitole 1.5 sa ale uvádza, že je treba zvážiť, či „poplatky za podanie majú stále zmysel v prípade elektronických podaní v prijímacích úradoch, či by prijímacie úrady nemali zrušiť poplatky za podanie v prípade podania prihlášky univerzitou“.

Preto v oblasti finančných otázok by mal ÚPV SR sledovať vývoj zmien v súvislosti s medzinárodným trendom poskytovania zliav pre určitých prihlasovateľov (napr. pre univerzity v prípade poplatkov za podanie alebo znížiť niektoré správne poplatky pre prihlasovateľov z rozvojových krajín v národnej fáze konania) a prípadne prehodnotiť výšky poplatkov, v súvislosti s konaním o medzinárodnej prihláške, pri zmene zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Treba však podotknúť, že výška správnych poplatkov, ktoré vyberá ÚPV SR, nezávisí iba od jeho rozhodnutia. Ide o správne poplatky, ktoré ÚPV SR odvádza daňovému úradu a stávajú sa súčasťou štátneho rozpočtu.

2.4 Kvalita

ÚPV SR v roku 2018 opäť získal certifikát manažérstva kvality pre oblasti výkonu ústrednej štátnej správy v oblasti ochrany predmetov priemyselného vlastníctva, správy ústredného fondu patentovej literatúry, zabezpečovania výmeny a sprístupňovania informácií v oblasti priemyselných práv a vykonávanie medzinárodných rešerš a medzinárodných predbežných prieskumov v mene Vyšehradského patentového inštitútu.¹³

Politika kvality ÚPV SR je pre úrad prvoradá a je zadefinovaná v dokumente, ktorý je zverejnený na webovom sídle úradu na nasledujúcej adrese:

<https://www.indprop.gov.sk/?politika-kvality-uradu-priemyselneho-vlastnictva-sr>

Z uvedeného je zjavné, že činnosť ÚPV SR je v súlade s nastolenými cieľmi rozvoja systému PCT v oblasti kvality. Treba tiež uviesť, že v rámci spolupráce medzi úradmi VPI sa vykonáva vzájomná kontrola kvality medzinárodných rešerš, ktoré boli vypracované v jednotlivých pobočkách VPI. Tieto aktivity ÚPV SR, ako pobočky VPI, v nemalej miere prispievajú k zvýšeniu ich kvality v súlade so stanovenými úlohami v oblasti kvality vykonávaných medzinárodných rešerš a medzinárodného predbežného prieskumu.

Kvalita práce, pretože je veľmi náročná, závisí od systematického vzdelávania expertov na vykonávanie rešerš a prieskumu. Experti na vykonávanie prieskumu, okrem odborných a legislatívnych znalostí, musia ovládať viaceré jazyky na požadovanej odbornej úrovni v rôznych oblastiach techniky, ovládať technické nástroje na vykonávanie rešerš, t. j. musia skĺbiť niekoľko vedomostí súčasne, aby dokázali vykonávať svoju prácu na vysokej kvalitatívnej úrovni, a preto je potrebné ich systematické vzdelávanie.

V súčasnosti sú expertom ÚPV SR k dispozícii viaceré odborné semináre, ktoré organizuje predovšetkým Európsky patentový úrad (ďalej len „EPÚ“) prostredníctvom svojej vzdelávacej akadémie. Snahou IB WIPO je zavedenie jednotného vzdelávacieho programu s rôznou úrovňou vzdelávania¹⁴, ktorý nahradí početné vzdelávacie aktivity organizované vo svete. Preto je nutné, aby ÚPV SR sledoval rozvoj nových prístupov k vzdelávaniu a pri tvorbe koncepcie vzdelávania prihliadal aj na tieto skutočnosti. Podpora vzdelávania pracovníkov ÚPV SR je jedným zo základných cieľov

10 Dokument PCT/WG11/11Third party observation

11 Dokument PCT/WG/9/23 Status Report on eSEARCHCOPY pilot at the European Patent Office

12 C. PCT 1487

13 Certifikát manažérstva kvality, ISO 9001

14 Dokument PCT/WG/11/16 Survey on Patent Examiner Training

stanovených v Strategickom pláne úradu na roky 2018 – 2022, (kap. 5.7 Ľudské zdroje).

3 Skorší začiatok konania podľa hlavy II PCT

Dokument² obsahuje návrh, ktorý predlžuje čas, ktorý je počas konania podľa hlavy II PCT (konanie IPEA a vypracovanie správy o medzinárodnom predbežnom prieskume) k dispozícii na dialóg medzi prihlasovateľom a expertom na vykonávanie prieskumu. Preto sa zmenilo znenie pravidla 69.1(a) PCT tak, aby orgán pre medzinárodný predbežný prieskum mohol začať medzinárodný predbežný prieskum vtedy, keď má k dispozícii žiadosť, príslušné poplatky a medzinárodnú rešeršnú správu alebo vyhlásenie ISA, podľa článku 17(2)(a) PCT, že správa o medzinárodnej rešerši nebude na prihlášku vypracovaná (z dôvodov stanovených v tomto pravidle), a samozrejme písomný posudok vypracovaný medzinárodnou rešeršnou autoritou podľa pravidla 43bis.1 PCT, ak prihlasovateľ výslovne nepožiadá o odloženie začatia medzinárodného predbežného prieskumu až do uplynutia príslušnej lehoty podľa pravidla 54bis.1(a) PCT).

Podľa platného pravidla 69.2 PCT je lehota na vypracovanie správy o medzinárodnom predbežnom prieskume buď 28 mesiacov od dátumu priority, šesť mesiacov od času stanoveného v pravidle 69.1 PCT na začatie medzinárodného predbežného prieskumu, alebo šesť mesiacov odo dňa prijatia prekladu podľa pravidla 55.2 PCT orgánom pre medzinárodný predbežný prieskum podľa toho, ktorý dátum uplynie neskôr.

Prihlasovateľovi sa však ponechala aj možnosť požiadať o odsunutie konania podľa hlavy II PCT na neskôr, t. j. až do uplynutia príslušnej lehoty podľa pravidla 54bis.1(a) PCT, ak potrebuje viac času na prípravu príslušných zmien v nárokoch. Predpokladá sa, že sa touto zmenou atraktívni konanie podľa hlavy II PCT a prihlasovatelia ju začnú využívať vo väčšej miere než doteraz.

Zhromaždenie Únie odsúhlasilo návrh pracovnej skupiny a pravidlo nadobudne účinnosť 1. júla 2019.

Uvedená úprava pravidla 69.1(a) PCT v prospech prihlasovateľov je v súlade s navrhovanými zmenami systému PCT a prispieva k dosiahnutiu stanovených cieľov, ktoré boli predložené pracovnej skupine generálnym riaditeľom WIPO. Predpokladá sa, že podobným spôsobom sa budú realizovať aj ďalšie legislatívne zmeny pravidiel vykonávacieho predpisu k PCT, ktoré prispievajú k rozvoju systému PCT.

4 Záver

Cieľom článku bolo poskytnutie informácií o prioritách rozvoja systému PCT tak, ako ich predstavil generálny riaditeľ WIPO na 11. zasadnutí pracovnej skupiny a o prijatých úlohách, ktorými sa budú realizovať ciele rozvoja systému PCT v legislatívnej oblasti, v oblasti technického (IT) prostredia, v oblasti finančných otázok a v oblasti kvality, čo je obsahom prvej kapitoly. Druhá kapitola predstavuje analýzu súčasného stavu ÚPV SR z hľadiska prioritných oblastí a uvádza niektoré predpokladané úlohy, ktoré v ich kontexte vyplývajú pre úrad. V tretej kapitole je vysvetlená zmena pravidla vykonávacieho predpisu k PCT, nakoľko je aktuálna a tiež slúži ako príklad očakávaných legislatívnych zmien v súvislosti s cieľmi rozvoja systému PCT v legislatívnej oblasti.

Z analýzy súčasného stavu činnosti ÚPV SR vyplýva, že väčšina úloh, ktoré súvisia s rozvojom systému PCT, je v súlade so Strategickým plánom ÚPV SR na roky 2018 až 2022.

Literatúra

Dokument PCT/WG/11/20 Earlier start of PCT Chapter II [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument PCT/WG/11/6 Application Form for Appointment as an International Searching and preliminary Examining Authority under the PCT [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument PCT/WG/11/9 PCT Online Services [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete: https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument PCT/WG/11/5 Future Development of the PCT System [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument PCT/WG/10/9 Coordination of patent examiner training [cit. 8.1.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/edocs/mdocs/pct/en/pct_wg_10/pct_wg_10_9.pdf

Dokument PCT/WG/11/16 Survey on Patent Examiner Training [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument PCT/WG11/11Third party observation [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=46429

Dokument C. PCT 1527 Invitation to provide comments on the Report on Third Party Observations in the PCT [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

<https://www.wipo.int/pct/en/circulars/>

Dokument PCT/WG/9/23 Status Report on eSEARCHCOPY pilot at the European Patent Office [cit. 5.12.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=334796

Dokument PCT/WG/11/26 Summary by the Chair [cit. 8.1.2018]. Dostupné na internete:

https://www.wipo.int/edocs/mdocs/pct/en/pct_wg_11/pct_wg_11_26.pdf

Dohoda o Vyšehradskom patentovom inštitúte, zverejnená v Zbierke zákona pod č. 369/2015 Z. z. ako

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky [cit. 8.1.2019]. Dostupné na internete:

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/369/>

Certifikát ISO 9001 [cit. 8.1.2019]. Dostupné na internete:

<https://www.indprop.gov.sk/?certifikat-iso-9001>

Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 223/2002 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení vyhlášky Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 278/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 223/2002 Z. z.

Zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky č. 1/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

MÔŽE OZNAČENIE NADOBUDNÚŤ ROZLIŠOVACIU SPÔSOBILOSŤ POUŽÍVANÍM DRŽITEĽOM LICENCIE?

CAN A SIGN ACQUIRE THE DISTINCTIVENESS THROUGH USING BY A LICENCE HOLDER?

Tomáš KLINKA*

ABSTRAKT

Inštitút nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti má v známkovom práve svoju históriu a význam. Autor v príspevku analyzuje otázku, kto môže byť subjektom, v prospech ktorého svedčia obchodné aktivity preukazujúce nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia jeho používaním. A konkrétnejšie, či takýmto subjektom môže byť aj držiteľ licencie udelené zo strany prihlasovateľa.

ABSTRACT

The concept of acquired distinctiveness has its history and importance in trade mark law. The author analyses the question who can be the subject of business activities proving that the sign in question acquired the distinctiveness through use and to be more specific whether it can be a holder of the license granted by the applicant.

Kľúčové slová

ochranné známky, nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti, držiteľ licencie

Key words

trade marks, acquired distinctiveness, license holder

ÚVOD

Je všeobecne známe, že každé označenie, ktoré má ambíciu byť ochrannou známkou, musí spĺňať určité zákonné podmienky, a to najmä – okrem iného – musí mať rozlišovaciu spôsobilosť v zmysle § 5 ods. 1 písm. b) zákona o ochranných známkach a nesmie byť opisné vo vzťahu k tovarom a službám, pre ktoré má byť dané označenie zapísané v zmysle § 5 ods. 1 písm. c) zákona o ochranných známkach. Špecifikom týchto dvoch absolútnych dôvodov zamietnutia zápisu, teda nedostatku rozlišovacej spôsobilosti a opisnosti označenia, je možnosť prihlasovateľa v konaní o prihláške pred

ÚPV SR prekonať vyčítané nedostatky preukázaním nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti označenia podľa § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach, ktoré znie:

Označenie uvedené v odseku 1 písm. b) až d) sa zapíše do registra, ak prihlasovateľ preukáže, že označenie nadobudlo pred dňom podania prihlášky, na základe jeho používania na území Slovenskej republiky alebo vo vzťahu k územiu Slovenskej republiky, rozlišovaciu spôsobilosť k tovarom alebo službám, pre ktoré je prihlásené.¹

Nie je naším cieľom podrobne sa venovať všetkým kritériám a náležitostiam vyplýva-

júcim z citovaného zákonného ustanovenia, pozornosť zúčime len na tieto otázky: Kto môže byť používateľom? Musí to byť vždy prihlasovateľ? Alebo to môže byť aj iný subjekt, napr. držiteľ licencie? Tak sa skúsme spoločne zamyslieť.

1 Triáda väzieb?

Na začiatku bola doktrína ÚPV SR o tzv. triáde väzieb, ktorá sa so železnou pravidelnosťou objavovala – a ešte stále sa objavuje – v rozhodnutiach ÚPV SR o zamietnutí prihlášky ochrannej známky z uvedených dôvodov. Keďže ÚPV SR už väčšiu časť

* JUDr. Tomáš Klinka, patentový zástupca, Bukovinský & Chlipala, advokátska kancelária, Svätoplukova 30, 821 08 Bratislava, 0948/931570, tklinka@bch.sk. Príspevok bol publikovaný na portáli Lexforum 25. januára 2019, <http://www.lexforum.sk/683>.

1 Zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov.

svojich rozhodnutí zverejňuje na svojej webovej stránke², môžeme priamo citovať z nich:

„Označenie svojou formou a obsahom musí byť originálne do takej miery, že jeho osobité znaky majú schopnosť individualizovať tovary a služby, ktoré majú byť ním označované – ide o tzv. triádu väzieb (označenie – tovary a služby – prihlasovateľ). Označenie má rozlišovaciu spôsobilosť pre konkrétne tovary a služby, ak spotrebiteľ je alebo bude podľa neho schopný odlíšiť tovary a služby pochádzajúce z určitého obchodného zdroja (tovary a služby jedného subjektu od tovarov a služieb iného subjektu).“

Na prvý pohľad nevinná, a navyše pekne sformulovaná, argumentácia v sebe, podľa môjho názoru, skrýva chybné poňatie základnej funkcie ochrannej známky, ako aj určité relikt z minulosti. Prvá časť triády je v poriadku, skutočne väzba medzi označením na jednej strane a tovarmi či službami na strane druhej je vždy zásadná a jej skúmanie kľúčové pre ustálenie záveru o rozlišovacej spôsobilosti, resp. opisnosti označenia. Aký zmysel však má druhá časť triády o väzbe k osobe prihlasovateľa? Som presvedčený, že túto časť triády – a tým aj celú doktrínu triády väzieb samu osebe – je potrebné odmietnuť ako neudržateľnú v kontexte moderného známkového práva.

Základná funkcia ochrannej známky podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ³ spočíva v tom, že zaručuje spotrebiteľovi alebo konečnému užívateľovi obchodný pôvod výrobkov alebo služieb označených ochrannou známkou a umožňuje mu ich identifikovať bez rizika možnej zámeny. Ochranná známka je spôsobilá plniť túto základnú funkciu, iba ak má rozlišovaciu spôsobilosť. Na zaručenie obchodného pôvodu sa však nevyžaduje, aby spotrebiteľ, ktorý sa s ochrannou známkou stretne, ju dokázal priradiť ku konkrétnemu subjektu (majiteľovi). V súvislosti s preukazovaním nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti označenia na základe používania je dôležitá

skutočnosť alebo skôr otázka, či spotrebiteľ vníma ochrannú známku ako znak obchodného pôvodu takto označených tovarov alebo služieb, alebo ju vníma len ako ich opis či dekoráciu. Ak je dostatočne preukázané, že spotrebiteľ štandardne prijíma spotrebiteľské rozhodnutia (kúpim/nekúpim) vo vzťahu k tým tovarom a službám, ktoré vyhovujú jeho spotrebiteľským preferenciám (kvalita/cena) práve na základe daného označenia, ktoré si pravdepodobne (vedome/podvedome) uchová v pamäti na účely prípadného budúceho spotrebiteľského rozhodovania, dané označenie má, resp. nadobudlo rozlišovaciu spôsobilosť. A to bez ohľadu na to, či spotrebiteľ mal možnosť dozvedieť sa, kto konkrétne sa za daným označeným „skrýva“. A že často ide o komplikovanú „schovávačku“, potvrdzujú najrôznejšie obchodné modely, keď majiteľom alebo prihlasovateľom ochrannej známky je napr. zahraničná spoločnosť bez akýchkoľvek priamych obchodných aktivít vo vzťahu k domácejmu spotrebiteľovi s vybudovanou sieťou slovenských distribútorov, obchodných zástupcov či dovozcov. Je tiež potrebné vziať do úvahy, že držiteľ licencie nemá povinnosť informovať svojich zákazníkov, že označenie na tovaroch a službách je predmetom licencie. Môže pritom ísť o celú kaskádu licencií a sublicencií.

Podľa môjho názoru v zápisnom konaní pred ÚPV SR, v ktorom sa takýto zahraničný prihlasovateľ snaží preukázať nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti označenia používaním na území SR, resp. vo vzťahu k územiu SR, prostredníctvom takýchto slovenských držiteľov licencie, nemôže ÚPV SR s úspechom trvať na preukázaní priamej a bezprostrednej väzby k prihlasovateľovi v zmysle spomínanej triády väzieb. ÚPV SR by mal akceptovať aj doklady o používaní zo strany držiteľov licencie.

2 Podporné argumenty

Tento názor potvrdzujú aj ostatné súvislosti známkového práva. Používanie

ochrannej známky so súhlasom majiteľa sa považuje za používanie majiteľom (§ 7c ods. 3 zákona o ochranných známkach). Licenciu možno udeliť aj na prihlášku ochrannej známky (§ 20 ods. 9 zákona o ochranných známkach). Navyše, prihlášku možno kedykoľvek previesť na akúkoľvek tretiu osobu (§ 17 ods. 6 zákona o ochranných známkach), pričom touto treťou osobou môže byť napr. aj držiteľ licencie. Doktrína o triáde väzieb tak môže byť jednoducho prekonaná niekoľkými účelovými prevodmi prihlášky tak, aby ÚPV SR nemohol efektívne namietat' nedostatočnú väzbu dokladov preukazujúcich nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti na osobu prihlasovateľa.

Ak by sme sa poohliadli za historickou úpravou známkového práva na Slovensku, nájdeme v § 4 písm. a) zákona č. 174/1988 Zb. o ochranných známkach inštitút tzv. príznačnosti, ktorý bol upravený takto:

zo zápisu do registra je vylúčené:

a) označenie, ktoré nemá rozlišovaciu spôsobilosť alebo ktoré tvoria prevažne opisné údaje, ledaže právnická alebo fyzická osoba, ktorá podala prihlášku ochrannej známky alebo na ktorú sa prihláška ochrannej známky previedla, preukáže, že sa také označenie stalo príznačné pre jej výroby alebo služby.

Všimnime si ten rozdiel oproti aktuálnej právnej úprave (§ 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach). Príznačnosť sa posudzovala priamo k výrobkom a službám prihlasovateľa (dikcia „pre jej výroby alebo služby“), pričom sa výslovne pripúšťal prevod prihlášky na tento účel.

ZÁVER

Odpoveď na otázku z nadpisu tohto príspevku teda znie: áno, označenie môže nadobudnúť rozlišovaciu spôsobilosť používaním držiteľom licencie.

² <https://www.indprop.gov.sk/rozhodnutia/rozhodnutia.html>

³ Napr. rozsudok SD EÚ z 12. novembra 2002, Arsenal Football Club, C-206/01, Zb. s. I-10273, bod 51; rozsudok SD EÚ z 23. marca 2010, Google France a Google, C-236/08 až C-238/08, Zb. s. I-2417, bod 60, ako aj rozsudok SD EÚ z 25. marca 2010, BergSpechte, C-278/08, Zb. s. I-2517, bod 29. Pozri aj recitál 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok.

Aktuálne z autorského práva¹

Dňa 13. novembra 2018 SDEÚ rozsudkom vo veci C-310/17 Levola Hengelo BV² proti Smilde Foods BV rozhodol vo veci aplikácie autorskoprávnej ochrany na chuť potravín. „Heksenkaas“ alebo „Heks'nkaas“ je nátierka so smotanovým syrom a bylinkami, vytvorená holandským obchodníkom so zeleninou a čerstvými výrobkami v roku 2007. Zmluvou uzatvorenou počas roka 2011 previedol jej tvorca na spoločnosť Levola svoje práva duševného vlastníctva k tomuto výrobku za protihodnotu spojenú s obratom, ktorý mal byť dosiahnutý z jeho predaja. Od januára 2014 vyrába Smilde produkt nazvaný „Witte Wievenkaas“, ktorý je určený pre reťazec supermarketov v Holandsku. Spoločnosť Levola sa domnievala, že výroba a predaj tohto posledného uvedeného produktu porušuje jej autorské práva na „chuť“ Heksenkaas a podala proti spoločnosti Smilde žalobu. V právnej veci bolo podaných viacero prejudiciálnych otázok na SDEÚ, ktorý sa v rámci jednej z nich mal vyjadriť, či sa smernica 2001/29/ES³ má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby chuť potraviny bola chránená autorským právom. SDEÚ v rámci argumentácie uviedol, že pokiaľ ide o chuť potraviny, chýba možnosť jej presnej a objektívnej identifikácie. Na rozdiel od literárneho, maliarskeho, filmového či hudobného diela, ktoré sú presným a objektívnym vyjadrením, je totiž identifikácia chuti potraviny založená v podstate na pocitoch a chuťových pôžitkoch, ktoré sú subjektívne a premenlivé, pretože závisia najmä od faktorov súvisiacich s osobou, ktorá dotknutý produkt ochutnáva, ako sú jej vek, potravinové preferencie a stravovacie návyky, a od prostredia alebo kontextu, v ktorom sa

tento produkt ochutnáva. Na základe uvedeného SDEÚ dospel k záveru, že smernicu 2001/29/ES⁴ nemožno vykladať v tom zmysle, že by umožňovala ochranu chuti potraviny autorským právom.

-o0o-

V januári 2019 generálny advokát Szpunar vydal svoje stanovisko vo veci C-516/17 Spiegel Online⁵, ktorého predmetom bolo posúdenie rozsahu citácie v zmysle smernice 2001/29/ES⁶. Celkovo bolo v danej veci podaných šesť prejudiciálnych otázok, pričom v tomto prípade ide o článok Volkera Becka týkajúci sa citlivých a kontroverzných tém súvisiacich s trestnou politikou. Článok vyšiel v roku 1988 ako súčasť zborníka textov, v ktorom vydavateľ pri uverejnení pozmenil názov rukopisu a jednu z viet skrátil. Pán Beck sa sťažoval u vydavateľa a neúspešne od neho žiadal, aby to ku dňu vydania zborníka označil pomocou poznámky vydavateľa. Prínajmniej od roku 1993 sa odporca úplne dištancoval od obsahu uvedeného článku. Spiegel Online GmbH dňa 20. septembra 2013 uverejnil článok, v ktorom uviedol, že pán Beck celé roky zavádzal verejnosť, pretože základný obsah jeho rukopisu sa vo vydaní z roku 1988 nezmenil. Okrem tohto článku boli pôvodné znenie rukopisu a samotný článok odporcu uverejnené v zborníku dostupné na stiahnutie cez hypertextové odkazy. Podľa predmetného stanoviska generálneho advokáta Szpunara výnimka v čl. 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29/ES⁷ vyžaduje posúdenie účelu citácie v konkrét-

nom prípade. Základné práva, kam patrí aj sloboda prejavu, neumožňujú členským štátom EÚ prekročiť rámec výnimiek uvedených v článku 5 smernice 2001/29/ES⁸ s cieľom predvídať nové výnimky alebo dokonca zaviesť všeobecné pravidlo „fair use“ použitia. Aj napriek tomu, že sa výklad generálneho advokáta Szpunara môže zdať reštriktívny, je v súlade s predchádzajúcou judikatúrou SDEÚ a Európskeho súdu pre ľudské práva⁹.

-o0o-

Reforma autorskoprávnej ochrany je už dlhoročnou témou v rámci digitálnej agendy EÚ, ktorá smerovala k vypracovaniu návrhu smernice o autorskom práve¹⁰. Tá by po obsahovej stránke mala lepšie reflektovať meniaci sa spôsob použitia chránených predmetov ochrany v digitálnom prostredí a v konečnom dôsledku aj vyvážiť práva používateľov a práva autorov. Rada Európskej únie neschválila znenia smernice o autorskom práve¹¹, ktorá mala byť základom finálnej úpravy autorskoprávných pravidiel. Celkovo 11 členských štátov EÚ nesúhlasilo s aktuálnym znením, primárne s čl. 11 a čl. 13¹² smernice o autorskom práve. Predmetom čl. 11 je zavedenie tzv. „link tax“, ktoré dáva vydavateľom publikácií práva na digitálne používanie ich tlačových publikácií, čo sa výrazne dotkne použitia predmetov ochrany v digitálnom prostredí. Na druhej strane čl. 13, označovaný aj ako „meme ban“, sa týka platforiem, ktoré uchovávajú a sprístupňujú veľké množstvá diel a iných predmetov ochrany nahratých ich

1 Tento článok bol vytvorený v rámci projektu VEGA č. 1/0556/17 Creative Commons ako nástroj pre sprístupnenie a použitie kreatívneho obsahu, informácií a dát.

2 Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 13. novembra 2018 Levola Hengelo BV proti Smilde Foods BV.

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

4 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

5 Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesgerichtshof (Nemecko) 25. augusta 2017 – Spiegel Online GmbH/Volker Beck (vec C-516/17).

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

9 Pozri <http://ipkitten.blogspot.com/2019/01/ag-szpunar-advises-cjeu-to-rule-that.html> (17.2.2019) a <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=209682&pageId=0&doclang=SK&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=12507381> (17.2.2019).

10 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu.

11 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu.

12 Pozri https://juliareda.eu/2019/01/copyright-hits_wall/?fbclid=IwAR3uSDL3VWGO0uJ7dVFsEhLcKeGq9emFWWiR_GhxBcfP1E1DuhfbHWri4 (17.2.2019).

používateľmi. Poskytovatelia služieb (platforiem) majú zaviesť opatrenia, ako napr. používanie účinných technológií rozpoznávania obsahu, na zabezpečenie fungovania dohôd uzatvorených s držiteľmi práv o používaní ich diel alebo iných predmetov ochrany. Zároveň je potrebné zaviesť mechanizmy podávania sťažností a mechanizmy nápravy dostupné pre používateľov v prípade sporov o uplatňovanie opatrení. Ako prirovnal Cory Doctorow, čl. 13 možno považovať za „ContentID¹³ na steroidoch.“¹⁴ Aktuálne smerovanie reformy je teda menej jasné a najbližšie mesiace ukážu, do akej miery bude znenie smernice o autorskom práve¹⁵ upravené tak, aby zohľadňovalo požiadavky členských štátov.

Na plánované zmeny v rámci aktuálnej autorskoprávnej ochrany v EÚ reagovali aj podnikateľské subjekty. Spomenúť možno napr. vyhlásenia spoločnosti Google, ktorá v súvislosti so zavedením čl. 11 smerni-

ce o autorskom práve¹⁶ (link tax) zvažuje stiahnutie služby Google News z trhu EÚ. Google uvádza, že samotná služba Google News negeneruje zisk a prostredníctvom zavedenia nových pravidiel by sa zvýšili náklady súvisiace s jej prevádzkovaním. Na druhej strane prostredníctvom poskytovania služby sa môže viacero používateľov dostať k iným službám Googlu, ktoré už zisk generujú. Uvedené vyjadrenia je potrebné vnímať v kontexte aktuálnej situácie a snahy o zmenu pravidiel. Je teda otázne, či aj napriek schváleniu smernice o autorskom práve a čl. 11 nakoniec Google News bude z EÚ stiahnutý. Google už k podobnému kroku pristúpil v roku 2014 v Španielsku po zmene lokálnych zákonov, ktoré umožňovali vydavateľom požadovať úhradu za zobrazenie časti príspevkov¹⁷.

V dňoch 4. až 6. apríla 2019 sa v Telči (Česká republika) uskutočnil už tradičná konferencie s názvom COFOLA 2019. Sú-

časťou bude viacero tematicky zameraných sekcií, medzi ktorými sa nachádza aj sekcia „technologie a právo“. Jeden z blokov sa bude zameriavať na oblasť umelej inteligencie a posúdenie dopadu na nevyhnutnosť rekodifikácie práva. Práve oblasť umelej inteligencie môže mať zaujímavé implikácie aj v rovine práve duševného vlastníctva. Okrem tejto témy sa môže- te dozvedieť viac informácií tiež z oblasti práva a technológií týkajúcich sa ochrany osobných údajov, ochrany softvéru, e-finan- cií a pod.¹⁸

*JUDr. Richard Bednárík, PhD.
Ústav práva duševného vlastníctva
a informačných technológií
Právnická fakulta
Trnavskej univerzity v Trnave*

13 Vlastníci autorských práv môžu pomocou systému Content ID jednoducho identifikovať a spravovať svoj obsah v službe YouTube. Pozri <https://support.google.com/youtube/answer/2797370?hl=sk> (17.2.2019).

14 Pozri <https://www.wired.co.uk/article/what-is-article-13-article-11-european-directive-on-copyright-explained-meme-ban> (17.2.2019).

15 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu.

16 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu.

17 Pozri <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-01-22/google-says-it-s-considering-pulling-news-service-from-europe> (17.2.2019).

18 K informáciám o konferencii pozri <http://cofola.law.muni.cz/content/cs/sections/> (17.2.2019).

duševné vlastníctvo

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| ŠTVRŤROČNÍK

Zaujímavé témy z oblasti duševného vlastníctva, diskusie a polemiky, z rozhodnutí Úradu priemyselného vlastníctva SR, judikatúra, profily úspešných vynálezcov, spektrum dobrých nápadov a riešení, aktuálne správy.

Časopis **DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO** je v súčasnosti jediné slovenské periodikum, ktoré sa zameriava na problematiku priemyselných a autorských práv. Vychádza od roku 1997.

Úrad priemyselného vlastníctva SR vyšiel v ústrety čitateľom, ktorí preferujú tlačенú verziu časopisu a od čísla 1/2018 vychádza v aj tlačenej verzii (štyrikrát ročne). Zároveň zostáva možnosť predplatiť si časopis v elektronickej verzii (štyrikrát ročne). Predplatitelia si môžu vybrať medzi tlačenu a elektronickou verziou časopisu, prípadne si ich môžu objednať obidve.

Cena tlačeneho periodika: 4,50 € a cena ročného predplatného: 18 € + poštovné; odberateľom sa bude účtovať poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Cena elektronického periodika: 3,50 € a cena ročného predplatného 14 €; predplatiteľom bude distribuované v PDF formáte.

Online objednávka: <http://www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

26. APRÍL

DOSIAHNUŤ ZLATO

SVETOVÝ DEŇ DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
V ÚRADE PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA SR

2019

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO A ŠPORT

Rýchlejšie, silnejšie, vyššie! To je úsilie otestovať si naše schopnosti, súťaživosť a úžas, ktorý zažívame pri sledovaní obvyčajných ľudí, ktorí dosahujú mimoriadne úspechy už po tisíce rokov a podnecujú náš obdiv k športu.

Tohtoročná kampaň Svetového dňa duševného vlastníctva – „Dosiahnuť zlato“ – sa bližšie pozerá do sveta športu. Skúma, ako inovácia, kreativita a práva duševného vlastníctva podporujú a chránia rozvoj športu a jeho potešenie na celom svete.

Z GALÉRIE TVORCOV

Mgr. Elena Farkašová, ArtD.

„Dizajn sa v dnešnom svete stáva multipovoláním s narastajúcou sociálnou zodpovednosťou a dizajnér osobnosťou, vyznačujúcou sa multischopnosťami.“

Nielen o teórii dizajnu, ale aj o jeho praktickej stránke, výučbe či realizácii sme sa bavili s **Mgr. Elenou Farkašovou, ArtD.**, teoretikou dizajnu, ako aj autorkou niekoľkých publikácií.

Mgr. Elena Farkašová, ArtD. – teoretička dizajnu, od roku 2010 pôsobí ako vysokoškolský pedagóg na Katedre dizajnu nábytku a interiéru Technickej univerzity vo Zvolene. Doposiaľ sa podieľala na viac ako desiatke výskumných a výstavných projektov. Bola kurátorkou 7. a 9. ročníka súťaže Cena prof. Halabalu (2011, 2013) a výstavných projektov, ktoré mohli vidieť nielen návštevníci zo Slovenska, ale aj v Nemecku, Rakúsku, Maďarsku, Poľsku či v Českej republike. Venuje sa najmä teórii a metodológii dizajnu, kreatívnym aspektom dizajnerskej tvorby, kompetenčným schopnostiam v odbore dizajn a ateliérovej tvorbe. Externe prednáša v Inštitúte duševného vlastníctva pri Úrade priemyselného vlastníctva SR. Publikuje doma i v zahraničí, je autorkou vedeckej monografie *Kreativita dizajnéra a jej rozvoj vo výučbe* a umeleckej monografie *Podoby dizajnu – Marián Ihring*, ako aj spoluautorkou titulov *Design of environment* a *Furniture and interior design*.

Foto: Pavel Koreň

Elena Farkašová (na obrázku)
Autorka dizajnu (stolička Symfónia)
a fotografie: Mgr. art. Júlia Kaštierová

V čom spočíva vaša práca? Čo si môžeme predstaviť pod kurátorskou činnosťou?

Zaoberám sa dizajnom z pohľadu teórie a metodológie tvorby. Mojou hlavnou oblasťou záujmu je skúmanie aspektov vedúcich k originálnym, autentickým zdrojom tvorby a možností, ako ich stimulovať. V tejto rovine participujem aj na dizajnerských riešeniach. Súčasťou mojej práce teoreticky dizajnu je aj kurátorstvo projektov, ktoré zahŕňa celú škálu aktivít – od definovania obsahu, tém, spájania participujúcich strán, vyhľadávania autorov a diel, manažovanie tvorivých či realizačných aktivít až po výstavnú činnosť.

Ako vnímate fenomén dizajnu v modernej spoločnosti? Aké sú najnovšie trendy?

Globalizácia stupňuje nároky na činnosť a predovšetkým zodpovednosť dizajnéra, ktorý prostredníctvom dizajnu môže ovplyvňovať – pozitívne i negatívne – širokú masu koncových užívateľov, ako aj procesy sociálnej a kultúrnej transformácie. Toto je jedno zo zásadných poznání, ktoré by sa malo odrážať aj v prístupe k vzdelávaniu dizajnérov v zmysle posilňovania schopnosti pretvárať hodnotové systémy, provokovať zmeny, byť spúšťačom kultúrnej transformácie. Primárne zacielenie dizajnu na podporu zisku sa mení a pozornosť sa obracia na maximalizáciu zmyslu. Od dizajnéra sa dnes očakáva viac ako len spojenie „výtvarna“ a techniky alebo podpora marketingu. Vyžaduje sa široká škála ďalších zručností a poznania z rôznych druhov myslenia a prijatie rôznorodých druhov myslenia a povedané: dizajn sa v dnešnom svete stáva multipovoláním s narastajúcou sociálnou zodpovednosťou a dizajnér osobnosťou, vyznačujúcou sa multisčopnosťami.

Žijeme v dobe prebiehajúcej priemyselnej revolúcie 4.0. Môžeme tušiť, ale ťažko

predvídať do úplných dôsledkov, aký dopad bude mať na profesiu dizajnéra. Jednoznačne ale ide o rovnako prelomové obdobie, akým svojho času bolo vynájdenie parnej sily či zavedenie PC. O to viac nastáva posun v požiadavkách na kompetencie dizajnéra smerom od zabezpečovania aspektov funkčno-formálnych či vizuálno-estetických k etickým, ekologickým a kultúrno-spoločenským.

Aký je váš pohľad na tvorivosť celkovo na Slovensku, ale aj v školách?

Čo sa týka odboru dizajn, som presvedčená o tom, že na Slovensku máme silný ľudský tvorivý potenciál. Máme talenty s takými osobnostnými aj odbornými kvalitami, ktoré sú predpokladom profesionálnej úspešnosti a presadenia sa doma aj v zahraničnej konkurencii. Známym príkladom sú úspechy slovenských autorov v oblasti transport dizajnu.

O čosi nepriaznivejšie však vnímam súčasné vyladenie nášho domáceho sociálno-ekonomického prostredia na podporu tvorivosti, z čoho vyplýva celý rad faktorov sťažujúcich procesy tvorby a implementácie dizajnerských riešení. Chýba funkčná platforma, ktorá by spájala dopyt a ponuku. Aj preto je pre mnohých slovenských dizajnérov príznačné obrátenie pozornosti na spoluprácu so zahraničnými klientmi a migrácia do zahraničia. Zároveň však je možné s potešením konštatovať, že sa v súčasnosti na Slovensku začína celkom slušne rozvíjať potreba firiem spolupracovať s dizajnérmi. Niektorí prezierajú výrobcovia si už uvedomili potrebu a benefity takejto spolupráce, ale ešte stále ide skôr o výnimky. Našťastie sa už mení stav, kedy sa najmä menšie a stredné firmy obávali dizajnéra, videli v ňom skôr pôvodcu „problémov“, ktorý má na nich požiadavky vybočujúce zo zaužívaných praktík firmy a vnáša

do chodu firmy riziko. Aj vzdelávacie prostredie sa mení, ale tradičný spôsob vyučovania založený na oddelenom a izolovanom štúdiu poznania z jednotlivých odborov je, žiaľ, v našom prostredí ešte stále silne zakorenený. Následkom je slabá schopnosť prepájať, vnímať vedomosti v súvislostiach a vzťahoch. Nezriedkavým javom v súčasnom dizajnerskom vzdelávaní je únik od vlastnej tvorivosti, kedy si študenti rôznym spôsobom uľahčujú riešenia – hľadajú „záchranu“ v rešerši, využití počítača či inými alternatívami.

Z čoho pramení tvorivosť dizajnéra? Je to vrozená vlastnosť alebo sa dá získať skúsenosťami?

Vždy je za tým jedinečná nehmotná výbava dizajnéra – aktuálny stav súboru jeho odborných aj osobnostných kompetencií. Do tejto neopakovateľnej konfigurácie (veď každý je originál), ktorá sa dynamicky premieňa v čase, sa miešajú kvality získané aj vrodene spolu s tým, čo má autor nažité profesionálne i súkromne. To má za následok, že určité podnety spracuje cez prizmu subjektívneho vnímania a subjektívneho prepojenia na jeho doterajšie videnie sveta inak ako jeho kolegovia. Dáva mu to špecifickú „farbu“ a jeho tvorbe „prifarbenie“, ktoré ho odlišuje od iných.

Aké máte skúsenosti s ochranou duševného vlastníctva na Slovensku? Stretli ste sa s porušovaním autorských či priemyselných práv? Je podľa vás dostatočná osвета v tomto smere?

Podľa môjho názoru je táto problematika spracovaná na výbornej úrovni a informácie sú naozaj dostupné, ale len pre toho, kto si dá aspoň minimálnu námahu a hľadá, teda má určitý motív vyhľadať ich. Osobne sa stretávam bežne s porušovaním autorského práva z nevedomosti, a to aj

Séria exteriérového mobiliáru Letokruhy

Riešenie vzniklo v rámci štúdie revitalizácie parku J. D. Matejovie vo Zvolene, 2018

Dizajn: V. Blahútová, M. Hrebeňárová, L. Janeková, F. Kočajdová, R. Baďura, E. Farkašová

Číslo zápisu dizajnu: 28614

*Exteriérové objekty s informačným odkazom Pohľad pre lokalitu Krížna, Veľká Fatra
Vítané riešenie dizajnerskej súťaže vyhlásenej organizáciou OOCR Stredné Slovensko, 2018
Dizajn: I. Jedinák, R. Baďura, E. Farkašová
Číslo zápisu dizajnu: 28541*

v odbornom prostredí, kde už je isté povedomie o ochrane duševného vlastníctva vybudované. Preto vidím osvetu naďalej ako potrebnú nepretržitú aktivitu, zacielenú na konkrétne skupiny prijímateľov, pričom je dôležité prispôsobiť úroveň informácie potrebám prijímateľa.

Zo skúsenosti z nášho odboru dizajnu nábytku a interiéru si dovoľm tvrdiť, že na Slovensku nie je bežnou praxou využívať registrovanú ochranu, dizajnéri sa skôr opierajú o autorské právo.

Vedia vaši študenti o možnostiach ochrany ich tvorby?

Za posledné roky sa podstatne zvýšila informovanosť. Tejto problematike sa osobitne venujem a implementovala som ju do teoretickej výučby na katedre dizajnu nábytku a interiéru v bakalárskom, magisterskom aj doktorandskom stupni štúdia. Cieľom je nielen explicitne sprostredkovať vybrané informácie z oblasti duševného vlastníctva vo väzbe na ich praktické komerčné využitie v rámci výkonu dizajnerskej profesie pri uvedení diela do vzťahov v trhovom prostredí, ale aj formovať etické postoje, odmietajú plagiátorstvo, pochopiť originalnosť tvorivého procesu, pochopiť osobnostné zdroje vedúce k jedinečnosti riešenia a podporiť hľadanie vlastných inšpiračných zdrojov.

V tomto kontexte je veľmi dôležité viesť študentov k porozumeniu pojmov novost', osobitý charakter a miera tvorivej slobody.

Nedávno ste krstili knihu „Podoby dizajnu“, ktorá mapuje tvorbu Mariána Ihringa. Prečo ste sa rozhodli venovať práve

tomuto tvorcovi? Je pre vás inšpiráciou? Aké sú ohlasy na publikáciu?

Vnímam svoje rozhodnutie napísať túto knihu tak, že som využila príležitosť, ktorá sa mi otvorila každodenným pracovným kontaktom s Mariánom Ihringom a dôverným poznaním jeho tvorby, na to, aby som prispela aspoň malou kvapkou k skúmaniu novodobej histórie slovenského dizajnu. Ihring je predstaviteľom tej generácie slo-

venských dizajnérov, ktorá nastúpila do praxe vzápätí po nežnej revolúcii a páde komunistického režimu. Práve toto obdobie prinieslo Slovensku kľúčové zmeny, ktoré so sebou priniesli aj nové nároky na oblasť dizajnu a definovali možnosti dizajnerskej profesie v slovenskom kontexte.

A čím ma tento autor inšpiruje? Najmä schopnosťou provokovať myslenie, osobitým originálnym „vhladom“. No a tiež tým, že ako pedagóg dizajnu dokáže vytvárať so študentom taký synergický efekt, ktorým mu napomáha k autonómii v tvorbe, k nájdeniu vlastnej cesty, vlastných originálnych zdrojov a rukopisu tvorby.

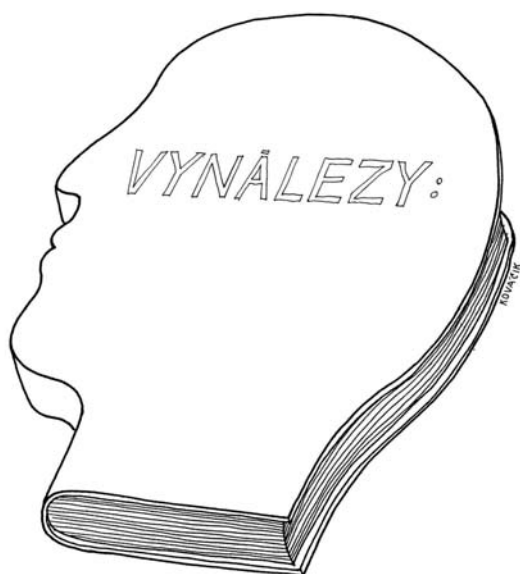
Ohlasy na knihu? Už je zaradená do knižnice Slovenského centra dizajnu a zatiaľ sa dobre predáva. Pre záujemcov je dostupná prostredníctvom e-shopu vydavateľstva Technickej univerzity vo Zvolene.

Aké sú vaše ďalšie plány do budúcnosti? Aktuálne pracujete na nejakom projekte?

Mám veľkú česť spolupracovať s teoretikom a historikom výtvarných umení Dr. h. c. prof. PhDr. Ľudovítom Petránškom, DrSc., na príprave novej publikácie z oblasti teórie a metodológie dizajnerskej tvorby. Na trhu bude dostupná začiatkom budúceho kalendárneho roka.

*Autorka knihy Podoby dizajnu a autorka grafickej úpravy
Ing. Viktória Ihringová (vpravo)
Foto: Pavel Koreň*

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Stojan na rybársku udicu

Číslo prihlášky	PP 35-2014
Prihlasovateľ/ majiteľ	Puskárik, Ján
Pôvodca	Puskárik, Ján
Číslo patentu	288583

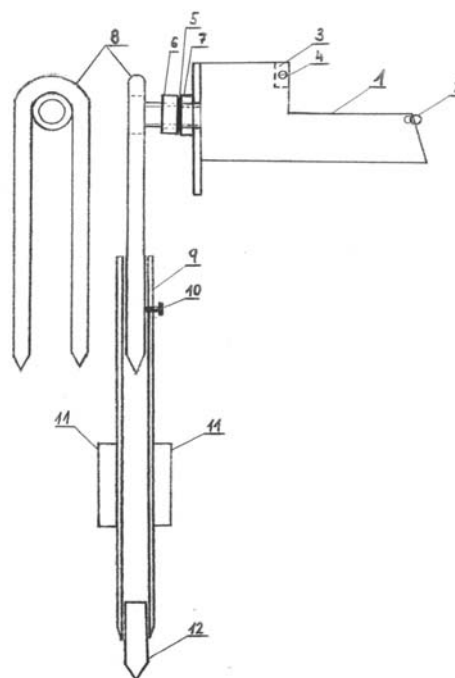
Pán Ján Puskárik je členom Slovenského rybárskeho zväzu od roku 1980. Je vášnivý rybár, preto, ako uvádza, sa častokrát ocitol v nepriaznivých situáciách pri výbere lovného miesta. „Počas mojej 39-ročnej „rybárskej kariéry“ som zažil veľa úspešných a menej úspešných chvíľ, trávených pri brehoch našich rybárskych revírov. Rybárske úspechy boli veľakrát značne ovplyvnené z dôvodu extrémnych terénnych podmienok, resp. členitosťou brehov a vodnej plochy v našich revíroch na Slovensku a vo svete.“

Nevýhoda bežne používaných kovových stojanov, ktorá vyplýva z ich veľkých rozmerov a technických riešení a držiakov, rázsošiek a vidlíc s možnosťou zapichnutia do zeme spočíva v tom, že ich použitie je veľmi nepraktické v úzkych, strmých, nerovných a ťažko prístupných, extrémnych terénnych podmienkach. V uvedených nepriaznivých podmienkach nezabezpečujú priaznivé a bezpečné uloženie rybárskych udíc, prekážajú a často dochádza k zakopnutiu nohou. V prípade použitia viac kusov zapichnutých vidlíc vedľa seba zároveň sťažujú úspešnosť lovu rýb v blízkosti hustej vodnej vegetácie alebo prekážok z dôvodu voľného nastavenia odporu voľnobežnej brzdy navijaka, ktoré vyplýva z doterajšieho stavu techniky, preto často dochádza k strate úlovku. Ryba pri prudkom zábere voľne odvíja vlasce z cievky navijaka a bez väčšieho odporu uniká medzi spleťou vodných prekážok, kde dôjde k zamotaniu a uviaznutiu alebo odtrhnutiu rybárskeho vlasca a strate zaseknutej ryby, v prípade silného nastavenia odporu brzdy navijaka, pri prudkých záberoch ryby často dochádza k prevráteniu stojanov, k odtiahnutiu alebo k stiahnutiu rybárskych udíc zo stojanov, z držiakov a vidlíc do vody, preto použitie bežných stojanov, držiakov, rázsošiek a vidlíc pri love rýb je obmedzené, tieto rybárske náradia nemajú multifunkčné využitie, sú použiteľné len v priaznivých, rovných a priestraných terénnych podmienkach.

„Vyskúšal som už veľa rybolovných spôsobov, rybolovných technik a na trhu dostupných rybárskych náradí. Zistil som, že niektoré z nich majú určité nedostatky a obmedzujú výber lovného miesta!

Jedného dňa som došiel k názoru, že je potrebné zmeniť prístup a vytvoriť nový rybolovný spôsob, resp. riešenie na prekonanie uvedených prekážok. Vtedy sa zrodil nápad o vytvorení nového držiaka na rybárske udice, ktoré budú multifunkčné a použiteľné vo všetkých podmienkach a rybolovných praktikách. Pri vytvorení prototypov sa nevyskytol žiadny problém, som vyučený obrábač kovov, mám potrebné znalosti a technické zručnosti v tomto odbore.“

Uvedené nedostatky sú odstránené multifunkčným rybárskym stojanom, ktorý je použiteľný pomocou jednotlivých vymeniteľných častí do všetkých terénnych podmienok, je celokovový, preto odoláva aj extrémnym podmienkam, zložený z držiaka (1) rúrového tvaru a ďalších vymeniteľných častí. V prednej časti držiaka (1) je upevnený malý ocelový krúžok (2), ktorý slúži na uľahčenie upevnenia nástrahy na háčik. Vnútri držiaka (1) je vložka (3) zaobleného tvaru, upevnená skrutkami (4), ktorá zabraňuje vytiahnutiu, resp. strate udice pri prudkom zábere ryby, v prípade silného nastavenia odporu brzdy navijaka. Na konci držiaka (1) je upevnená matica (7) zo závitom, pomocou ktorej sú pripevnené jednotlivé krátke vymeniteľné tyče (8), (13), (14), ktoré sú použiteľné do všetkých extrémnych terénnych podmienok.

Krátka dvojhrotová tyč (8), krátká jednohrotová 45-stupňová tyč (13) a krátká jednohrotová rovná tyč (14) sú v hornej časti vybavené závitom, vymedzovacou gumičkou (5) a zaistovacou maticou (6). Tieto krátke vymeniteľné tyče (8), (13), (14) sú vyhotovené s menším priemerom, ako je vnútorný priemer dlhej rúrkovej jednohrotovej predlžovacej tyče (9), s možnosťou otáčania, po vložení do dlhej rúrkovej jednohrotovej predlžovacej tyče (9), ktorá je vybavená zaistovacou skrutkou (10), kotvou (11) proti bočnému pohybu stojana a hrotom (12).

Multifunkčný Stop Pod® stojan na rybársku udicu bol vyvinutý na účinný spôsob lovu kaprov, s vlasovou metódou, resp. na bolilies, testovaný v extrémnych terénnych podmienkach, medzi prekážkami, v zarastených vodách a v podmienkach, kde pohodlné a bezpečné umiestnenie rybárskych udíc s bežne dostupnými prostriedkami je takmer nemožné alebo veľmi komplikované! Podstata je ukrytá vnútri Stop Pod® držačikov, čo je malá praktická pomôcka, ktorá zabráňuje vyskočeniu, resp. strate udice pri prudkom zábere ryby, v prípade silného nastavenia odporu brzdy navijaka.

Stop Pod® stojan je pomocou vymeniteľných tyčí prispôsobený na lov kaprov, na lov na bič, na deličku, na feeder, na lov sumcov, ostatných dravých rýb atď.

Samozrejme sa môže použiť aj na rybárskych posedoch, resp. pontónoch, rybárskych člnoch, napr. na vábenie sumcov, a na rybárskych jachtách – pri morskom rybolove.

Ján Puskárik

-o0o-

Mechanizmus nástenných drevených hodín

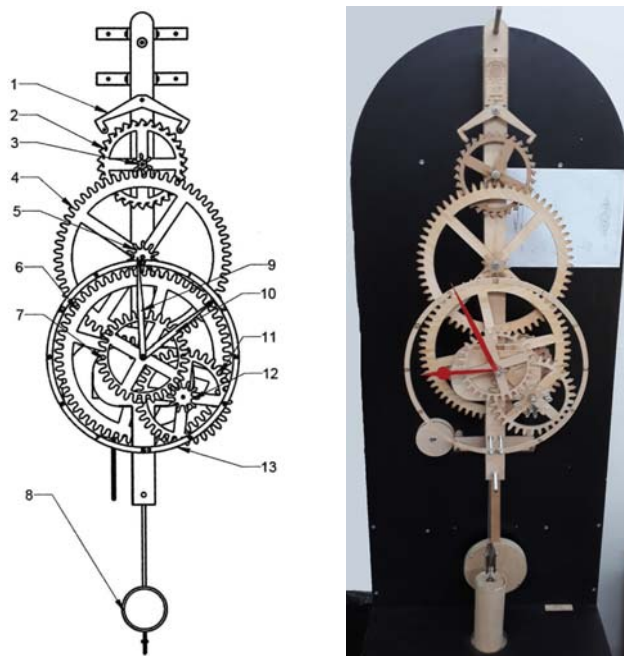
Číslo prihlášky	PÚV 164-2017
Prihlasovateľ/ majiteľ	Technická univerzita vo Zvolene
Pôvodcovia	Krajčovičová, Mária, Ing. PhD.; Kopčanová, Silvia, Ing.; Ohanka, Jaroslav, Ing., CSc.
Číslo úžitkového vzoru	8253

Hodiny predstavujú pre náš život nenahraditeľnú úlohu. Stretávame sa s nimi v rôznych podobách a vyhotoveniach, ale aj napriek tomu o celom mechanizme a jeho usporiadaní vieme len málo. Ako hovorí Ing. Mária Vargovská, PhD.: „Práve toto bol dôvod, prečo sme sa rozhodli preskúmať túto oblasť techniky a zároveň vytvoriť niečo v netradičnej forme.“

Technické riešenie sa týka mechanizmu nástenných drevených hodín. V prípade návrhu hodinového mechanizmu je veľmi dôležitý tvar a presnosť výroby. V prípade drevených hodín musí byť táto podmienka presne splnená, pretože pri pohybe celej sústavy je potrebné prekonanie veľkých trecích síl, ktoré vznikajú z drevených výrobkov.

V doterajších technických riešeniach drevených konštrukcií boli použité rôzne tvary zubov. Najčastejšie sú to tvary zubov s evolventou, ale menej často sa objavujú hodiny s epicykloidnými zubami.

Mechanizmus nástenných drevených hodín tvorí kyvadlo (8), krokový mechanizmus skladajúci sa z kotvy (1), krokového kolesa (2) a krokového pastorka (3), hlavné súkolesie je tvorené stredným kolesom (4) a stredným pastorkom (5), ručičkové súkolesie tvorí minútové koleso (6), minútový pastorok (20), medzilahlé koleso (11), medzilahlý pastorok (12), hodinové koleso (7), stredný pastorok (4), minútové puzdro (23), minútová ručička (9), hodinová ručička (10) a hodinové puzdro (21); hnací a natáhovací mechanizmus tvorí hnací pastorok (15), hnacie koleso (16), rohatkovo-západkový mechanizmus (17), navíjací bubon so závažím (18) a kľukou (19). Presný chod hodín je ovplyvnený prevodovým pomerom medzi hnacím kolesom (16) a pastorkom (15) hnacieho kolesa (16). Samotný tvar krokového kolesa (2) a kotvy (1) zabezpečil samotný kmit a chod celej sústavy. Súčasťou konštrukcie sú aj číselník (13) a rám (24) konštrukcie.

Najdôležitejšou časťou hodín je krokové koleso, ktoré udáva takt a presnosť pre celý mechanizmus. Najväčší problém však vzniká pri jeho trení. Pre tento technický problém bolo navrhnuté krokové koleso, pre ktoré sa zmenil profil zuba, ktorý je tvorený tromi hranami, ktorých vzájomná poloha je presne definovaná rôznymi uhlami sklonu, a to zabezpečuje presný chod hodín. Celý hodinový mechanizmus je ďalej tvorený ďalšími mechanizmami, ako sú: oscilátor, hnací, krokový, prevodový a natáhovací mechanizmus.

Navrhnutý hodinový drevený mechanizmus predstavuje ukazovateľ času v hodinách a minútach.

Pohyb mechanizmu je zabezpečovaný prostredníctvom kyvadla, ktoré premieňa kývavý pohyb na pohyb krútiaci. Kinetická energia na chod hodín je dodávaná zo závažia, na ktoré pôsobí gravitačná sila.

Ako uvádza Ing. Vargovská, PhD.: „Toto technické riešenie pri naša nový variant konštrukčného riešenia krokového mechanizmu hodín zabezpečujúceho pohyb celej sústavy mechanizmov nástenných drevených hodín.“

Ing. Vargovská, PhD.,
Ing. Silvia Kopčanová

-o0o-

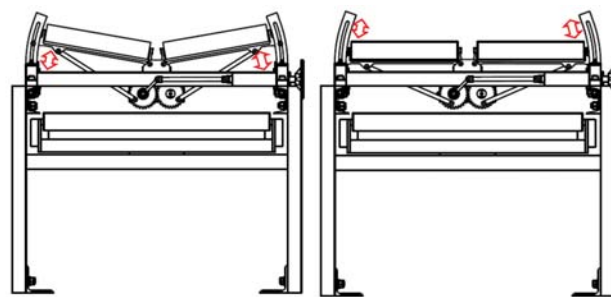
Adaptívny pásový dopravník

Číslo prihlášky	PÚV 164-2017
Prihlasovateľ/ majiteľ	Technická univerzita vo Zvolene
Pôvodcovia	Krajčovičová, Mária, Ing. PhD.; Lukáč, Jozef Bc.
Číslo úžitkového vzoru	7783

Pásové dopravníky sa v súčasnej dobe vyrábajú v dvoch hlavných prevedeniach, a to ako pásové dopravníky s rovným pásom alebo ako pásové dopravníky s korýtkovým pásom. Hlavný rozdiel medzi týmito dvomi prevedeniami je v prevedení horných valčekových stolíc. Pri pásových dopravníkoch s rovným pásom sú všetky valčeky horných valčekových stolíc vo vodorovnej polohe proti rámu a pri pásových dopravníkoch s korýtkovým pásom sú valčeky v hornej valčekovej stolici uložené proti rámu pod definovaným pevne nastaveným uhlom sklonu. Pri nákupe pásového dopravníka sa preto musí užívateľ rozhodnúť podľa druhu plánovaného prepravovaného materiálu, aký typ pásového dopravníka si vyberie. Pri zmene dopravovaného materiálu, prípadne pri zmene konzistencie materiálu suchý/mokrý, kusový/sypký, je nutné pásový dopravník vymeniť, čo zvyšuje prevádzkové náklady, prípadne znižuje produktivitu výrobnéj linky časovými stratami.

Adaptívny pásový dopravník sa skladá z rámu, ktorý je v štandardnom vyhotovení, na ktorom sú upevnené jednotlivé valčekové stolice. Samotná horná valčeková stolica je navrhnutá tak, že umožňuje používať štandardne vyrábané valčeky, čo jednak znižuje náklady na samotnú konštrukciu a aj umožňuje jednoduchú zameniteľnosť medzi pôvodnou valčekovou stolicou a navrhovanou. Podstatou technického riešenia je umožnenie plynulej zmeny uhla sklonu valčekov horných valčekových stolíc pomocou vstavaného mechanizmu. Zmena uhla sklonu valčekov je uskutočnená pomocou mechanizmu, ktorý mení rotačný pohyb na lineárny pohyb výsuvného mechanizmu, ktorý otáča spojovaciu tyč prechádzajúcu cez jednotlivé horné valčekové stolice. Symetrický protichodný pohyb valčekov v rámci jednej hornej valčekovej stolice je zabezpečený prostredníctvom ozubeného prevodu, kde sa mení rotačný pohyb ozubených kolies na posuvný pohyb spojnic, ktoré sú spojené s držiakmi valčekov v čapoch. V prípade nastavenia potrebného uhla sklonu je možné uhol sklonu zafixovať v požadovanej polohe, čím sa spevní konštrukcia, čo umožňuje dosiahnuť vyššiu ťažnosť prenosu materiálu po páse a znížiť nežiaduce vibrácie.

Ing. Mária Vargovská, PhD., vysvetľuje účel zariadenia. Dopravník na kontinuálnu dopravu materiálu na veľké vzdialenosti sa v súčasnej dobe používa čoraz viac z dôvodu pokroku v samotných konštrukčných riešeniach a prispôsobenia pásu vysokým prevádzkovým zaťaženiam. Medzi jeho výhody patrí aj vysoký dopravný výkon, malé odpory a málo hlučná a spoľahlivá prevádzka. Najčastejšie sa pásové dopravníky používajú v drevospracujúcom priemysle, stavebníctve, banskom priemysle a aj v strojárstve.

Obr. 1 Celkový pohľad na adaptívnu časť hornej valčekovej stolice pásového dopravníka

Pri nákupe pásového dopravníka sa užívateľ musí rozhodnúť podľa druhu plánovaného prepravovaného materiálu, aký typ pásového dopravníka si vyberie. Pri zmene dopravovaného materiálu, prípadne pri zmene konzistencie materiálu suchý/mokrý, kusový/sypký, je nutné pásový dopravník vymeniť, čo zvyšuje prevádzkové náklady, prípadne znižuje produktivitu výrobnéj linky časovými stratami. To by sa práve adaptívnosťou hornej valčekovej stolice mohlo zmeniť, a tým zjednodušiť možnosť využitia pásového dopravníka.

Obr. 2 Prototypový model adaptívneho pásového dopravníka s ovládaním hornej valčekovej stolice

Ing. Mária Krajčovičová, PhD.
Bc. Jozef Lukáč

ZAUJALO NÁS

Identifikácia a analýza malvéru na vybraných webových stránkach pre podozrenie z porušovania autorských práv

ZHRNUTIE

ABSTRAKT

Podozrenie z porušovania autorských práv predstavuje významné porušenie práv duševného vlastníctva. Existuje niekoľko webových stránok, ktoré zdieľajú takýto obsah verejne, niekedy dokonca bezplatne, bez akejkoľvek registrácie. Spolu s týmto obsahom webové stránky bežne šíria rôzne druhy malvéru a potenciálne nežiaduce programy (PUP), lákajúce používateľov, aby si prevzali a spustili tieto súbory. Štúdia poskytuje prehľad o najaktuálnejších príkladoch malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré sa nachádzajú na podozrivých webových stránkach porušujúcich autorské práva. Tieto programy používajú klamlivé techniky a sociálne inžinierstvo, napríklad prázdne inštalácie na hry a zdanlivo „užitočný“ softvér na oklamanie koncových používateľov na účely odhalenia svojich citlivých informácií. Počas štúdie sa objavilo veľa potenciálne nežiaducich programov, akými sú „užitočný“ softvér, falošné herné inštalácie a klienti pre platformy na videoprenos. Tento softvér nemusí nevyhnutne predstavovať priame nebezpečenstvo pre softvér alebo hardvér používateľa. Pomocou trikov sociálneho inžinierstva ale môže používateľa presvedčiť, aby zverejnil citlivé osobné informácie alebo informácie o platobnej karte. Okrem toho informácie o samotnom počítači sa môžu dostať k iným osobám bez výslovného súhlasu používateľa.

Výskumný tím

Výskumný tím tvorili Francesca Bosco, programová riaditeľka UNICRI a Andrii Shalaginov, PhD., spolupracovník v oblasti informačnej bezpečnosti na Katedre informačnej bezpečnosti a komunikačných technológií (Digitálna forenzná skupina) Fakulty informačných technológií a elektrotechniky Nórskej univerzity vied a technológie.

Právne upozornenie

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že jediným cieľom výskumu bolo určiť technické charakteristiky malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré sa vyskytli počas štúdie a s ktorými by sa mohli stretnúť používatelia internetu, ktorí hľadajú podozrivý obsah porušujúci autorské práva. Zdokumentované vzorky malvéru a potenciálne nežiaducich programov nemožno považovať za vyčerpávajúce a ani cieľom štúdie (alebo jej výsledkov) nebolo posúdiť celkovú pravdepodobnosť alebo riziko nakazenia malvérom a potenciálne nežiaducimi programami, s ktorými by sa internetový používateľ mohol stretnúť pri hľadaní podozrivého materiálu porušujúceho autorské práva.

PREDSLOV

Podozrivé online aktivity porušujúce autorské práva sa môžu financovať rôznymi spôsobmi vrátane poplatkov za odber, darov, platieb za pomocné služby a príjmov z online reklamy.

Ale nie všetky spôsoby financovania sú však také mierne ako uvádzané príklady. Dlhodobé šírenie infekcie malvérom a iných druhov potenciálne nežiaducich programov (PUP) má kľúčový význam v súvislosti s financovaním podozrivých činností porušujúcich autorské práva na internete.

Bežní používatelia internetu si začínajú uvedomovať riziká infekcie pri prístupe k podozrivým webovým stránkam alebo mobilným aplikáciám, ktoré porušujú autorské práva.

Hodnotiaca tabuľka mládeže pre duševné vlastníctvo, ktorú EUIPO vydala za rok 2015, ukázala, že 52 % mladých ľudí sa domnieva, že bezpečnosť na webových stránkach je pri prístupe k online obsahu dôležitá. Celkovo 78 % mladých ľudí uviedlo, že by si dobre premysleli, keby si boli

vedomí nebezpečenstva, že počítač alebo zariadenie môžu byť infikované vírusmi alebo malvérom. Celkovo 84 % uviedlo, že by si dobre premysleli, keby si boli vedomí nebezpečenstva, že informácie o kreditnej karte môžu byť odcudzené.

Vo výskume na účely tejto štúdie sa úrad zameriaval na technicky veľmi náročnú úlohu, a to zisťovanie a dokumentovanie príkladov malvéru a potenciálne nežiaducich programov, s ktorými by sa internetový používateľ mohol stretnúť pri pokuse o prístup k populárnym pirátskym filmom, hudbe, videohram a televíznym titulom.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že jediným cieľom výskumu bolo určiť technické charakteristiky malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré sa vyskytli počas štúdie a s ktorými by sa mohli stretnúť používatelia internetu, ktorí hľadajú podozrivý obsah porušujúci autorské práva. Zdokumentované vzorky malvéru a potenciálne nežiaducich programov nemožno považovať za vyčerpávajúce a ani cieľom štúdie (alebo jej výsledkov) nebolo posúdiť celkovú pravdepodobnosť alebo riziko nakazenia malvérom a potenciálne nežiaducimi programami, s ktorými by sa internetový používateľ mohol stretnúť pri hľadaní podozrivého materiálu porušujúceho autorské práva.

Výskum sa uskutočnil v niekoľkých fázach v úzkej spolupráci s Európskym centrom boja proti počítačovej kriminalite (EC3) pri Európe.

Výsledky ukazujú rôzne hrozby malvéru a potenciálne nežiaducich programov, s ktorými sa používateľ internetu môže stretnúť pri vyhľadávaní podozrivého obsahu porušujúceho autorské práva. Väčšinu dokumentovaného malvéru a potenciálne nežiaducich programov je možné opísať ako trójske kone alebo iný nežiaduci softvér, ktorý je schopný získať neoprávnený prístup k osobným údajom používateľov internetu. Tieto príklady budú relevantné

a zaujímavé nielen pre komunitu vlastníkov práv duševného vlastníctva, ale aj pre orgány presadzovania práva a v neposlednom rade pre spotrebiteľov, ktorí sa obávajú o bezpečnosť svojich osobných údajov sprístupňovaných bez ich povolenia.

ZHRNUTIE

Štúdia poskytuje prehľad najaktuálnejších príkladov malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré sa nachádzajú na podozrivých webových stránkach porušujúcich autorské práva. Tieto programy používajú klamlivé techniky a sociálne inžinierstvo, napríklad prázdne inštalácie pre hry a zdanlivo „užitočný“ softvér na oklamanie koncových používateľov na účely odhalenia ich citlivých informácií.

Cieľom tejto štúdie je objaviť a zdokumentovať škodlivý alebo inak nežiaduci softvér šírený na vybraných webových stránkach podozrivých z porušovania autorských práv a kategorizovať vzorky nájdené v súlade s rôznymi taxonómiami škodlivého softvéru. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že jediným cieľom štúdie bolo určiť technické charakteristiky malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré sa vyskytli počas štúdie a s ktorými by sa mohli stretnúť používatelia internetu, ktorí hľadajú podozrivý obsah porušujúci autorské práva. Zdokumentované vzorky malvéru a potenciálne nežiaducich programov nemožno považovať za vyčerpávajúce a ani cieľom výskumu (alebo jeho výsledku) nebolo posúdiť celkovú pravdepodobnosť alebo riziko nakazenia malvérom a potenciálne nežiaducimi programami, s ktorými by sa internetový používateľ mohol stretnúť pri hľadaní podozrivého materiálu porušujúceho autorské práva. Na účely tejto štúdie sú televízne relácie, filmy, hudba a videohry považované za obsah chránený autorskými právami.

Výsledky štúdie

Obsah podozrivý z porušovania autorských práv predstavuje významné porušenie práv duševného vlastníctva. Existuje niekoľko webových stránok, ktoré zdieľajú takýto obsah verejne, niekedy dokonca bezplatne, bez akejkoľvek registrácie. Spolu s takýmto obsahom webové stránky bežne šíria rôzne druhy malvéru a potenciálne nežiaducich programov, lákajúce používateľov, aby si prevzali a spustili tieto súbory. Počas identifikácie webových stránok na základe rebríčka Alexa Top 500 sa okrem simulácie priemerného vyhľadávania používateľov pomocou známych vyhľadávacích nástrojov, akými sú Google, Yahoo a Bing, zistilo, že súbor webových stránok sa medzi oboma kolami štúdie zmenil. Táto zmena je pravdepodobne výsledkom snahy vyhládá-

vačov o odstránenie odkazov na webové stránky s podozrením na porušenie autorských práv, zatiaľ čo nové podozrivé webové stránky sa naďalej zobrazujú. Pokiaľ ide o identifikáciu webových stránok, jedno zaujímavé zistenie sa týkalo skutočnosti, že prevažná väčšina webových stránok má hosting v Spojených štátoch alebo tam má názvy domén spojené s ich hostingom. Napokon, len niekoľko sa nachádza na serveroch v rámci EÚ. Okrem toho .com a .net sú najčastejšie názvy domén najvyššej úrovne, ktoré sa používajú na webových stránkach s podozrením na porušenie autorských práv. To môže byť spôsobené tým, že na rozdiel od domén špecifických pre danú krajinu nemusia vyžadovať identifikáciu používateľa pomocou pasu alebo iného dokladu totožnosti. V priemere bolo medzi dvoma kolami identifikácie pridaných 20 % nových webových stránok a 20 % starých webových stránok bolo odstránených. Okrem toho takmer 8 % webových stránok identifikovaných v oboch kolách bolo na platforme VirusTotal označené ako škodlivé. Pomocou rôznych systémov správy obsahu sa podarilo takmer bez námahy vytvoriť webovú stránku a poskytnúť obsah používateľom, dokonca škodlivé aplikácie.

Pred zberom malvéru sa v tejto štúdii v roku 2017 uskutočnilo teoretické posúdenie ohrozenia malvérom a kategorizácia najnovšieho vývoja. Tento súbor vedomostí sa ďalej využíval počas analýzy malvéru na účely dodržiavania zásad prijatých komunitou pri typoch malvéru a identifikácii druhov. Celkovo bolo počas oboch kôl zberu údajov zozbieraných 106 súborov. Patria sem súbory prevzaté priamo z webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv, ako aj súbory, ktoré boli vytvorené počas používania prevzatých súborov. Počas štúdie sa objavilo veľa potenciálne nežiaducich programov, akými sú „užitočný“ softvér, falošné herné inštalácie a klienti pre platformy na videoprenos. Takýto softvér nemusí nevyhnutne predstavovať priame nebezpečenstvo pre softvér alebo hardvér používateľa. Pomocou trikov sociálneho inžinierstva ale môže používateľa presvedčiť, aby zverejnil citlivé osobné informácie alebo informácie o platobnej karte. Okrem toho informácie o samotnom počítači sa môžu dostať k iným osobám bez výslovného súhlasu používateľa.

Zozbieraný malvér sa najskôr analyzoval pomocou nástrojov s otvoreným zdrojovým kódom na pochopenie internej logiky, zisťovanie možných škodlivých aktivít a vyhodnotenie ich relevantnosti pre súčasnú štúdiu malvéru. Okrem predbežnej analýzy s využitím nástrojov s otvoreným zdrojovým kódom zozbierané vzorky malvéru analyzoval Europol pomocou svojej platformy Europol Malware Analysis Solution (EMAS). Výsledkom bolo zistenie veľkého

počtu rôznych výtvorov a škodlivých aktivít. Správy platformy EMAS zahŕňajú komplexnú analýzu súborov s využitím štyroch verzií MS Windows, kde sa na účely ďalšej analýzy dôkladne zaznamenáva sieťová prevádzka, funkcie a diskové aktivity. Platforma okrem toho upozorňuje na akékoľvek podozrivé aktivity zistené počas spúšťania súborov. Po analýze všetkých správ platforma EMAS zaznamenala 35 typov škodlivých aktivít, ktoré sa zoskupujú do 17 tried škodlivých udalostí. Tie sa pohybujú od všeobecných anomálií (akými sú spustenie systémových procesov alebo vyhľadávanie procesov v pamäti) až po nepochybne škodlivé akcie (akými sú keylogger, rootkit a falšovanie sieťového prenosu).

Vo všeobecnosti binárne vzorky malvéru a potenciálne nežiaducich programov, ktoré boli zozbierané, odhalili niekoľko rozdielnych všeobecných obchodných modelov: „užitočné“ programy vyhlasujúce, že vyčistia staré súbory v počítači používateľa na základe plateného predplatného; inštalované simulátory hier, ktoré vyžadujú osobné údaje používateľa a bezplatné programy ponúkajúce prístup k platformám, ktoré šíria pirátsky obsah, napríklad prostredníctvom programu BitTorrent tracker. Dve kolá zisťovania webových stránok a zberu malvéru priniesli slubné výsledky z hľadiska pochopenia metód šírenia malvéru a sociálneho inžinierstva pri získavaní citlivých osobných a identifikovateľných informácií. Okrem toho zvýšená popularita mobilných zariadení v posledných rokoch je zrejme z hľadiska zisťovania mnohých potenciálne nežiaducich programov pre operačný systém Android OS, ktoré sú k dispozícii na podozrivých platformách na šírenie obsahu porušujúcich autorské práva. V dôsledku korelácie analýz sa dospelo k záveru, že terén hrozby pre malvér šírený cez webové stránky porušujúce autorské práva je sofistikovanejší, ako sa na prvý pohľad zdá. Spomedzi objavených softvérov môžu byť niektoré dodatočne klasifikované ako trójsky kôň, advér, zadné dvierka a agent. K tomu prispieva aj skutočnosť, že bolo nájdených množstvo zvláštnych druhov malvéru, ako WisdomEyes, DealPly a FileRepMalware. Okrem toho takáto komplexná kategorizácia je rovnako platná pre platformu Android, nielen pre Microsoft Windows. Majetok používateľov je ohrozený celou škálou hrozieb vrátane najmä krádeže citlivých osobných listín, osobných údajov, informácií o konfigurácii hardvéru a modifikácie sieťovej prevádzky. Preto hoci zistený softvér môže byť potenciálne nežiaducim programom, napriek tomu môže mať vplyv na používateľov, najmä v prípadoch, keď ide o priemerného používateľa, ktorý nemusí byť plne informovaný o základných online bezpečnostných postupoch a opatreniach.

Príklad zistení štúdie:

Webová stránka 03

Webová stránka prinúti používateľov používať falošnú inštaláciu hry; celý proces získavania citlivých informácií používateľa sa zmenil medzi prvým a druhým kolom zberu malvéru. Používateľ tejto služby prevezme archív obsahujúci obsah maskovaný ako súbory týkajúce sa hry a nie explicitne binárny spustiteľný súbor, ktorý môže akýkoľvek antivírus vyhodnotiť ako škodlivý. Šifrovaný archív umožňuje prístup len k súborom, ale nie k hlavnému obsahu súborov.

Webová stránka 09

Webová stránka ponúka prístup k akémukoľvek video obsahu dostupnému cez protokol torrent tracker pomocou softvérového nástroja. Tento nástroj vyžaduje menej interakcií používateľov v porovnaní s inými protokolmi BitTorrent trackers. Na prevzatie obsahu z neznámych zdrojov sa vyžaduje iba niekoľko kliknutí, pričom používateľ nie je chránený ani nemá kontrolu nad tým, čo sa preberá.

Webová stránka 08

(Android) Webová stránka poskytuje prístup k množstvu bezplatných mobilných aplikácií bez registrácie. Jedna aplikácia poskytuje neobmedzený prístup k videoprenosu televíznych programov a filmov. Neexistuje žiadna výslovná žiadosť o poskytnutie citlivých informácií alebo podrobností o platbe používateľov na zakúpenie prístupu k videám chráneným autorskými právami. Používateľ však musí zakázať bezpečnostné nastavenia, ktoré umožnia inštaláciu iných aplikácií než z oficiálneho trhu s aplikáciami.

Metodika

Na uskutočnenie výskumu bolo potrebné prijať vhodnú metodológiu, ktorá by sa zaoberala výberom titulov a webových stránok, ako aj technicky náročnou úlohou zistiť a dokumentovať príklady nájdeného malvéru a potenciálne nežiaducich programov. Stručný prehľad metodiky je opísaný takto:

1. V I. fáze výskumu UNICRI v spolupráci s Európskym strediskom pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (stredisko pre sledovanie) bola zriadená expertná podporná skupina, ktorá poskytuje poradenstvo v oblasti metodológie výskumu, výberu webových stránok používaných na analýzu a hodnotenie vykonaného výskumu v každej fáze realizácie projektu. Expertná podporná skupina pozostávala zo zástupcov zúčastnených pozorovateľov, organizácií držiteľov práv, akademickej obce, orgánov presadzovania práva a agentúr EÚ.
2. Zároveň bol vybraný výskumný tím. V rámci tejto správy nebolo technicky možné¹ preskúmať všetky členské štáty EÚ, preto bolo v II. etape z 28 členských štátov EÚ náhodne vybraných 10 vzorových krajín.
3. V III. fáze boli identifikované obľúbené filmy, televízne programy, piesne a videohry. Popularita zahŕňala celosvetovú popularitu, ako aj popularitu len v jednej alebo viacerých z desiatich vzorových krajinách na začiatku obdobia zberu údajov.

jov, 23. júna 2017. V nasledujúcich fázach štúdie sa tieto vzorové tituly systematicky používali v online webových vyhľadávačoch na vyhľadávanie webových stránok a mobilných aplikácií, ktoré porušujú autorské práva. Každá titulka spĺňala dve alebo viac z nasledujúcich kritérií:

- popularita v čase zberu údajov v rámci členských štátov EÚ,
- popularita v čase zberu údajov v globálnom meradle,
- historická popularita v globálnom meradle a
- kategorizácia ako film, televízny program, pesnička alebo videohra.

Bolo vybraných päť filmových, päť televíznych, päť hudobných titulov a päť videohier, čo prinieslo celkovo 20 vzorových titulov. Veľká pozornosť bola venovaná zdrojom použitým na zistenie popularity konkrétneho titulu, ktorý zahŕňal systematický proces výberu, aby sa zabezpečilo, že zdrojové údaje budú k dispozícii pre všetky alebo pre väčšinu členských štátov.

4. IV. fáza identifikovala internetové stránky podozrivé z nezákonného prístupu k materiálu chránenému autorskými právami, ktorý bol celosvetovo populárny 26. júna 2017 (prvé kolo zberu malvéru) a/alebo v 10 vzorových krajinách. V neskoršej fáze štúdie boli tieto webové stránky analyzované na prítomnosť malvéru a potenciálne nežiaducich programov. Metodológia na identifikáciu webových stránok podozrivých z porušovania autor-

ských práv bola vyvinutá so vstupom expertnej podpornej skupiny identifikovanej v I. fáze, ako aj po posúdení existujúcej literatúry zo strany UNICRI. Bola špeciálne zostrojená na vytvorenie vzorok webových stránok, ktoré:

- sú populárne v rôznych členských štátoch EÚ a zabezpečujú široké geografické pokrytie;
- predstavujú rôzne typy webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv vrátane webových stránok na videoprenos, prepojenie webových stránok, hosting webových stránok, cyberlockerov a torrentových webových stránok;
- predstavujú širokú škálu podozrivých obsahov podozrivých z porušovania autorských práv vrátane filmov, televíznych titulov, hudby a videohier; a
- predstavujú webové stránky, s ktorými by sa priemerný používateľ internetu stretol pri pokuse o prístup k materiálu podozrivému z porušovania autorských práv.

Na výber webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv sa použilo päť krokov. Prvé tri kroky boli navrhnuté tak, aby identifikovali najpopulárnejšie webové stránky podozrivé z porušovania autorských práv v členských štátoch EÚ. Táto metóda napodobňovala tie scenáre, v ktorých by mohol priemerný používateľ vyhľadávať webové stránky podozrivé z porušovania autorských práv bez toho, aby zadával napríklad názov filmu alebo skladby. Posledné dva kroky boli určené

¹ Počet vybraných krajín bude mať priamy vplyv (zvýšenie) na počet vybraných webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv a príslušných binárnych súborov, ktoré sa majú analyzovať. Preto bolo rozhodnuté sústrediť sa len na vzorku krajín, aby bolo možné v danom časovom rámci úspešne uskutočniť praktickú časť štúdie.

na identifikáciu webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv, s ktorými by sa priemerný používateľ mohol stretnúť pri hľadaní spôsobov prevzatia konkrétneho populárneho titulu bez zadávania webovej stránky. Tento krok bol obzvlášť významný vzhľadom na prítomnosť podozrivých škodlivých webových stránok zaoberajúcich sa otrávením výsledkov vyhľadávania, čím využívajú trendové témy prostredníctvom optimalizácie pre vyhľadávače. Spolu tieto dva prístupy pokrývali rôzne spôsoby, akými by sa priemerný používateľ internetu pokúšal nájsť online materiál podozrivý z porušovania autorských práv. Dôraz bol kladený na súbežnú analýzu malvéru a potenciálne nežiaducich programov určených pre mobilné aplikácie na zariadeniach, akými sú smartfóny a tablety, ako na jednu z kľúčových vyskytujúcich sa hrozieb počítačovej kriminality. Analýza sa obmedzovala na zariadenia so systémom Android kvôli indikáciám v existujúcej literatúre o väčšej prítomnosti malvéru v obchodoch s aplikáciami Android (t. j. Google Play), ako v obchode Apple iTunes. Metodika bola navrhnutá na vytvorenie vzorky mobilných aplikácií, ktoré:

- sú populárne v čase zberu údajov v globálnom meradle;
- predstavujú rôzne typy aplikácií (vrátane aplikácií na videoprenos, torrentových aplikácií a hostiteľských aplikácií);
- obsahujú alebo poskytujú prístup k širokej škále obsahov podozrivých z porušovania autorských práv (vrátane filmov, televíznych titulov, hudby a mobilných hier) a
- predstavujú to, s čím sa priemerný používateľ mobilného zariadenia stretne pri pokuse o prevzatie alebo použitie aplikácie umožňujúcej prístup k podozrivému obsahu chránenému autorskými právami.

5. V. fáza pozostávala zo zberu malvéru a potenciálne nežiaducich programov okrem mobilných aplikácií na identifikovaných webových stránkach, ktoré sa neskôr preskúmali na účely správnej kategorizácie. Fáza získavania údajov zahŕňala dve kolá zberu a analýzy malvéru, ktoré sa uskutočnili počas leta roku 2017. Prvé kolo zberu malvéru skončilo počtom 1 054 jedinečných názvov domén a druhé kolo poskytlo 1 057 jedinečných názvov domén v 10 vybraných členských štátoch EÚ. Malvér sa zbieral manuálnym aj automatizovaným spôsobom, aby simuloval skúsenosť priemerného používateľa.

Manuálny zber. Táto metóda zahŕňala manuálne prezeranie domén identifikovaných v predchádzajúcej fáze. Pomocou manuálneho zberu mohol odborník simulovať skúsenosti priemerného používateľa internetu kliknutím na reklamu a interakciou s webovými stránkami, ktoré vyžadovali výzvy.

Automatizovaný zber. Táto metóda využíva automatický webový prehliadač navrhnutý odborníkom na sledovanie všetkých dostupných odkazov na určenej webovej stránke podozrivej z porušovania autorských práv. Po prvé, na

každej webovej stránke by prehliadač najprv zbieral informácie z odkazov na domovskej stránke. Po druhé, prehliadač by sledoval každý z týchto odkazov na sekundárne webové stránky. Po tretie, prehliadač by sledoval každý z týchto odkazov na terciárne webové stránky. V každom kroku prehliadač získal binárne súbory, ktoré by mohli byť zaujímavé pre následnú manuálnu analýzu zahŕňajúcu potenciálny alebo podozrivý malvér a potenciálne nežiaduce programy. Tento proces pokračoval až po 1 000 odkazov na webovú stránku.

6. Len čo boli zozbierané binárne súbory, boli analyzované v bezpečnom výpočtovom prostredí na porozumenie ich vnútornej funkčnosti a pre správnu kategorizáciu. Predbežná analýza bola vykonaná pomocou nástrojov s otvoreným zdrojovým kódom, aby sa mohli zistiť nálezy so správami z kybernetickou hrozbou. Zozbierané softvérové vzorky boli potom doručené do EMAS na analýzu; analýza EMAS bola potom porovnaná s predbežnými výsledkami.

Prehľad metodológie:

Zistené vzorky malvéru a potenciálne nežiaducich programov

K 28. júlu 2017 bolo počas prvého kola zberu automaticky skontrolovaných 5 240 webových stránok (1 054 unikátnych), z ktorých bolo získaných 617 príslušných súborov (hudba, video, torrentové súbory a softvér) s celkovou veľkosťou 47 GB. Táto netriedená zmes súborov si vyžiadala ďalšiu analýzu, aby bolo možné rozhodnúť, ktoré zozbierané súbory boli pre štúdiu

relevantné. Vzorky webových stránok porušujúcich autorské práva boli pre všetky typy médií (televízne programy, filmy, hudba a videohry) podobné vo všetkých 10 vzorových krajinách. Následkom toho bolo zo vzorových krajín náhodne vybrané Belgicko a pri všetkých webových stránkach označených za webové stránky porušujúce autorské práva v Belgicku bola manuálne overená prítomnosť škodlivého alebo inak nežiaduceho softvéru. 10. augusta 2017 bolo po druhom kole zberu automaticky prenesených celkovo 3 665 súborov z webových stránok pre všetky krajiny s celkovou veľkosťou 167 GB. Celkový počet jedinečných URL adries extrahovaných pre všetky krajiny bol 1 057 z 5 606 webových stránok, čo znemožnilo, aby sa všetky manuálne skontrolovali.

Po predbežnej analýze zozbieraných súborov bolo v dôsledku oboch kôl zberu malvéru extrahovaných 106 unikátnych binárnych súborov pre systémy MS Windows, Android a Mac OS. Konkrétne v prvom kole bolo vybraných 41 súborov a v druhom kole bolo vybraných 65, predovšetkým: 2 pre Mac, 15 pre Android a 89 pre MS Windows. Z týchto súborov možno 21 považovať za dobre známe škodlivé programy označené viacerými predajcami antivírusových programov ako zbierané platformou VirusTotal. Patria sem súbory prevzaté priamo z vybraných webových stránok podozrivých z porušovania autorských práv, ako aj súbory, ktoré boli vytvorené počas používania prevzatých súborov. Následne boli zozbierané vzorky softvéru analyzované v pieskovisku a dodané do systému EMAS na pokročilejšiu analýzu možných škodlivých činností. Celkovo bolo objavených 821 odlišných škodlivých udalostí v rámci štyroch správ EMAS (Windows 7 SP1, Windows 7 SP1 64-bit, Windows 10 64-bit, Windows XP SP3) pre všetky binárne súbory.

Niektoré správy nemali žiadne podozrivé aktivity a niektoré z nich mali až 10 predtým známych škodlivých aktivít. V záverečnej fáze štúdie boli korelované výsledky predbežnej analýzy a správ z EMAS. Kvantitatívne zhrnutie výsledkov je uvedené v tabuľke 1.

Systém Europolu na analýzu malvéru (EMAS)

Systém Europolu na analýzu malvéru (EMAS) je dynamický automatizovaný systém na analýzu malvéru, ktorý Europol poskytuje členským štátom EÚ. EMAS ponúka možnosť vytvárať analytické správy, ale najrevolučnejšou črtou je vytvorenie spravodajských informácií pre policajných vyšetrovateľov. Automatizované krížové kontroly môžu ukázať prepojenie medzi útokmi vykonanými v rôznych krajinách rovnakým malvérom alebo rovnakou zločineckou organizáciou skrytou za rovnakým druhom malvéru, pripojených k rovnakým doménam a týkajúcich sa rôznych vyšetrovaní v rámci EÚ alebo mimo nej. V roku 2015 sa systém EMAS stal plne automatizovaným, aby umožnil priamy prístup k orgánom presadzujúcim právo, s ktorými má Europol operačné dohody. V roku 2015: bolo v systéme EMAS analyzovaných 525 108 súborov, z ktorých 356 863 bolo identifikovaných ako škodlivé.

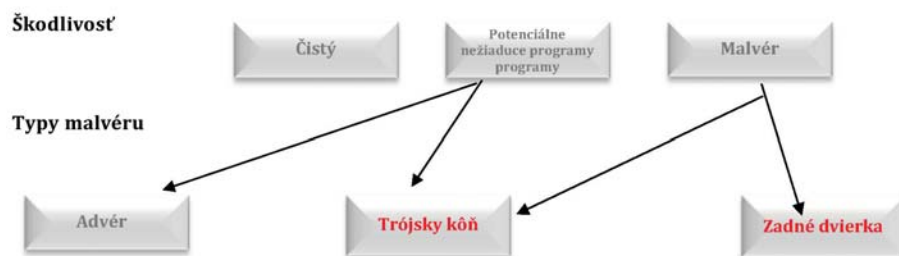
Ako je uvedené na obrázku, zozbierané binárne súbory môžu byť všeobecne kategorizované podľa škodlivosti ako benígne (súbory, ktoré neprinášajú žiadne škody), potenciálne nežiaduce programy a škodlivé malvéry. Okrem toho potenciálne nežiaduce programy neboli objavené len pri Microsoft Windows, boli nájdené aj pri Androide a Mac OS, čo naznačuje, že vývojári malvéru sa snažia pomocou rôznych platforiem zasiahnuť čo najviac používateľov. Potenciálne nežiaduce programy a malvér je možné ďalej rozlišovať podľa hlavných typov malvéru na trójske kone, advér a zadné dvierka (backdoor). Väčšina softvéru, ktorý bol nájdený, spadla do kategórie potenciálne nežiaducich programov. Fungovanie potenciálne nežiaducich programov môže byť spojené s jedným z týchto obchodných modelov: falošná inštalácia hry vyžadujúca podrobnosti o osobných údajoch a o údajoch týkajúcich sa bankových účtov, prevzatie „užitočných“ programov, ktoré

Tabuľka 1: Kvantitatívne zhrnutie výsledkov

	1. kolo	2. kolo
Dátum	28. júl 2017	10. august 2017
Webové stránky zistené v 10 krajinách EÚ	5 240	5 606
Unikátne webové stránky	1 054	1 057
Relevantné súbory	617	3 665 ²
Veľkosť príslušných súborov, GB	47	167
Dodané do EMAS		
Android	3	12
Mac OS	2	–
MS Windows	36	53
Celková veľkosť, bajty	175 600 117	522 991 095

núti používateľov zakúpiť si predplatné platených verzií alebo inštaláciu bezplatných programov pre prístup k platformám porušujúcim autorské práva. Tieto aplikácie môžu ohroziť osobné údaje používateľa a konfiguráciu počítača. Pomocou trikov sociálneho inžinierstva môžu byť zverejnené rôzne druhy súkromných údajov, akými sú údaje o platobných kartách, osobne iden-

tifikovateľné informácie a osobné doklady k účtom na sociálnych médiách. Podobne výskum zistil 15 aplikácií pre Android z trhov s aplikáciami tretích strán a po predbežnej analýze sa dospelo k záveru, že takéto aplikácie môžu byť zapojené do distribúcie obsahu porušujúceho autorské práva a na zverejňovanie osobných údajov.

Hrozby pre koncových používateľov

Počas dvoch kôl identifikácie webových stránok a analýzy malvéru sa nenašli žiadne ransomvérové binárne súbory. Všeobecne platí, že väčšina zozbieraného malvéru môže byť charakterizovaná ako trójske kone, čo znamená, že na webových stránkach sa môžu znázorňovať ako benígne bežne používaný alebo populárny softvér, zatiaľ čo v skutočnosti môžu ukradnúť alebo sprístupniť súkromné informácie. Neskúsený používateľ môže mať vysoký stupeň dôvery k tomuto softvéru a nemusí si všimnúť žiadne abnormality. Okrem toho bez toho, aby ste mali zdrojový kód, statická analýza a dynamické pozorovanie správania sa takéhoto softvéru nemusia

odhaliť úplnú funkčnosť. Po predbežnej analýze malvéru analýza EMAS poukázala na konkrétnejšie škodlivé činnosti. Vplyv nainštalovania tohto softvéru do počítača koncového používateľa môže byť značný, čo spôsobí nielen finančné straty, ale aj krádež osobných údajov a ďalšie riziká nežiaduceho prístupu a kontroly. Očakáva sa, že tieto činnosti povedú k zberu a prenosu osobných údajov tretím stranám v šifrovanom alebo otvorenom formáte. Takéto údaje môžu pozostávať napríklad z osobných dokladov k bankovému účtu z prehliadača, podrobností o konfigurácii počítačového hardvéru alebo softvéru, alebo v podstate čohokoľvek napísaného na klávesnici.

² Na vysvetlenie rozdielov v počte medzi 1. a 2. kolom, v 2. kole automatizovaného zberu boli webové stránky, ktoré na každej zo svojich webových stránok publikovali viaceré súbory.

Finančná správa Slovenskej republiky

Colný úrad Nitra

Colný úrad Nitra poskytol koncom minulého roka viac ako 300 kusov drevených paliet dvom charitatívnym organizáciám v Nitrianskom samosprávnom kraji. Palety poslúžia predovšetkým v zimných mesiacoch na vykurovanie priestorov, v ktorých poskytujú sociálne služby deťom v detskom domove, postihnutým deťom a seniorom v domove sociálnych služieb, ako aj ľuďom bez domova a sociálne odkázaným občanom v zriadenom útulku.

Z viacerých žiadateľov z radov poskytovateľov sociálnych služieb bolo vzhľadom na počet poskytovaného tovaru možné vyhovieť dvom subjektom:

- detskému domovu, domovu sociálnych služieb a zariadeniu opatrovateľskej služby v Močenku, kde je ubytovaných viac ako 70 osôb, či už deti bez rodičov, zdravotne a mentálne postihnuté deti, seniori a sociálne odkázaní občania;
- útulku v Šuranoch, kde nachádza svoj domov viac ako 30 ľudí, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii a sú odkázaní na sociálnu pomoc.

Je to ďalší prípad na Slovensku, kedy sa poskytuje na charitu tovar podozrivý z porušovania práv duševného vlastníctva, ktorý je v zmysle európskej legislatívy určený na zničenie. Okrem finančných prostriedkov, ktoré ušetrí prijímatelia humanitárnej pomoci tým, že budú môcť poskytnuté palety využiť na vykurovanie svojich obytných priestorov, ušetrí aj financie za dopravu týchto paliet a za poskytnutie špedičných služieb.

pplk. Mgr. Stanislav Pacher
Foto: FS SR

Spoločný systém hodnotenia kvality

Spoločný systém hodnotenia kvality je nástroj komplexného manažérstva kvality, vytvorený verejným sektorom pre verejný sektor, inšpirovaný modelom výnimčnosti Európskej nadácie pre manažérstvo kvality (EFQM). Model CAF vychádza z predpokladu, že výnimočné výsledky vo výkonnosti organizácie vo vzťahu k občanom/zákazníkom, pracovníkom/zamestnancom a spoločnosti sa dosahujú prostredníctvom vodcovstva riadením plánovania a stratégie pracovníkov/zamestnancov, partnerstiev, zdrojov a procesov. Poskytuje pohľad na organizáciu z rôznych uhlov v rovnakom čase: holistický prístup k analýze výkonnosti organizácie.

Model CAF bol navrhnutý na použitie vo všetkých častiach verejného sektora a dá sa aplikovať v organizáciách verejnej správy v Európe na národnej/federálnej, regionálnej a miestnej úrovni. Cieľom modelu CAF je stať sa katalyzátorom pre komplexný proces zlepšovania v organizácii a má päť hlavných zámierov:

1. zaviesť kultúru výnimčnosti a princípy komplexného manažérstva kvality (TQM) do verejnej správy;
2. viesť ich postupne k plne integrovanému cyklu PDCA (plánuj, realizuj, kontroluj, konaj);
3. podporovať samohodnotenie organizácií verejného sektora s cieľom získať štruktúrovaný obraz organizácie a následne námety na zlepšovanie;
4. pôsobiť ako premostenie rôznych modelov používaných v manažérstve kvality, tak vo verejnom ako aj v súkromnom sektore;
5. podporovať benchlearning medzi organizáciami verejného sektora.

Organizácie, ktoré začnú implementovať model CAF, majú ambíciu dosiahnuť výnimčnosť vo svojej výkonnosti a chcú zaviesť kultúru výnimčnosti v organizácii. Efektívne použitie modelu CAF má časom viesť k ďalšiemu rozvoju tohto typu kultúry a myslenia v rámci organizácií.

Úrad priemyselného vlastníctva SR participuje na národnom projekte zavádzania manažérstva kvality vo verejnej správe. **Od 1. januára 2019 zavádzame v úrade model CAF.** Model CAF (skratka z anglického „Common Assessment Framework“ = „spoločný systém hodnotenia kvality“) možno v skratke charakterizovať takto:

- je to európsky model komplexného manažérstva kvality, využívaný vo verejnom sektore ako nástroj na samohodnotenie a kontinuálne zlepšovanie organizácie;
- poskytuje iniciálny prehľad o tom, ako organizácia funguje a akú výkonnosť dosahuje;
- umožňuje zamerať aktivity na zlepšenie na oblasti, kde budú mať najväčší dopad;
- podáva obraz o tom, ako sa organizácia zlepšila v čase, ak je samohodnotenie využívané periodicky.

Model je založený na ôsmich princípoch výnimčnosti (*Orientácia na výsledky; Zameranie na občana/zákazníka; Vodcovstvo a stálosť cieľov; Manažérstvo podľa procesov a faktov; Rozvoj zamestnancov a zapojenie; Trvalá inovácia a zlepšovanie; Rozvoj partnerstiev; Spoločenská zodpovednosť*).

V rámci modelu CAF sa skúma/hodnotí deväť kritérií (*vodcovstvo, stratégia, zamestnanci, partnerstvá a zdroje, procesy, výsledky vo vzťahu k zákazníkom/občanom, výsledky vo vzťahu k zamestnancom, výsledky vo vzťahu k spoločenskej zodpovednosti a kľúčové výsledky výkonnosti*).

Implementácia modelu CAF v Úrade priemyselného vlastníctva SR bude mať v období od 01/2019 do 08/2020 štyri fázy:

1. príprava implementácie (2 mesiace),
2. proces samohodnotenia (8 mesiacov),
3. proces zlepšovania (7 mesiacov) a
4. externá spätná väzba (3 mesiace).

Jednou z predností modelu CAF je, že na implementácii modelu CAF participujú vo väčšej či menšej miere všetci zamestnanci organizácie. Ťažisko samohodnotenia vykonávajú tzv. členovia CAF tímu (15 zamestnancov), ale tí pre úspešnú implementáciu modelu spolupracujú aj s ostatnými zamestnancami organizácie. Členovia CAF tímu by mali vedieť svojimi znalosťami pokrývať vybrané oblasti (kritériá) modelu CAF.

Výsledkom projektu je aj získanie európskeho titulu: **Efektívny užívateľ CAF**. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR každoročne vyhlasuje **Národnú cenu SR** za kvalitu. V ÚPV SR máme ambíciu implementovať model CAF do takej miery, aby sme sa v budúcnosti uchádzali o ocenenie v rámci Národnej ceny SR za kvalitu.

O CAF-e:

Organizácie verejnej správy v celej Európe sú viac než kedykoľvek predtým vyzývané spoločnosťou, aby preukázali a zlepšovali vlastnú pridanú hodnotu pri stanovovaní a ďalšom rozvíjaní spoločenskej prosperity. V období sociálno-ekonomických kríz a odriekania, politiky efektívnosti, prevádzkovej výkonnosti a kvality verejných služieb sú rozhodujúce faktory zodpovedajúce meniacim sa potrebám a očakávaniam občanov a podnikateľských subjektov.

Verejné správy nastúpili tieto zmeny pred viacerými rokmi. Veľké úsilie vynaložili na implementáciu nových techník a metód na zlepšenie účinnosti, efektívnosti, ekonomickej a spoločenskej zodpovednosti organizácií verejnej správy. Rozdielne prístupy začali vo všetkých typoch organizácií verejnej správy a vo všetkých sektoroch verejnej správy v Európe na národnej, federálnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Veľa týchto iniciatív bolo úspešných; iné zlyhali, niekedy chýbal presne zameraný a trvalo udržateľný prístup. Európska sieť verejnej správy, miesto stretávania sa úradníkov zo všetkých členských štátov Európskej únie, si je vedomá chýbajúceho prepojenia, a preto pozvala svojich expertov, aby vytvorili holistický nástroj na pomoc organizáciám verejnej správy hľadajúcim trvalé zlepšovanie. **V máji 2000 bol vydaný Spoločný systém hodnotenia kvality (model CAF) ako prvý európsky nástroj manažérstva kvality, špeciálne určený pre verejný sektor a jeho vlastný rozvoj.** Je všeobecný, jednoduchý, dostupný a ľahko použiteľný pre všetky organizácie verejného sektora v celej Európe a zaoberá sa všet-

kými aspektmi organizačnej výnimočnosti. Viac než 3 000 organizácií verejnej správy je registrovaných, že používa model CAF od jeho vydania a tisíce ďalších v rámci i mimo Európy ho využívajú na vlastné špecifické účely rozvoja. S cieľom reagovať na ich očakávania a nastaviť model tak, aby sa staral o vývoj a rozvoj v spoločnosti a verejné manažérstvo, bol model CAF dvakrát revidovaný, konkrétne v roku 2002 a 2006. Po šiestich rokoch pracovných skúseností s verziou 2006 sme opäť optimalizovali model, založený na prijatej spätnej väzbe od 400 000 používateľov modelu CAF a od národných korešpondentov modelu CAF.

Táto revízia ešte viac posilní model CAF 2013 – je lepšie vybavený na podporu verejného sektora na prospech všetkých jeho zainteresovaných strán vo všeobecnosti a predovšetkým občanov. Zásady, ako sú orientácia na používateľov, výkonnosť verejnej správy, inovácia, etika, efektívne partnerstvá s ostatnými organizáciami a spoločenská zodpovednosť, boli prehĺbené a majú vyústiť do vytvorenia nových príležitostí pre ďalší rozvoj organizácií verejného sektora. Táto nová verzia je výsled-

kom intenzívnej spolupráce medzi národnými korešpondentmi modelu CAF členských štátov Európskej únie podporovanou Európskym informačným centrom CAF pri Európskom inštitúte pre verejnú správu (European Institute of Public Administration – EIPA) v Maastrichte. Účelom príručky a návodu je podpora pracovníkov/zamestnancov pracujúcich vo verejnej správe v ich každodennom poskytovaní kvalitnej služby. Tisíce organizácií v celej Európe už naštartovali vlastnú cestu výnimočnosti použitím modelu CAF a potvrdili, že model CAF funguje.

Bližšie informácie o modeli CAF:

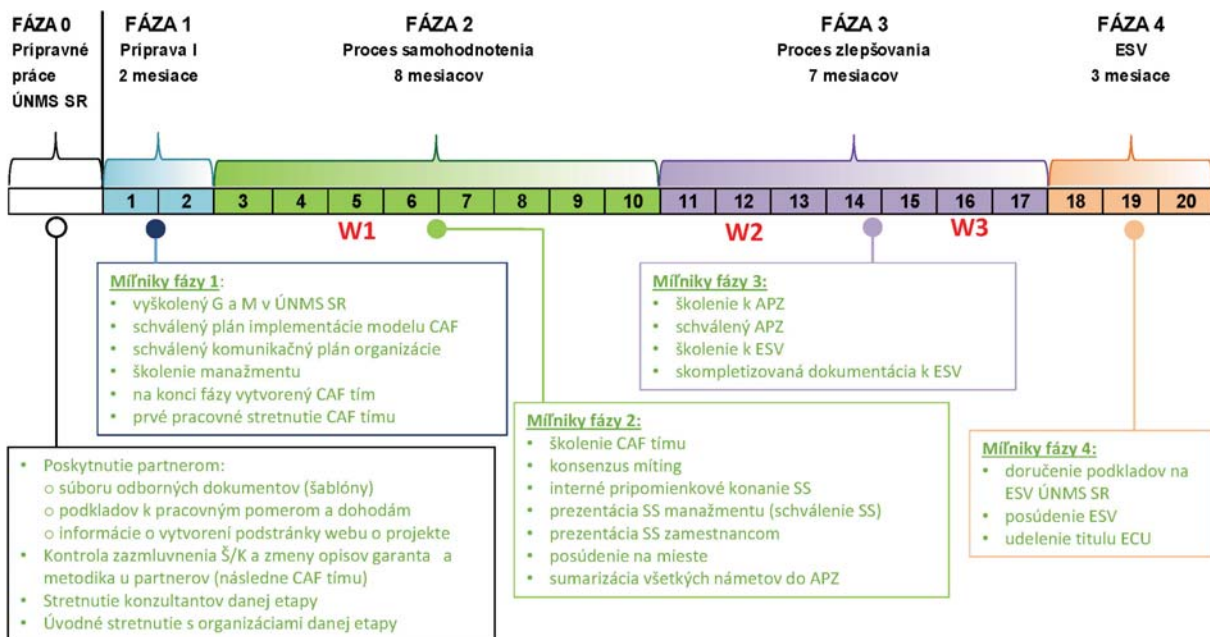
<http://www.unms.sk/?metodika-modelu-caf-2013>

<https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>

Veríme, že spoločnými silami sa nám podarí vyzdvihnúť kvality a silné stránky nášho úradu a takisto identifikovať jeho priestor na rozvoj, rozvíjať ho a napredovať a získať titul Efektívny užívateľ modelu CAF.

Implementačná časť – model CAF

Opis jednotlivých fáz implementácie modelu CAF

W 1, 2, 3 – workshopy pre organizácie danej etapy

Európska únia
Európsky sociálny fond

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Z rozhodnutí ÚPV SR

Zápisná spôsobilosť označenia

Prihlásené označenie:

ŽLTÝ expres

(Rozhodnutie zn. POZ 2414-2015/II-11-2018, § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v spojení s § 5 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov, právoplatnosť 11. marca 2018; potvrdenie prvostupňového rozhodnutia o zamietnutí prihlášky ochrannej známky)

Správou úradu bol prihlasovateľ oboznámený s výsledkom prieskumu zápisnej spôsobilosti prihláseného slovného označenia „ŽLTÝ expres“ v priloženej úprave (ďalej prihlásené označenie), ktoré bolo predmetom prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015. Bol informovaný, že prihlásené označenie vo vzťahu k nárokoványm službám v triede 39 medzinárodného triedenia tovarov a služieb napĺňa zápisné výluky v zmysle § 5 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach. Prihlasovateľ vo svojej odpovedi vyjadril svoj nesúhlas s výsledkom vykonaného prieskumu zápisnej spôsobilosti prihláseného označenia a na preukázanie toho, že prihlásené označenie vo vzťahu k nárokoványm službám nadobudlo rozlišovaciu spôsobilosť, predložil dôkazové materiály. Prvostupňový orgán však vyjadrenie prihlasovateľa a ním predložené dôkazové materiály nepovažoval za dostatočné na prekonanie zistených zápisných prekážok, a preto pristúpil k vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Prvostupňovým rozhodnutím úradu bola v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z. v nadväznosti na § 5 ods. 1 písm. b) a c) predmetného zákona prihláška slovnej ochrannej známky v priloženej úprave „ŽLTÝ expres“, č. spisu POZ 2414-2015, zamietnutá.

Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že slovné označenie v priloženej úprave „ŽLTÝ expres“ nemá vo vzťahu k nárokoványm službám „osobná doprava (autobusová, automobilová, medzinárodná, vnútroštátna); prepravné služby; taxislužba; poskytovanie pomoci pri doprave; sprostredkovanie prepravy; prenájom automobilov; organizovanie ciest; rezervácie miesteniek; rezervácie dopravy prostredníctvom cestovných kancelárií; sprevádzanie turistov; preprava turistov; rezervácie zájazdov; turistické kancelárie (okrem rezervácií hotelového ubytovania); turistické prehliadky; organizovanie výletov a exkurzií; prenájom vozidiel; služby výletných lodí; odborné poradenstvo v oblasti služieb uvedených v triede 39 tohto zoznamu“ v triede 39 medzinárodného triedenia tovarov a služieb rozlišovaciu spôsobilosť, a teda vo vzťahu k nim napĺňa zápisnú výluku v zmysle § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z. Prvostupňový orgán zastával názor, že prihlásené označenie je tvorené výlučne údajmi, ktoré v obchodnom styku môžu slúžiť na určenie charakteru a zamerania nárokováných služieb, konkrétne údajmi, že prihlasovateľ poskytuje svoje služby v oblasti prepravy cestujúcich prostredníctvom žltých diaľkových rýchlikov alebo žltých autobusov, a preto nemôže byť uznané za ochrannú známku ani podľa § 5 ods. 1 písm. c) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z. Podľa prvostupňového orgánu použitie grafických prvkov v podobe žltej farby či striedania veľkých a malých

písmen v slovných prvkoch prihláseného označenia, na ktoré poukazoval prihlasovateľ, nedokáže odpútať pozornosť spotrebiteľa od jasného opisného odkazu prihláseného slovného spojenia „ŽLTÝ expres“. Prvostupňový orgán sa preto nestotožnil s názorom prihlasovateľa, že kombinácia uvedených znakov prihláseného označenia je dostatočná na zabezpečenie jeho rozlišovacej spôsobilosti. Na základe preskúmania prihlasovateľom predložených dôkazových materiálov prvostupňový orgán uzavrel, že prihlasovateľ nepredložil také dôkazové materiály, ktoré by preukazovali nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia vo vzťahu k nárokoványm službám pred podaním prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015, a preto nemožno konštatovať prekonanie zistených zápisných výluk v zmysle § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach.

Proti tomuto rozhodnutiu podal prihlasovateľ rozklad, v odôvodnení ktorého uviedol, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zistených skutočností vyplývajúcich z predložených dôkazov o nadobudnutí rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia.

Argumenty prihlasovateľa v podanom rozklade:

- Prihlasovateľ nesúhlasil s konštatovaním prvostupňového orgánu, že niektoré predložené dôkazové materiály neobsahujú prihlásené označenie. V súvislosti s predloženou faktúrou za výrobu polepov a cestovných poriadkov zo septembra 2006 prihlasovateľ uviedol, že hoci neobsahuje priamo prihlásené označenie, je z nej zrejmé, že už v roku 2006 boli dané do výroby polepy a cestovné poriadky obsahujúce prihlásené označenie, o čom svedčia položky č. 1 a 3 predmetnej faktúry. Skutočnosť, že predložená faktúra neobsahuje farebné zobrazenie prihláseného označenia „ŽLTÝ expres“, podľa prihlasovateľa nesvedčí o tom, že polepy a cestovné poriadky obsahovali iné farebné prevedenie prihláseného označenia. V tejto súvislosti prihlasovateľ poukázal na doterajšiu prax úradu a dôvodovú správu k zákonu o ochranných známkach, podľa ktorých faktúry patria medzi základné dôkazy, ak konkrétne zobrazenie označenia je dokumentované ďalšími dôkazmi. K predloženému plagátu „PARKOVANIE ZADARMO“ prihlasovateľ konštatoval, že hoci neobsahuje priamo prihlásené označenie, vyplýva z neho, že aj v roku 2015 jazdili autobusy označené prihláseným označením. Vo vzťahu k dôkazu, tlačovej správe s názvom „Nové akciové ceny Žltého Expressu aj parkovanie ZADARMO“, uviedol, že predmetný dôkaz obsahuje prihlásené označenie ako súčasť webovej adresy.
- Nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti označenia, podľa názoru prihlasovateľa, môže vyplývať nielen z jeho samotného používania, ale aj z jeho používania spoločne s inou ochrannou známkou alebo ako súčasťou ochrannej známky (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 17. júla 2008 vo veci C-488/06).
- K predloženým fotokópiám cestovných poriadkov autobusových liniek doplnil, že s ohľadom na skutočnosť, že obsahujú dátum platnosti, je zrejmé, že boli verejnosti k dispozícii minimálne od príslušného dátumu a že v tomto období jazdili autobusy označené prihláseným označením.
- Čo sa týka predložených fotografií bilbordov a iných reklamných zariadení, prihlasovateľ uviedol, že dokumentujú rozsah spojov jazdiacich s označením „žltý expres“ na niektorých linkách, pričom propagujú tieto autobusové linky. Prihlasovateľ zastal názor, že s ohľadom na to, že ide o trvalo osadené bilbordov, možno predpokladať, že boli umiestnené pred podaním prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015.

– Na základe posúdenia predložených dokladov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal podľa prihlasovateľa prvostupňový orgán dospieť k záveru, že prihlasovateľ preukázal taký rozsah, intenzitu a dĺžku používania prihláseného označenia, s ohľadom na ktoré je zrejmé, že prihlásené označenie nadobudlo rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k nárokoványm službám.

S ohľadom na uvedené prihlasovateľ navrhol, aby odvolací orgán prvostupňové rozhodnutie zrušil a prihlášku ochrannej známky „ŽLTÝ exPres“, č. spisu POZ 2414-2015, postúpil na zverejnenie vo vestníku úradu.

Z odôvodnenia rozhodnutia:

Podľa § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochranných známkach) do registra sa nezapíše označenie, ak nemá rozlišovaciu spôsobilosť.

Podľa § 5 ods. 1 písm. c) zákona o ochranných známkach do registra sa nezapíše označenie, ak je tvorené výlučne označeniami alebo údajmi, ktoré v obchodnom styku môžu slúžiť na určenie druhu, kvality, množstva, účelu, hodnoty, zemepisného pôvodu, prípadne času výroby tovarov či poskytnutia služieb, alebo iných vlastností tovarov alebo služieb.

Prihláška slovej ochrannej známky v priloženej úprave „ŽLTÝ exPres“, č. spisu POZ 2414-2015, bola podaná 30. novembra 2015 pre služby „osobná doprava (autobusová, automobilová, medzinárodná, vnútroštátna); prepravné služby; taxislužba; poskytovanie pomoci pri doprave; sprostredkovanie prepravy; prenájom automobilov; organizovanie ciest; rezervácie miestností; rezervácie dopravy prostredníctvom cestovných kancelárií; sprevádzanie turistov; preprava turistov; rezervácie zájazdov; turistické kancelárie (okrem rezervácií hotelového ubytovania); turistické prehliadky; organizovanie výletov a exkurzií; prenájom vozidiel; služby výletných lodí; odborné poradenstvo v oblasti služieb uvedených v triede 39 tohto zoznamu“ v triede 39 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Z podaného rozkladu vyplynulo, že prihlasovateľ spochybnil prvostupňové rozhodnutie, pokiaľ ide o posúdenie otázky, či na základe predložených dôkazových materiálov bolo preukázané, že prihlásené označenie používaním nadobudlo v zmysle § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach rozlišovaciu spôsobilosť pre služby, pre ktoré bolo prihlásené na zápis do registra, pred podaním prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015.

Pri skúmaní vecných dôvodov, ktoré viedli k vydaniu prvostupňového rozhodnutia, odvolací orgán uviedol, že prihlásené označenie je tvorené slovným spojením „ŽLTÝ exPres“ napísaným v mierne upravenom type písma žltej farby bez akýchkoľvek ďalších slovných alebo grafických prvkov.

Slovo „žltý“ pomenúva konkrétny druh farby a slovo „expres“ okrem iného znamená „diaľkový rýchlik alebo autobus“ alebo aj „rýchle, rýchly, expresný“ (Krátky slovník slovenského jazyka 4, SAV, Bratislava 2003).

Na základe uvedeného odvolací orgán konštatoval, že prihlásené označenie „ŽLTÝ exPres“ môže byť relevantnou verejnosťou, ktorou je v posudzovanom prípade široká spotrebiteľská verejnosť využívajúca služby v oblasti dopravy a prepravy, vnímané ako diaľkový rýchlik alebo diaľkový autobus žltej farby, pričom nie je možné vylúčiť, že relevantný spotrebiteľ si dané spojenie bude asociovať aj s inými „zrýchlenými“ dopravnými prostriedkami v žltej farbe.

Čo sa týka grafických prvkov prihláseného označenia, ktorými sú žltá farba použitého písma a jeho veľmi jemná štylizácia (postrehnuteľná viac pri druhom slovnom prvku „exPres“), tieto odvolací orgán nepovažoval za rozhodné z hľadiska celkového dojmu, ktorým pôsobí prihlásené označenie. Zastal názor, že

v prihlásenom označení je použitý iba veľmi mierne upravený typ písma, ktorého grafická úprava má skôr dekoratívny charakter, pričom nie je natoľko osobitá a výrazná, aby dokázala odvrátiť pozornosť relevantného spotrebiteľa od opisnej informácie, ktorú nesú slovné prvky prihláseného označenia.

S ohľadom na uvedené odvolací orgán uzavrel, že prihlásené označenie bude relevantnou verejnosťou ako celok vnímané len ako odkaz na zrýchlenú dopravu a prepravu uskutočňovanú dopravnými prostriedkami žltej farby, a preto takéto označenie bez ďalšieho dištinkatívneho prvku iba priamo opisuje povahu a zameranie služieb nárokováných prihlasovateľom. Prihlásené označenie nie je originálne do takej miery, aby bolo schodné individualizovať dopravné a prepravné služby, resp. služby s nimi súvisiace, a aby spotrebiteľ na jeho základe bol schopný identifikovať osobu, ktorá tieto služby poskytuje.

Odvolací orgán konštatoval, že opisné označenie nie sú spôsobilé na zápis do registra ochranných známk, pretože nie sú schopné plniť základnú funkciu ochrannej známky, ktorou je rozlíšenie obchodného pôvodu tovarov alebo služieb. Keďže prihlásené označenie neobsahuje žiadne ďalšie slovné, obrazové či stylistické prvky, ktoré by mu ako celku umožnili plniť uvedenú funkciu ochrannej známky, ale vo svojej komplexnosti iba bezprostredne informuje o povahe a zameraní služieb nárokováných v triede 39 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, takéto označenie nie je spôsobilé na zápis do registra ochranných známk podľa § 5 ods. 1 písm. c) zákona o ochranných známkach. Vzhľadom na absenciu rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia bolo podľa odvolacieho orgánu tiež dôvodné konštatovať existenciu dôvodu zápisnej nespôsobilosti v zmysle § 5 ods. 1 písm. b) zákona o ochranných známkach. S ohľadom na uvedené odvolací orgán uzavrel, že záver prvostupňového orgánu o naplnení znakov uvedených zápisných výluk je potrebné považovať za vecne správny.

V súvislosti s možnosťou prihlasovateľa preukázať nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti pre jeho inak nedištinkatívne či opisné označenie odvolací orgán poukázal na skutočnosť, že označenie môže rozlišovaciu spôsobilosť nadobudnúť len intenzívnym a dlhodobým používaním, vďaka ktorému relevantná verejnosť identifikuje tovary alebo služby ním označované ako tovary alebo služby pochádzajúce od konkrétnej osoby a označenie nebude považovať za všeobecne používané. Povinnosť označiť a predložiť potrebné dôkazy a uvedenými dôkazmi svoje tvrdenia preukázať, spočíva v zmysle § 52 ods. 1 a 3 zákona o ochranných známkach na osobe prihlasovateľa. Zákon o ochranných známkach vyžaduje preukázanie nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti pred dátumom podania samotnej prihlášky, ktorým bol v posudzovanom prípade 30. november 2015, teda je potrebné, aby predložené dôkazové materiály osvedčovali skutočnosti z obdobia pred týmto dátumom.

Odvolací orgán uviedol, že z obsahu spisu vyplynulo, že prihlasovateľ s cieľom preukázať nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia v zmysle § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach predložil v konaní pred prvostupňovým orgánom nasledujúce dôkazové materiály:

- fotokópiu faktúry z 18. septembra 2006;
- fotokópie cestovných poriadkov autobusových liniek;
- plagát „PARKOVANIE ZADARMO“;
- prvú stranu PDF dokumentu „Turancar NR 3“ spolu s fotografiou bilbordu;
- fotografie bilbordov a iných reklamných zariadení;
- tlačovú správu s názvom „Nové akciové ceny Žltého Expressu aj parkovanie ZADARMO“, uverejnenú 2. marca 2015 na internetovej stránke sme.sk;
- plagát „ŽLTÝ EXPRES AKCIOVÉ CENY!“.

S ohľadom na skutočnosť, že prihlasovateľ v rozklade spochybnil záver prvostupňového orgánu o nenaplnení podmienok podľa § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach, odvolací orgán pristúpil k posúdeniu prihlasovateľom predložených dokladov a na základe ich preskúmania konštatoval nasledujúce.

Odvolací orgán nesúhlasil s konštatovaním prvostupňového orgánu, že z časti predložených dokladov (cestovné poriadky a fotografia bilbord) nie je zrejmé, kedy boli verejnosti prístupné. Naopak zastal názor, že podmienka datovania uvedených dôkazových materiálov do obdobia pred podaním prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015 je splnená. Odvolací orgán doplnil, že ide o dôkazové materiály obsahujúce označenie „ŽLTÝ exPres“, na ktoré je potrebné prihliadať pri posúdení používania prihláseného označenia pred podaním prihlášky ochrannej známky.

Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach, a to podmienku používania označenia v takej podobe, v akej bolo prihlásené na zápis do registra ochranných známk, nesplnenie ktorej prvostupňový orgán konštatoval v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k časti predložených dôkazov (faktúra z 18. septembra 2006, plagát „PARKOVANIE ZADARMO“, prvá strana PDF dokumentu „Turancar NR 3“ a tlačová správa s názvom „Nové akciové ceny Žltého Expressu aj parkovanie ZADARMO“), odvolací orgán uviedol, že prihlásené označenie „ŽLTÝ exPres“ je v prihláške ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015 nárokované ako slovné označenie v priloženej úprave. Z jeho zobrazenia je zrejmé, že ochrana prostredníctvom tejto prihlášky sa požaduje pre slovné spojenie „ŽLTÝ exPres“ napísané veľmi jemne upraveným (takmer až bežným) typom písma žltej farby, v ktorom sa určité stylistické prvky sústreďujú najmä v jeho druhom slovnom prvku exPres. Z dokladov predložených prihlasovateľom, ktoré preukázateľne spadajú do relevantného obdobia, vyplýva používanie slovného označenia „ŽLTÝ EXPRES“ v určitej grafickej úprave, ktorého zobrazenie buď úplne korešponduje s podobou, v akej sa prihlásené označenie nachádza v prihláške ochrannej známky, prípadne sa od nej líši iba nepatrne, napr. použitím červeného obrysu. Z predloženej tlačovej správy s názvom „Nové akciové ceny Žltého Expressu aj parkovanie ZADARMO“ bol podľa odvolacieho orgánu zrejmý aj spôsob označenia samotných autobusov, na ktorých sa nachádzala internetová adresa www.zltyexpres.sk v žltom vyhotovení. Odvolací orgán sa stotožnil s názorom prihlasovateľa, že aj takéto použitie možno akceptovať ako používanie prihláseného označenia, a to vzhľadom na skutočnosť, že pridanie prvkov „www.“ a „sk“ nemení jeho rozlišovaciu spôsobilosť, rovnako ako ani absencia veľmi nenápadnej úpravy písma nárokovanej v prihlásenom označení.

Odvolací orgán uviedol, že hoci prvostupňový orgán správne poznamenal, že časť predložených dôkazových materiálov neobsahuje priamo prihlásené označenie, nemožno prehliadnuť skutočnosť, že tieto dôkazy obsahujú slovné označenie „ŽLTÝ EXPRES“ v bežnom písme, pričom tieto dôkazové materiály je potrebné hodnotiť v spojení s ostatnými predloženými dokladmi, z ktorých vyplýva, akým spôsobom bolo označenie „ŽLTÝ EXPRES“ v relevantnom období používané, a teda je potrebné zohľadniť skutočnosť vyplývajúcu aj z iných predložených dôkazov.

Na základe posúdenia prihlasovateľom predložených dôkazových materiálov jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach odvolací orgán dospel k záveru, že tieto preukazujú používanie prihláseného označenia pred podaním prihlášky ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015, a to v podobe, ktorá je relevantná na účely preukázania nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti v zmysle ustanovenia § 5 ods. 2 zákona o ochranných známkach.

V súvislosti s posúdením naplnenia podmienky nadobudnutia rozlišovacej spôsobilosti prihláseného označenia pred podaním prihlášky ochrannej známky však ďalej odvolací orgán uviedol, že prihlasovateľ síce preukázal polep autobusov a výrobu in-

formačných tabuliek s prihláseným označením už v roku 2006, zo žiadnych dôkazových materiálov však nevyplýva intenzita a rozsah používania prihláseného označenia v tom čase a ani v nasledujúcom období vo vzťahu k spotrebiteľskej verejnosti. Ďalšie predložené dôkazové materiály spadajú až do obdobia roku 2013. Ide o cestovné poriadky, z ktorých je zrejmé, že označenie „ŽLTÝ exPres“ sa používalo v súvislosti s prevádzkovaním viacerých liniek, ktoré premávali na území Slovenskej republiky, resp. z územia Slovenskej republiky do zahraničia. V tejto súvislosti však odvolací orgán zdôraznil, že len predloženie cestovných poriadkov, bez ďalšieho, nemožno považovať za dostatočné na preukázanie takej intenzity a rozsahu používania prihláseného označenia, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že prihlásené označenie nadobudlo rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k nárokovým službám. Takéto doklady podľa odvolacieho orgánu len vyjadrujú ponuku služieb, pričom z nich nie je zrejmé, v akom rozsahu sa s ňou spotrebiteľia reálne oboznámili, resp. predmetné služby využívali, a nevypovedajú ani o podiele, v akom bolo prihlásené označenie zastúpené na trhu, a preto nie sú spôsobilé preukázať, ako bolo prihlásené označenie širokou spotrebiteľskou verejnosťou vnímané. Čo sa týka dôkazových materiálov osvedčujúcich skutočnosť spadajúce do roku 2015 (plagát „PARKOVANIE ZADARMO“, cestovný poriadok s platnosťou od 2. februára 2015, tlačová správa s názvom „Nové akciové ceny Žltého Expressu aj parkovanie ZADARMO“ a fotografia bilbord, ktorá je súčasťou PDF dokumentu „Turancar NR 3“), ani tieto nepreukazujú dostatočnú intenzitu a rozsah používania, resp. nepreukazujú podiel prihláseného označenia na trhu. Odvolací orgán v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že dôkazové materiály datované do roku 2015 sa všetky týkajú linky medzi Nitrou a Bratislavou, resp. bezplatného parkovania v Nitre pre klientov cestujúcich „Žltým Expressom“. Rovnako bilbord na spomínanej fotografii sa podľa údajov v dokumente, ktorého je súčasťou, nachádza v Nitre.

Odvolací orgán zdôraznil, že nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti, t. j. skutočnosť, že veľká časť spotrebiteľskej verejnosti vníma prihlásené označenie ako označenie obchodného pôvodu nárokovateľných služieb, je povinný preukázať prihlasovateľ, t. j. prihlasovateľ nesie dôkazné bremeno. Zastal názor, že v predmetnom prípade však na základe posúdenia prihlasovateľom predložených dôkazových materiálov nemožno konštatovať, že prihlasovateľ preukázal, že prihlásené označenie, ktoré je výlučne opisné, bez vnútornej rozlišovacej spôsobilosti, túto v očiach spotrebiteľskej verejnosti vo vzťahu k nárokovým službám nadobudlo používaním pred podaním prihlášky ochrannej známky.

S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti odvolací orgán konštatoval, že napriek tomu, že sa v niektorých ohľadoch nestotožnil s hodnotením prihlasovateľom predložených dôkazových materiálov vykonaným prvostupňovým orgánom, súhlasí so záverom, ku ktorému dospel prvostupňový orgán, že prihlásené označenie nespĺňa podmienky na zápis do registra ochranných známk v zmysle § 5 ods. 1 písm. b) a c) zákona o ochranných známkach, a preto bolo dôvodné prihlášku ochrannej známky „ŽLTÝ exPres“, č. spisu POZ 2414-2015, zamietnuť.

Na základe všetkých uvedených skutočností odvolací orgán po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia a posúdení argumentov uvedených v podanom rozklade konštatoval, že v preskúmanom prípade neboli zistené také dôvody, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť. Na tomto základe **odvolací orgán podaný rozklad zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola prihláška ochrannej známky č. spisu POZ 2414-2015 zamietnutá.**

Spracovala Ing. Miroslava Antalová

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 12/19

Luxemburg 8. februára 2019

Rozsudok vo veci T-647/17
Serendipity and Others / EUIPO

Všeobecný súd Európskej únie zrušil rozhodnutie EUIPO o zamietnutí zápisu obrazovej známky „Chiara Ferragni“ ako ochrannnej známky EÚ

V roku 2015 podali talianski podnikatelia žiadosť na Európskom úrade pre ochranu duševného vlastníctva s cieľom zapísať si nasledujúcu ochrannú známku EÚ pre tovary v triedach 18 a 25 medzinárodnej klasifikácie¹:

CHIARA FERRAGNI

Holandská spoločnosť podala námietky proti zápisu tejto obrazovej ochrannnej známky, ktoré sa odvolávajú na pravdepodobnosť zámeny známky so staršou slovnou ochrannou známkou „Chiara“, zapísanou v Beneluxe v roku 2015 okrem iného pre tovary v triede 25.

V roku 2017, na základe podaných námietok, EUIPO zamietol zápis obrazovej známky „Chiara Ferragni“ ako ochrannnej známky Európskej únie okrem iného pre tašky, kapsy a kľúčienky v triede 18 a pre všetky tovary v triede 25 z dôvodu existencie pravdepodobnosti zámeny medzi spornými označeniami.

Používatelia známky „Chiara Ferragni“ následne podali žalobu na Všeobecnom súde EÚ s cieľom anulovať rozhodnutie Európskeho úradu pre ochranu duševného vlastníctva.

Aktuálnym rozsudkom **zrušuje Všeobecný súd rozhodnutie EUIPO.**

Súd prvého stupňa najskôr poznamenáva, že priemerný spotrebiteľ vníma známku ako celok, pričom prihlasovaná známková je zložená zo slovných, ako aj obrazových prvkov. V skutočnosti ju tvoria dva slovné prvky „chiara“ a „ferragni“ v čiernom veľkom písme, s písmenom „I“ napísaným tučným písmom a obrazovým prvkom, umiestneným nad slovnými prvkami, pozostávajúcím z kresby predstavujúcej nebovomodré oko s dlhými čiernymi mihalnicami. Tieto dlhé mihalnice vyzerajú ako písmeno „I“ v slovách „chiara“ a „ferragni“. Súd konštatuje, že vysoko štylizovaný charakter, farba, umiestnenie a veľkosť obrazového prvku pravdepodobne odpútajú pozornosť príslušnej verejnosti od slovného prvku, ktorý je umiestnený v spodnej časti prihlasovanej známky. V podstate obrazový prvok prihlasovanej známky má prinajmenšom rovnakú rozlišovaciu spôsobilosť ako slovné prvky známky brané ako celok. EUIPO pochybil, ak prisúdil väčšiu dôležitosť slovnému prvku „chiara“ ako obrazovému prvku.

Súd ďalej posudzuje vizuálnu, fonetickú a koncepčnú podobnosť kolidujúcich známk.

Pokiaľ ide o vizuálnu podobnosť, súd poznamenáva, že hoci staršia slovná ochranná známková „chiara“ je celá obsiahnutá v slovných prvkoch prihlasovanej známky „chiara ferragni“, obrazový prvok neskoršej známky má významný vplyv na celkový vizuálny dojem. Na tomto základe súd dospel k záveru, že **predmetné dve označenia sú nanajvýš len mierne vizuálne podobné.**

Pokiaľ ide o fonetické porovnanie, súd konštatuje, že rozlišujúci znak „ferragni“ je na základe jeho dĺžky foneticky dôležitejší ako podobný prvok „chiara“, aj keď je umiestnený za týmto prvkom. Z toho vyplýva, že obe dotknuté označenia majú priemernú alebo dokonca miernu fonetickú podobnosť.

Súd tiež uvádza, že **predmetné dve označenia sú koncepčne odlišné**, keďže prihlasovaná známková odkazuje na konkrétnu osobu, zatiaľ čo staršia slovná ochranná známková sa vzťahuje len na krstné meno, bez identifikácie konkrétnej osoby.

Súd ďalej analyzuje pravdepodobnosť zámeny medzi týmito dvomi označeniami a uvádza, že napriek tomu, že predmetné tovary sú zhodné alebo podobné, **rozdiely medzi spornými označeniami, najmä vizuálne rozdiely, poskytujú dostatočné dôvody na vylúčenie akejkoľvek pravdepodobnosti zámeny zo strany verejnosti.**

Keďže predmetné tovary sa vo všeobecnosti predávajú v samoobslužných predajniach, kde rozhodnutie o nákupe je robené hlavne na základe vizuálneho kritéria, rozdiely medzi týmito dvomi známkami znamenajú, že spotrebiteľ si nebudú myslieť, že tovary, ktoré sú označené predmetnými známkami, pochádzajú od toho istého podniku alebo od ekonomicky prepojených podnikov. **Súd preto dospel k záveru, že EUIPO sa dopustil nesprávneho posúdenia existencie pravdepodobnosti zámeny.**

UPOZORNENIE: Ochranná známková Európskej únie platí na celom území Únie a to popri národných ochranných známkach. Prihlášky ochranných známková Únie sa podávajú na EUIPO. Proti jeho rozhodnutiam možno podať žalobu na Všeobecnom súde.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor do dvoch mesiacov od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor EÚ.
Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA
v deň vyhlásenia rozsudku.*

(Preklad vykonaný redakciou)

¹ Trieda 18: tašky, kapsy, vrecové tašky, zvieracie kože, imitácia kože, kufre, kožené kabelky, kľúčienky, dáždniky,

Trieda 25: oblečenie, košeľe, svetre, nohavice, sukne, rifle, plavky; košielky, tričká, nohavice, šortky, športové oblečenie, spodná bielizeň, klobúky, obuv

9.00 – 9.30 *Registrácia účastníkov*

9.30 – 9.45 **OTVORENIE**

Príhovor: Richard Messinger, predseda, Úrad priemyselného vlastníctva SR, Banská Bystrica, Slovensko
Michal Švantner, riaditeľ, Odbor pre spoluprácu s rozvinutými krajinami a krajinami
s prechodnou ekonomikou, Svetová organizácia duševného vlastníctva, Ženeva, Švajčiarsko

09.45 – 10.30 Téma 1 Služby odboru pre spoluprácu s rozvinutými krajinami a krajinami s prechodnou ekonomikou pre malé a stredné podniky

Rečník: Michal Švantner, Svetová organizácia duševného vlastníctva, Ženeva, Švajčiarsko

10.30 – 11.15 Téma 2 Úloha TECHNICOM-u pri zvyšovaní dôležitosti DV pre malé a stredné podniky

Rečník: Peter Čižmár, právnik, Univerzitný vedecký park TECHNICOM, Košice, Slovensko

11.15 – 11.30 *Prestávka na kávu*

11.30 – 12.15 Téma 3 Naša podpora pre vašu firmu; Ochrana inovatívneho riešenia

Rečník: Lucia Bocková, klientske centrum, Úrad priemyselného vlastníctva SR, Banská Bystrica, Slovensko

12.15 – 13.00 Téma 4 Madridský systém: Stratégia pri prihlasovaní a vymáhaní práv DV, relevantná judikatúra

Rečník: Bernard Volken, advokát, partner, Fuhrer Marbach, Bern, Švajčiarsko

13.00 – 14.00 *Obed*

14.00 – 14.45 Téma 5 Firemné stratégie pre manažment duševného vlastníctva: národné skúsenosti

Rečníci: Viliam Ďuraš, projektový manažér, SPINEA, Slovensko
Kamila Jurová, právnička, Bukóza Holding Group, Slovensko
Patrick Pierre, viceprezident, Questel Consulting, Grenoble, Francúzsko

14.45 – 15.30 Téma 6 Haagsky systém: Stratégia pri prihlasovaní a vymáhaní práv DV, relevantná judikatúra

Rečník: Bernard Volken

15.30 – 15.45 *Prestávka na kávu*

15.45 – 16.30 Téma 7 Globálne databázy pre platformy duševného vlastníctva a nástroje prepojenej znalostnej ekonomiky

Rečník: Patrick Pierre

16.30 – 17.15 Téma 8 Diskusia za okrúhlym stolom: Služby pre malé a stredné podniky poskytované inými podpornými inštitúciami

Moderátor: Bernard Volken

Diskusia

Organizátori:

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správy z ÚPV SR

Stážový program v ÚPV

Úrad priemyselného vlastníctva SR ponúka možnosť absolvovať dvojtypnú stáž pre študentov vysokých škôl v odboroch **právo, medzinárodné vzťahy, dizajn a technika**. Stážový program je určený pre **študentov 2. až 5. ročníka, prípadne doktorandov**. Ide o dvojtypný program, ktorý začína **23. apríla 2019**. Rámcovo sa stážisti zoznámia s fungovaním úradu, absolvujú prednášku s našimi lektormi, konferenciu Duševné vlastníctvo a neskôr budú umiestnení na jednotlivé odbory podľa ich študijného zamerania. Stážový program bude zavŕšený prezentáciou výsledkov práce jednotlivých študentov a odovzdaním certifikátu.

Poznáš Úrad priemyselného vlastníctva SR?

Nie? Nič to, my ti ho predstavíme a pritom sa aj čo-to naučíš a v CV-čku kolónku PRAX zaplníš.

Ponúkame ti možnosť zúčastniť sa
2-týždňového stážového programu
v Úrade priemyselného vlastníctva SR.

Stáž je vhodná pre študentov:

- práva
- medzinárodných vzťahov
- technických smerov
- dizajnu

Podmienky:

- študent 2. až 5. ročníka VŠ
- úroveň anglického jazyka B2
- chuť učiť sa

Lokalita: Banská Bystrica
Termín: druhá polovica apríla

Blížšie informácie:
e-mail: lucia.spisiakova@indprop.gov.sk
tel.: 0908 676 865

V prípade vášho záujmu prosíme o zaslanie **CV a krátkého motivačného listu** na mailovú adresu: lucia.spisiakova@indprop.gov.sk

(Is)

Tvorivý bystrický študent Marek Kraus získal cenu Krištáľový Merkúr 2018

Veľký úspech na poli inovátorstva dosiahol študent Strednej odbornej školy informačných technológií v Banskej Bystrici **Marek Kraus**. Za kamerový slider pre tvorbu videozáznamov pomocou fotoaparátu a funkcií timelamp získal ocenenie **Krištáľový Merkúr 2018**. Cenu Marekovi Krausovi odovzdali v pondelok zástupcovia organizátora súťaže z **Banskobystrickej regionálnej komory, BBSK a Úradu priemyselného vlastníctva SR** spoločne s predsedom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory **Petrom Mihókom**. „Motor je ovládaný eps modulom, ktorý je naprogramovaný a ovládaný vlastnou aplikáciou navrhnutou pre android. Je to opensource projekt, ktorý môže byť upravovaný akokoľvek a jeho hlavné využitie vidím najmä v školách, kde žiaci pomocou kamerového slidera môžu natáčať rôzne videozáznamy. Jeho využitie však môže byť veľmi široké, pretože je cenovo nenáročný a dá sa využiť vo výskumnej sfére na sledovanie zmien v čase alebo v športe,“ povedal pre TASR Marek Kraus.

tva SR spoločne s predsedom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory **Petrom Mihókom**. „Motor je ovládaný eps modulom, ktorý je naprogramovaný a ovládaný vlastnou aplikáciou navrhnutou pre android. Je to opensource projekt, ktorý môže byť upravovaný akokoľvek a jeho hlavné využitie vidím najmä v školách, kde žiaci pomocou kamerového slidera môžu natáčať rôzne videozáznamy. Jeho využitie však môže byť veľmi široké, pretože je cenovo nenáročný a dá sa využiť vo výskumnej sfére na sledovanie zmien v čase alebo v športe,“ povedal pre TASR Marek Kraus.

FOTO: www.bystricoviny.sk

Viac info:

<https://www.bystricoviny.sk/spravy/tvorivy-bystricky-student-marek-kraus-ziskal-cenu-kristalovy-merkur-2018/>

(Is)

Vedec roka 2018

Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovenská akadémia vied a Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností tento rok vyhlasujú 22. ročník oceňovania významných slovenských vedcov, technológov a mladých výskumníkov zo všetkých oblastí vedy a techniky – **Vedec roka SR 2018**.

Cieľom podujatia Vedec roka SR je profesionálne a spoločensky vyzdvihnúť najvýznamnejšie osobnosti vedeckého života, ako aj najlepšie dosiahnuté výsledky vo vede a výskume na Slovensku.

Za rok 2018 a predchádzajúce obdobie plánujeme udeliť ocenenie v piatich kategóriách:

- Vedec roka SR
- Mladý vedecký pracovník
- Inovátor roka
- Technológ roka
- Osobnosť medzinárodnej spolupráce

Viac info:

http://ncpvat.cvtisr.sk/sk/popularizacne-aktivity/vedec-roka-sr.html?page_id=973

(Is)

Inovatívny čin roka 2018

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vyhlásilo 15. januára 2019 dvanásť ročníkov súťaže o cenu ministra hospodárstva SR **Inovatívny čin roka 2018**. Cieľom súťaže o cenu ministra hospodárstva SR Inovatívny čin roka je upozorniť širokú verejnosť na zaujímavé inovačné aktivity slovenských podnikateľov. **Termín podania prihlášok je do 30. marca 2019.**

Počas jedenástich doterajších ročníkov sa podnikatelia, združenia, výskumné organizácie a vysoké školy uchádzali o jednotlivé ceny s viac ako 300 inovatívnymi projektmi. Súťaž pre Ministerstvo hospodárstva SR pripravuje Slovenská inovačná a energetická agentúra.

Súťaž sa organizuje v troch kategóriách:

1. výrobná inovácia,
2. technologická inovácia a
3. inovácia služby (netechnologický proces).

Viac info:

<http://www.siea.sk/inovativny-cin-roka-2018/c-17817/-inovativny-cin-roka-2018/>

(ls)

Užitočné informácie, úspešné príklady aj praktické rady. Koncom marca štartuje TOUR de ERA

Výskumníci, akademici, podnikatelia, ale aj záujemcovia z verejného či neziskového sektora majú v najbližšom období možnosť dozvedieť sa viac o programoch takzvaného Európskeho výskumného priestoru (ERA). Navyše získajú praktické rady pre tvorbu projektových návrhov. Naprieč celým Slovenskom, od Bratislavy, cez Banskú Bystricu až po Košice, štartuje koncom marca TOUR de ERA.

Viac informácií spolu s programom:

http://www.cvtisr.sk/aktuality/uzitocne-informacie-uspesne-priklady-aj-prakticke-rady-koncom-marca-startuje-tour-de-era.html?page_id=26135

(ls)

Inštitút duševného vlastníctva

V rámci Inštitútu duševného vlastníctva sa 1. marca 2019 uskutočnili **skúšky z modulu B. Modul úspešne ukončilo 21 absolventov**. V tomto module sa účastníci vzdelávania naučili, ako vytvárať tvorivú atmosféru na pracovisku, dozvedeli sa o spôsoboch využitia výsledkov tvorivosti (priemyselno-právny marketing) a spôsoboch ohodnocovania nehmotného majetku firmy. Okrem uvedeného sa prednášali témy, ktoré sa týkajú duševného majetku podniku, problematiky ochrany priemyselného a duševného vlastníctva a ochrany označovania výrobkov a služieb z pohľadu podnikania. **Od 14. marca pokračuje inštitút modulom C.** Modul C pomáha účastníkom vzdelávania vyhľadávať a pracovať s informáciami, ktoré sa týkajú predmetov priemyselných práv. Účastníci sa oboznámia s voľne dostupnými databázami, ako sú *ESPACENET*, *PATENTSCOPE*, *DEPATISNET* a pod. a získajú vedomosti, ako ich používať v praxi. Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v priebehu štúdia pomáhajú prihlasovateľom získavať najnovšie informácie o stave techniky a tiež sledovať vývoj konkurenčného prostredia. Zúčastnení sa zoznámia s metódami a prostriedkami na analýzy, štatistiky a s nástrojmi na vyhodnocovanie priemyselno-právnych informácií a zisťovanie ekonomického potenciálu predmetov priemyselného vlastníctva a možností ich komercializácie (monitoring, sledovanie stavu techniky, aktivity konkurencie a technologické trendy).

(ls)

Ukončenie používania faxov

V Úrade priemyselného vlastníctva SR (ďalej „úrad“) sa od **14. januára 2019** skončila prevádzka faxov. Z tohto dôvodu nie je možné od uvedeného dátumu komunikovať s úradom prostredníctvom faxov/telefaxov. Ďakujeme vám za pochopenie!

(ls)

Uvádzanie identifikátora osoby v podaniach

V podaniach doručovaných Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej „úrad“) sa od januára 2019 uvádza **identifikátor osoby účastníka konania a identifikátor osoby zástupcu podľa osobitného predpisu (§ 3 písm. n) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).**

Aktualizované formuláre doplnené o identifikátor osoby je možné stiahnuť cez odkaz: <https://www.upv.sk/?dokumenty-na-prevzatie>

(ls)

Správy z WIPO

Technologické trendy 2019

Svetová organizácia duševného vlastníctva vydala v januári 2019 štúdiu v novej sérii „Technologické trendy“, ktorá sleduje vývoj technológií prostredníctvom analýzy údajov o inovačných činnostiach. Odhaľuje trendy patentovania inovácií v oblasti umelej inteligencie, popredných hráčov v akademickej a priemyselnej sfére, zemepisné rozšírenie patentovej ochrany a vedeckých publikácií týkajúcich sa tejto oblasti. Závety správy sú okomentované viac ako 20 poprednými svetovými odborníkmi, čo môže byť zaujímavé hlavne pre vedúcich predstaviteľov podnikov, výskumníkov a politikov.

Viac info:

https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_1055.pdf

(Is)

Spojené štáty americké pristupujú k Marrákešskej zmluve ako 50. člen

USA sa pripojili ako päťdesiaty člen k rýchlo sa rozvíjajúcej Marrákešskej zmluve, realizovanej pod patronátom WIPO, ktorá presadzuje celosvetovú dostupnosť textov špeciálne prispôbenných pre osoby so zrakovým alebo tlačovým postihnutím.

Spojené štáty americké sú zdrojom najväčšieho počtu textov v anglickom jazyku, v rôznych dostupných formátoch, napríklad Brailovho písma, využívaných ľuďmi žijúcimi so zrakovým postihnutím. Táto zmluva uľahčuje vytvorenie a medzinárodný transfer dostupných textov medzi 50 zmluvnými stranami, ktoré pokrývajú 78 krajín (vrátane 28-člennej Európskej únie).

Viac info:

https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2019/article_0002.html

(Is)

Správy z EPO

Prieskum týkajúci sa patentovateľnosti vynálezov vytvorených alebo zahrňajúcich umelú inteligenciu

V dňoch **19. a 20. februára 2019** sa v Mníchove konalo v poradí **50. zasadnutie Výboru Európskej patentovej organizácie pre patentové právo** (ďalej „výbor“). Zástupcovia Európskeho patentového úradu (ďalej „EPÚ“) výbor o. i. informovali o výsledkoch prieskumu zameraného na zistenie existujúceho stavu v oblasti patentovania vynálezov vytvorených umelou inteligenciou a vynálezov zahrňajúcich umelú inteligenciu v jednotlivých členských štátoch Európskej patentovej organizácie (ďalej „EPO“).

EPÚ vykonal prieskum koncom roka 2018 prostredníctvom dotazníka obsahujúceho otázky týkajúce sa pôvodcovstva vynálezov vytvorených umelou inteligenciou, podmienok patentovateľnosti vynálezov zahrňajúcich umelú inteligenciu, posudzovania vynálezovskej činnosti takýchto vynálezov a špeciálnych požiadaviek na úplnosť a jasnosť opisu vynálezov zahrňajúcich umelú inteligenciu v patentových prihláškach. Do prieskumu sa zapojilo 26 členských štátov EPO.

V rámci prieskumu 16 štátov (Belgicko, Cyprus, Fínsko, Francúzsko, Island, Lotyšsko, Monako, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, San Maríno, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko) uviedlo, že ich národné právne predpisy nedefinujú pôvodcu vynálezu, 8 štátov (Česko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Slovensko a Taliansko) uviedlo, že za pôvodcu vynálezu je považovaná osoba, ktorá vytvorila vynález svojou tvorivou činnosťou, v Spojenom kráľovstve je za pôvodcu považovaný skutočný tvorca vynálezu a v Grécku je za pôvodcu vynálezu považovaná osoba, ktorá podala patentovú prihlášku.

22 členských štátov (Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Island, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Monako, Nemecko, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Spojené kráľovstvo, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko a Taliansko) v prieskume uviedlo, že podľa ich národných právnych predpisov pôvodcom vynálezu môže byť výlučne ľudská bytosť. Navyše, v 11 z týchto štátov (v Belgicku, Francúzsku, Chorvátsku, Maďarsku, Nemecku, Nórsku, Rakúsku, na Slovensku, v Spojenom kráľovstve, Španielsku a Švajčiarsku) pôvodcom vynálezu môže byť len fyzická osoba. Cyprus, Poľsko a San Maríno uviedli, že ich právne predpisy pôvodcovstvo vynálezu výslovne nespájajú s ľudskou bytosťou a české právne predpisy neposkytujú jednoznačnú odpoveď na otázku, či pôvodcom vynálezu môže byť aj iná ako ľudská bytosť.

S výnimkou San Marína všetky štáty, ktoré sa zapojili do prieskumu, uviedli, že pôvodca má vlastnícke a/alebo morálne práva vo vzťahu k vynálezu, ktorý vytvoril. Pokiaľ ide o morálne práva, pôvodca má právo byť ako pôvodca vynálezu uvedený v patentovej prihláške a patente bez ohľadu na to, či právo podať prihlášku prináleží jemu alebo inej osobe (napr. zamestnávateľovi pôvodcu vynálezu).

Pokiaľ ide o podmienky patentovateľnosti, všetky štáty uviedli, že ich právne predpisy neustanovujú žiadne špeciálne podmienky patentovateľnosti vynálezov zahrňajúcich umelú inteligenciu alebo vytvorených umelou inteligenciou. Pri posudzovaní patentovateľnosti takýchto vynálezov štáty aplikujú, resp. aplikovali by všeobecné podmienky patentovateľnosti, t. j. posudzujú, resp. posudzovali by, či predmet, na ktorý sa požaduje ochrana, má technický charakter, či je nový, či je výsledkom vynálezovskej činnosti a či je priemyselne využiteľný (viaceré štáty v prieskume uviedli, že zatiaľ patentovateľnosť takýchto vynálezov neposudzovali). Z prieskumu ďalej vyplynulo, že národné právne predpisy štátov, ktoré sa zapojili do prieskumu, neustanovujú žiadne špeciálne obmedzenia vo vzťahu

Správy z EUIPO

Ponuka vzdelávania v rámci EUIPO

Dnešná technologicky pokroková doba prináša nové výzvy pre spoločnosť a má vplyv na takmer každý aspekt nášho života. Týka sa to aj nášho osobného rastu a vzdelávania.

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) ponúka na svojej internetovej stránke širokú škálu online kurzov: od tutoriálov a vzdelávacích balíkov až po semináre a videokonferencie.

Vzhľadom na to, že ľudia majú rôzne vzdelávacie potreby, kurzy EUIPO sú štruktúrované podľa úrovni vedomostí. **Akadémia vytvorila vzdelávací katalóg** s celým radom modulov, ktoré pokrývajú všetko od ochranné známky až po presadzovanie duševného vlastníctva, ale aj kurzy, ktoré sa netýkajú duševného vlastníctva, ako sú jazykové kurzy a kurzy na rozvoj schopností.

Katalóg Akadémie je dostupný na webovej stránke EUIPO: <https://euiipo.europa.eu/knowledge/>

(ap)

Blockathon fórum zamerané na boj proti falšovaniu

Európsky úrad duševného vlastníctva (EUIPO) spustil **nové fórum zamerané na podporu rozvoja kvalitných technologických riešení v boji proti falšovaniu**. Fórum má slúžiť na spájanie ľudí a organizácií s cieľom vytvárať infraštruktúru na boj s falšovaním, založenú na princípe blockchain. Potreba takejto štruktúrovanej spolupráce bola prezentovaná už počas podujatia BLOCKATHON, organizovaného Európskym úradom pre duševné vlastníctvo v roku 2018. V súťaži sa stretlo 11 tímov kodérov, pracujúcich 48 hodín, s cieľom vytvoriť sériu riešení proti falšovaniu určených pre spotrebiteľov, orgány finančnej správy, ako aj podnikateľov.

V nadväzujúcom workshope BLOCKATHON účastníci uznali potrebu vynaloženia väčšieho úsilia na synchronizáciu, spoluprácu a decentralizáciu s cieľom spojiť všetkých relevantných hráčov. Odzvou na túto výzvu bola iniciatíva fóra, ktoré by jednoznačne uľahčilo spoluprácu. Fórum splní túto úlohu práve prepojením súkromných organizácií, orgánov slúžiacich k vynucovaniu práv a podnikateľov na účely podpory a identifikácie autentického a falšovaného tovaru v rámci distribučných mechanizmov.

Výkonný riaditeľ EUIPO **Christian Archameau** vyzýva organizácie súkromného sektora a všetkých zainteresovaných jednotlivcov, aby sa k fóru pripojili, čím prispejú k rozvíjaniu a testovaniu vhodného riešenia, ktoré by úspešne bojovalo s globálnym falšovaním. „V dnešnom rýchlo sa meniacom svete potrebujeme používať najnovšiu technológiu na získanie spoľahlivého potvrdenia o pôvode tovarov a trasy zabezpečované medzinárodnými dodávateľskými reťazcami. Schopnosť vytvárať trvalé a nemenné záznaky je jedným z najlepších spôsobov na dosiahnutie pozitívnych výsledkov v boji s falšovaním.“

Viac info: <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/blockathon>

(ls)

k patentovateľnosti vynálezov zahŕňajúcich umelú inteligenciu alebo vytvorených umelou inteligenciou (neobsahujú žiadne špeciálne výluky z patentovateľnosti vo vzťahu k týmto vynálezom). Viaceré štáty v prieskume uviedli, že pri posudzovaní patentovateľnosti predmetných vynálezov postupujú alebo by postupovali podobne ako pri posudzovaní patentovateľnosti počítačom realizovaných vynálezov.

Vo vzťahu k posudzovaniu vynálezovskej činnosti viaceré štáty uviedli, že pri posudzovaní splnenia tejto podmienky patentovateľnosti používajú metódu známu ako „problem-solution approach“. V Spojenom kráľovstve patentoví experti pri posudzovaní vynálezovskej činnosti používajú metódu označovanú ako „Windsurfing/Pozzoli approach“ (metóda bola pôvodne sformulovaná odvolacím súdom v prípade Windsurfing International Inc. v Tabur Marina a následne mierne preformulovaná v prípade Pozzoli SPA v BDMO SA). Niektoré štáty metódu používanú pri posudzovaní vynálezovskej činnosti v rámci prieskumu patentových prihlášok bližšie nešpecifikovali. Všetky štáty, ktoré sa zapojili do prieskumu, však uviedli, že pri posudzovaní splnenia podmienky vynálezovskej činnosti využívajú koncept fiktívneho odborníka. Ako vyplynulo z prieskumu, v prípade vynálezov zahŕňajúcich umelú inteligenciu bude za fiktívneho odborníka nutné považovať tím odborníkov zložený zo softvérového odborníka a odborníka z technickej oblasti, do ktorej patrí posudzovaný vynález.

Pokiaľ ide o požiadavku na úplnosť a jasnosť opisu vynálezu v prihláške, v členských štátoch sa táto požiadavka považuje za splnenú, ak je odborník na základe informácií poskytnutých v prihláške schopný v deň podania prihlášky uskutočniť nárokovaný vynález. Aby sa zabránilo tzv. black box efektu (prihláška neobjasňuje ako vynález funguje), vynálezy zahŕňajúce umelú inteligenciu by podľa názoru viacerých členských štátov mali byť, podobne ako vynálezy realizované počítačom, v prihláške opísané nielen z hľadiska štruktúry, ale aj z hľadiska funkcie. Podľa názoru niektorých štátov by prihlášky týkajúce sa vynálezov zahŕňajúcich umelú inteligenciu mali obsahovať aj algoritmus umelej inteligencie.

V diskusii k uvedenej téme EPÚ informoval výbor o neustále sa zvyšujúcom počte podaných európskych patentových prihlášok, ktorých predmetom sú vynálezy zahŕňajúce umelú inteligenciu. V novembri 2018 boli špecifické posudzovania patentovateľnosti tohto druhu vynálezov doplnené aj do pokynov pre prieskum európskych patentových prihlášok (Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part G, Chapter II-4, 3.3.1 – [http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/2A358516CE34385CC125833700498332/\\$File/guidelines_for_examination_2018_hyperlinked_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/2A358516CE34385CC125833700498332/$File/guidelines_for_examination_2018_hyperlinked_en.pdf)). Podľa EPÚ je prax tzv. IP5 úradov (EPÚ, Patentový a známkový úrad Spojených štátov amerických, Japonský patentový úrad, Kórejský úrad duševného vlastníctva a Národný úrad duševného vlastníctva Čínskej ľudovej republiky) týkajúca sa patentovania vynálezov zahŕňajúcich umelú inteligenciu rovnaká, resp. veľmi podobná ako prax EPÚ – pôvodcom takéhoto vynálezu môže byť výlučne fyzická osoba (umelá inteligencia je považovaná len za nástroj na vytvorenie vynálezu) a na vynálezy zahŕňajúce umelú inteligenciu sa vzťahujú rovnaké podmienky patentovateľnosti ako na všetky ostatné vynálezy. Rozsiahlu štúdiu venovanú problematike umelej inteligencie a jej vzťahu k patentom na svojej webovej stránke publikovala aj Svetová organizácia duševného vlastníctva ([http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/2A358516CE34385CC125833700498332/\\$File/guidelines_for_examination_2018_hyperlinked_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/2A358516CE34385CC125833700498332/$File/guidelines_for_examination_2018_hyperlinked_en.pdf)).

Poľská delegácia výbor informovala, že témou konferencie, ktorú začiatkom septembra Patentový úrad Poľskej republiky každoročne usporadúva v Krakove, bude v roku 2019 práve patentovateľnosť vynálezov zahŕňajúcich umelú inteligenciu.

(lm)

Správy z EÚ

Zasadnutie pracovnej skupiny Rady EÚ pre DV

Na zasadnutí pracovnej skupiny Rady EÚ pre duševné vlastníctvo v závere februára sa členské štáty dohodli na kompromisnom znení návrhu rozhodnutia Rady o pristúpení Európskej únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach a návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o činnosti Európskej únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach. Návrhy boli predložené na zasadnutí COREPER1 s cieľom schváliť mandát na začatie trialógov s Európskym parlamentom.

Prehľad a stručný obsah jednotlivých bodov programu

Komisia žiada o povolenie Rady na pristúpenie EÚ k Ženevskému aktu o Lisabonskej dohode o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach. Lisabonská dohoda o ochrane označení pôvodu a o medzinárodnom zápise označení pôvodu z roku 1958 je zmluva, ktorú spravuje Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO). Zmluvnými stranami Lisabonskej dohody je sedem ČS EÚ (SK, BG, CZ, FR, HU, IT a PT). Ženevským aktom sa rozširuje rozsah pôsobnosti Lisabonského systému okrem označení pôvodu aj na všetky zemepisné označenia. V zmysle rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vo veci C-389/15 má EÚ výlučnú právomoc na uzatvorenie Ženevského aktu Lisabonskej dohody. Po tom, ako sa EÚ stane zmluvnou stranou Ženevského aktu, mala by predložiť zoznam zemepisných označení EÚ z registrov EÚ pre zemepisné označenia (podľa dohody s ČS) na ochranu podľa Lisabonského systému. Tento zoznam by sa mal vytvoriť v úzkej spolupráci s ČS. Technické diskusie k návrhu prebiehali na úrovni WP IP od júla 2018.

Následne Komisia informovala o aktuálnom vývoji diskusií v EP. Uviedla, že 23. januára schválil Právny výbor EP (JURI) správu k legislatívnemu návrhu o Dodatočných ochranných osvedčeniach a k prístupu k Ženevskému aktu. O správe k prístupu k Ženevskému aktu sa v pléne EP hlasovalo 31. januára a správa bola prijatá. Keďže v predloženom návrhu neboli zohľadnené zásadné pripomienky Lisabonskej skupiny ČS EÚ, bolo RO PRES požiadané o stiahnutie tohto bodu z agendy CRP1.

Následne pokračovala technická diskusia k jednotlivým článkom návrhu Komisie na pristúpenie EÚ k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach a k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o činnosti Únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody.

Je potrebné uviesť, že ČS EÚ, ktoré sú zmluvnými stranami Lisabonskej dohody (FR, IT, HU, PT, CZ, SK, BG), vystupujú jednotne. Spoločné pripomienky k článkom boli následne v stanovenej lehote zaslané predsedovi pracovnej skupiny.

(ež)

Reforma autorského práva rozdeľuje Európu, jednotný nie je ani Vyšehrad

Členské štáty, Európsky parlament a Komisia zakončili takmer trojročné vyjednávania o **reforme autorského práva**. Sporným bodom boli články 11 a 13, ktoré podľa kritikov ohrozujú slobodu internetu. Návrh Európskej komisie reformovať autorské právo začal sériu diskusií o spravodlivom odmeňovaní autorov, ktorí tvoria internetový obsah. Debata sa však rýchlo zvrtila aj na tému slobody prejavu v digitálnej ére. **Najviac kontroverzií vzbudzujú dva články navrhovanej autorskej smernice**. Rozdielne pozície sa objavili nielen v Európe, ale aj v rámci jednotlivých členských štátov. A ani krajiny V4 neboli výnimkou – ich postoj k článkom 11 a 13 sa v priebehu rokovaní vyvíjal a doteraz sa výrazne líši.

Kým **článok 13** zaväzuje internetové platformy typu Ulož.to či YouTube k filtrovaniu obsahu a k ochrane autorských práv, **článok 11** sa okrem iného týka zverejňovania titulkov a perexov vo vyhľadávачoch, na sociálnych sieťach či pre služby, ako sú Google News. Aktuálne znenie textu hovorí, že úryvky obsahujúce viac ako veľmi stručný výťah z textu budú môcť platformy zdieľať, len ak si zaobstarajú licenciu od vydavateľa.

Viac info:

<https://euractiv.sk/section/buducnost-eu/news/reforma-autorskeho-prava-rozdeluje-europu-jednotny-nie-je-ani-vysehrad/>

(ls)

Zmeny Spoločného vykonávacieho poriadku k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známok a Protokolu k tejto dohode

Dňa 1. februára 2019 vstupuje do platnosti zmena **Spoločného vykonávacieho poriadku k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známok a Protokolu k tejto dohode**, ktoré boli prijaté Zhromaždením Madridskej únie na zasadnutí konanom 3. až 11. októbra 2016 v Ženeve. Ide o nové pravidlá 27bis a 27ter, ktoré zavádzajú možnosť rozdelenia a zlúčenia medzinárodného zápisu ochranných známok, ďalej pravidlá 22, 32 a 40, kde boli uskutočnené úpravy, a o sadzobník poplatkov, ktorý zahŕňa nový poplatok za rozdelenie medzinárodného zápisu.

Výpočet zmien je uvedený v prílohe.

<https://www.upv.cz/cs/upv/aktuality/aktual2009/zmena-provadečního-radu.html>

(ls)

Umelá inteligencia – európska perspektíva

Spoločné výskumné stredisko Európskej komisie vydalo v decembri 2018 rozsiahlu publikáciu k umelej inteligencii ako vedeckú podporu na účely tvorby európskych politík. Táto štúdia predstavuje európsky pohľad na umelú inteligenciu, ktorý je založený na nezávislom výskume a analýze s cieľom oživiť debatu na európskej úrovni.

Viac info:

<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/artificial-intelligence-european-perspective>

(Is)

Správy zo sveta

Europoslankyňa J. Reda: Online filter na kontrolu autorského práva diela bude musieť mať takmer každý

Jedna z najaktívnejších europoslankyň v boji za spravodlivé autorské práva na internete tvrdí, že nové znenie celoeurópskej smernice o autorských právach bude pre malé firmy likvidačné. „Pýtajte sa vlády aj europoslancov, prečo zlý návrh podporujú. Vo voľbách ich ohodnotia najmä mladí voliči,“ hovorí Julia Reda.

Foto: www.euractiv.sk

Viac info:

<https://euractiv.sk/section/buducnost-eu/interview/euro-poslankyna-j-reda-online-filter-na-kontrolu-copyrightu-diela-bude-musiet-mat-takmer-kazdy>

(Is)

Zháňate lacný „superšport“? Urobte si ho z vlastného auta!

Duševné vlastníctvo je v Číne a niektorých susedných krajinách iba nepodstatnou drobnosťou. Napokon, aj preto má táto krajina vo svete svoje špecifické meno. Najnovšie si môžete spraviť napríklad aj Veneno z obyčajného jednolitra. Falzifikáty známych produktov nie sú v Číne ničím výnimočným. Vďaka tamajším zákonom je pre lokálnych podnikateľov veľmi jednoduché kradnúť know-how zahraničných výrobcov a používať ho za ich chrbtom. Vo väčšine prípadov sa nekvalitným a lacným napodobeninám smeje. No tieto autá vyzerajú celkom k svetu.

Foto: www.auto.sk

Viac info:

<https://auto.sk/clanok/2002-zhanate-lacny-supersport-v-cine-dostanete-kopiu-za-par-eur>

(Is)

Moslimovia kritizujú dizajn tenisiek Nike, vraj na podrážke zobrazujú Alaha

Podľa petície, zverejnenej na serveri change.org, je symbol boha na topánke „poburujúci“. Značka Nike čelí kritike kvôli dizajnu svojich topánok zo série Air Max 270. Logo na podrážke vraj pripomína arabský symbol pre Alaha. Online petíciu za stiahnutie športových topánok z predaja podpísalo vyše 20 tisíc ľudí a ich počet konštantne narastá. Nike sa bráni, že logo predstavuje iba štylizovaný nápis Air Max.

Foto: www.finweb.hnonline.sk

Viac info:

<https://finweb.hnonline.sk/financie-a-burzy/1884153-moslimovia-kritizuju-dizajn-tenisiek-nike-vraj-na-podrazke-zobrazuju-alaha>

(Is)

Nové publikácie

Výber zo zahraničných publikácií

- ABBOTT, Frederick M. International intellectual property in an integrated world economy.
New York: Wolters Kluwer, 2019.
ISBN 9781454895831.
- ANDREWS, Johnson. The cultural production of intellectual property rights.
Philadelphia: Temple University Press, 2019. 288 s.
ISBN 9781439914298.
- CALBOLI, Irene, SENFTLEBEN, Martin. The protection of non-traditional trade marks.
Oxford: Oxford University Press, 2019. 432 s.
ISBN 9780198826576.
- COPYRIGHT in the information society.
Northampton: Edward Elgar Publishing, 2019.
ISBN 9781786439192.
- CREWS, Kenneth D. Copyright law for librarians and educators.
Chicago: American Library Association, 2019. 304 s.
ISBN 9780838916292.
- FRAMING intellectual property law in the 21st century.
Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 328 s.
ISBN 9781107135383.
- GIBSON, Johanna. Intellectual property, medicine and health.
Abingdon: Routledge, 2018. 206 s.
ISBN 9781472470102.
- HALT, Gerald B. et al. FDA and intellectual property strategies for medical device technologies.
New York: Springer, 2019. 314 s.
ISBN 9783030044619.
- HANDBOOK of research on managing intellectual property in digital libraries.
Hershey: IGI Global/Information Science Reference, 2018. 461 s.
ISBN 9781522530930.
- HERDEGEN, Matthias. The international law of biotechnology : human rights, trade, patents, health and environment.
Northampton: Edward Elgar Publishing, 2018. 224 s.
ISBN 9781786435958.
- CHALOUPKOVÁ, Helena. Mediální právo.
Praha: C. H. Beck, 2019. 533 s.
ISBN 9788074007255.
- INTELLECTUAL property and development.
New York: Springer, 2019. 431 s.
ISBN 9789811328558.
- JOHNSON, Andrews Sean. The cultural production of intellectual property rights.
Philadelphia: Temple University Press, 2019.
ISBN 9781439914298.
- KENNEDY, Matthew. WTO dispute settlement and the TRIPS agreement.
Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 497 s.
ISBN 9781316507896.
- LAI, Amy. The right to parody : comparative analysis of copyright and free speech.
Cambridge: Computer Press, 2019. 250 s.
ISBN 9781108427388.

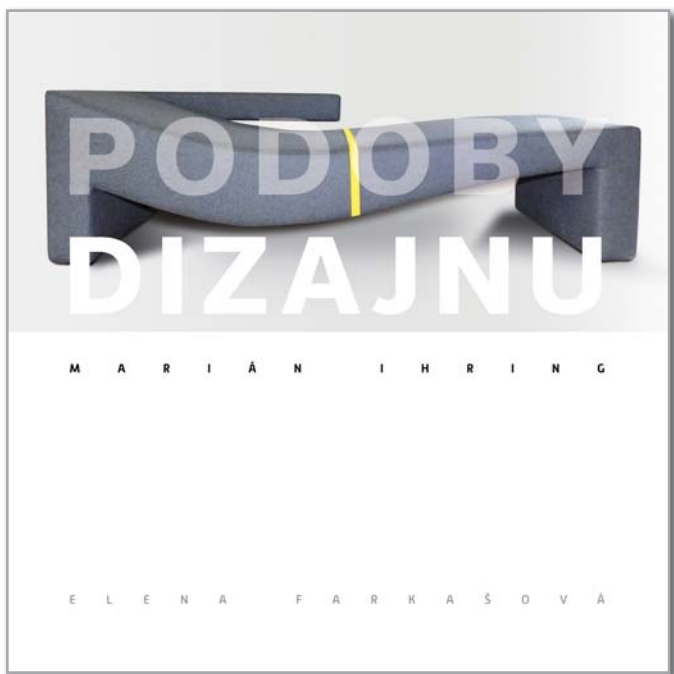
- OKEDIJI, Ruth L. Copyright law in an age of limitations and exceptions.
Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 542 s.
ISBN 9781107584846.
- OPDERBECK, David. The flame of knowledge : a critical realist approach to information policy and intellectual property.
New York: Routledge, 2019. 240 s.
ISBN 9781409404750.
- RESEARCH handbook on patent law and theory.
Northampton: Edward Elgar Publishing, 2019.
ISBN 9781785364112.
- RIMAI, Donald S. A guide for implementing a patent strategy.
Hoboken: Wiley-Scrivener, 2018. 318 s.
ISBN 9781119407058.
- RIMAI, Donald S. Guide for executing a patent strategy.
New Jersey: Wiley-Scrivener, 2019.
ISBN 9781119407102.
- RING, Gerhard. Gewerblicher Rechtsschutz.
Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2019. 350 s.
ISBN 9783848753352.
- RING, Gerhard. Urheberrecht.
Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2019. 250 s.
ISBN 9783848753369.
- SCHWEMER, Sebastian Felix. Licensing and access to content in the European Union.
Cambridge: Cambridge University Press, 2019.
ISBN 9781108475778.
- SIMONE, Daniela. Copyright and collective authorship.
Cambridge: Cambridge University Press, 2019.
ISBN 9781107199958.
- SLAUTER, Will. Who owns the news?
Stanford: Stanford University Press, 2019. 368 s.
ISBN 9781503607712.
- SOKOL, Daniel D. Patent assertion entities and competition policy.
Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 214 s.
ISBN 9781107569553.
- STOKES, Simon. Digital copyright.
New York: Hart Publishing, 2019. 272 s.
ISBN 9781509917297.
- WILSON, David. International patent litigation.
Woking: Globe Law and Business, 2018. 380 s.
ISBN 9781909416550.

Výber z nových publikácií v príručnej knižnici ÚPV SR

- HAGUE yearly review 2018: international registration of industrial designs.
Geneva: World Intellectual Property Organization, 2018. 68 s.
ISBN 9789280529449.
- MADRID yearly review 2018 : international registration of marks.
Geneva: World Intellectual Property Organization, 2018. 113 s.
ISBN 9789280529463.
- PATENT cooperation treaty yearly review 2018: the international patent system.
Geneva: World Intellectual Property Organization, 2018. 96 s.
ISBN 9789280529456.
- WORLD intellectual property indicators 2018.
Geneva: World Intellectual Property Organization, 2018. 228 s.
ISBN 9789280529845.

Spracovala Mgr. Gabriela Pišová

Recenzia

FARKAŠOVÁ, E.: PODOBY DIZAJNU – MARIÁN IHRING

doc. René Baďura, akademický sochár

FARKAŠOVÁ, Elena. Podoby dizajnu – Marián Ihring. Zvolen: Technická univerzita, 2018, 137 s. ISBN 978-80-228-3080-5.

Publikácia je zaujímavým textom zachytávajúcím tvorivý príbeh dizajnéra Mariána Ihringa. Text je pútavým čítaním, je bohato ilustrovaný a výborne graficky spracovaný. Je napísaný zrozumiteľným jazykom, ktorý je vhodný tak pre odborníka ako aj pre fanúšika dizajnu a umenia. Vnímanie a hodnotenie úžitkového výtvarníka nie je často predmetom záujmu teoretikov, preto považujem tento počin za potrebný z dôvodu podchytenia súčasnosti, ktorá vychádza z nedávnej minulosti.

Dôležitým faktorom je hlavná nosná línia zameraná na myšlienky, ako aj poznanie autora samotného. Obsah knihy vníma a predkladá všetky strasti i radosti tvorby sledovaného autora. Všetky tvorivé počiny podchytené v knihe sú ilustrované obrazom. Tento nám sprostredkujú fotografie, vizualizácie a v neposlednom rade kresby Mariána Ihringa.

Druhou osnovou je vnímanie kontextov tvorby v časovej postupnosti. Marián Ihring totiž začal pôsobiť na profesionálnej dizajnerskej scéne na začiatku deväťdesiatych rokov, v období

odznievajúcej postmodernity. Toto turbulentné obdobie bolo charakteristické práve prebiehajúcou zmenou systému, kedy vznikali trh. Nové boli požiadavky praxe, vznikali a zároveň zanikali firmy, zákazníci si začali uvedomovať svoju dôležitosť, klienti sa (aj na vlastných chybách) učili, čo a za akých podmienok môžu chcieť od dizajnéra, rovnako dizajnéri sa (aj na vlastných chybách) učili existovať na trhu. Forma tvorby a vzniku dizajnu prechádzala ohromným vývojom a generačným skokom. Práve v tomto období klasické výtvarné médiá a postupy využívané priemyselnými návrhármi sa pomaly, ale o to razantnejšie dopĺňali o nastupujúcu výpočtovú techniku. V knihe, zrejme aj z dôvodu autenticity, sú výstupy zodpovedajúce danému softvérovému a hardvérovému vybaveniu. Čiže kniha dáva vnímavému čitateľovi aj obraz situácie v nedávnej minulosti. Sprostredkúva pocit a duch doby, ktorá bola síce len nedávno, no podliehala neuveriteľnej akcelerácii. Môžeme oceniť aj fakt, že predmetom skúmania autorky je autor, dizajnér, výtvarník a pedagóg pôsobiaci na periférii. Tento rozmer je tiež veľkým benefitom publikácie, pretože z umenovedného ako aj historického kontextu nám dopĺňa a zachytáva dobu v priebehu, a tým sa stáva „tehličkou“ v stavbe nášho komplexného poznania.

Autorka v publikácii pracuje s informáciami, ktoré spracovala do logických obsahových celkov reprezentovaných kapitolami – Dizajnér a múzy, Kresba – predĺžené vedomie, Nábytkový dizajn, Priemyselný dizajn, Interiérový dizajn, Exteriérový dizajn, Voľná tvorba, Prezentácia a reklama, Učiteľ dizajnu, Namiesto záveru. Toto členenie výborne charakterizuje predmet skúmania knihy a to tvorbu a činnosť Mariána Ihringa vo všetkých jeho podobách. Výber zobrazených prác predstavuje hlavné témy a kľúčové diela jeho profesionálnej dráhy. Obsahová štruktúra monografie je odrazom súhrnnej kategorizácie tvorby skúmaného dizajnéra za uplynulých viac než tridsať rokov.

Pri pozornom čítaní je možné vycítiť, že publikácia vznikla z veľkej časti na základe série osobných rozhovorov a analýz materiálov z publikačného, umeleckého a osobného portfólia dizajnéra, ale tiež na základe rozhovorov s jeho spolupracovníkmi, ktorí sa podieľali na uvedených projektoch, či s absolventmi štúdia, ktorí v minulosti navštevovali ateliér dizajnu pod jeho vedením.

Výsledný materiál je do značnej miery poznamenaný, ako konštatuje autorka monografie, aj osobným poznaním čerpajúcim z dlhoročnej vzájomnej spolupráce na odborných, výskumných, umeleckých či pedagogických aktivitách a z tohto pohľadu je obsah a výber informácií celkom iste ovplyvnený aj jej subjektívnym ľudským poznaním.

Táto umelecká monografia s istotou prispeje k zlepšeniu poznania a skúmania umenia so zameraním na dizajn. Na jednej strane bude obohatením umeleckých, dizajnerských a teoretických bádání v oblasti tvorby nových produktov, nábytku a prostredia a na strane druhej istotne bude príjemným obohatením aj domácej knižnice fanúšikov súčasného umenia a dizajnu.

Z obsahov vybraných časopisov

Justičná revue

č. 11/2018

GREGOR, M.: Daňové aspekty náboženskej slobody v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva

FUNTA, R.: Amazon a presadzovanie antitrustového práva

KLIMEK, L.: Legálne obchodovanie s drogami v európskom a medzinárodnom kontexte

č. 12/2018

UKROPEC, A.: Právo migrantov na zlúčenie rodiny

BONK, F.: O zdaňovaní príjmov v kontextoch zdieľanej ekonomiky

MANDALÍK, R.: K niektorým otázkam súvisiacim so skončením vyšetrovania preštudovaním spisu

Průmyslové vlastnictví

č. 6/2018

STUPKOVÁ, R.: Reforma v oblasti ochranných známek – nařízení o ochranné známce Evropské unie, harmonizační směrnice

ŠVÉDOVÁ, O.: Změny ve správních poplatcích po novele zákona o ochranných známkách

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: Služba Patent Translate - Nejasný osud Dohody o jednotném patentovém soudu a jednotném patentu

JUDIKATURA

ŠTROS, D.: K otázce řešení konkurence, resp. souběhu současné nebo následně po sobě podaných občanskoprávních žalob z porušení práva opírajících se o ochrannou známku EU a národní ochrannou známku

č. 1/2019

KRATOCHVÍL, J.: Úřad průmyslového vlastnictví v roce 2018

DANIEL, P.: Prosazování práv duševního vlastnictví orgány moci veřejné

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: Rozhodnutí Správní rady EPO ze dne 28. června 2018 o změně Pr. 154(1) EPC s účinností od 1. ledna 2019

Kambodža (KH) – další stát, ve kterém je přístupná ochrana evropským patentem

Evropský patentový úřad (EPÚ) začal zveřejňovat i rešeršní strategii

Právní otázky postoupené Velkému stížnostnímu senátu G 1/18

K rozhodnutí stížnostního senátu T 506/16

JUDIKATURA

ŠTROS, D.: K otázce možnosti ochrany chuti potravin autorským právem

AKTUALITY

Jozef Kratochvíl novým předsedou Správní rady EPO

Quark

č. 1/2019

URAB, Z.: Všeci sme Afričania

ZEMANČÍKOVÁ, V.: Superzem pri Barnardovej hviezde

WACHTER, P.: Skúšajú to cez VESMÍR

URAN, Z.: Ihly v kozmickej kôpke sena

Quark

č. 2/2019

BIZUBOVÁ, M.: Krajina vytvorená Váhom

ČERNANSKÝ, A.: Izolované laboratória evolúcie

KOMÁREK, Z.: Stretnutie za známym svetom

Quark

č. 3/2019

SLUGEN, V.: Hviezda spútaná v reaktore

ŠMÍDOVÁ, L.: Votrelci z jantáru

HYŽNÝ, M.: Silúrsky skleník

HUBINSKÝ, R.: Nabi si sám

World Patent Information

vol. 54/2018

CHOI, Yong Muk, CHO, Daemyeong. A Study on the Time-dependent Changes of the Intensities of Factors Determining Patent Lifespan from a Biological Perspective (Štúdiá o časovo závislých zmenách intenzity faktorov podmieňujúcich životnosť patentov z biologického hľadiska)

Stredná dĺžka života človeka závisí od vrodených faktorov, vrátane genetických a získaných, medzi ktoré patria sociálno-envi-

ronmentálne faktory a tiež individuálne správanie. Podobne aj životnosť patentov, ktorá je definovaná ako obdobie od udelenia patentu až po ukončenie času jeho platnosti, ovplyvňujú tri hlavné kategórie faktorov. Do prvej skupiny patrí genetický faktor zahŕňajúci napríklad počet patentových nárokov, prihlasovateľov, vynálezcov, citácií a pod. Tento faktor je možné upravovať predtým, ako prihlasovateľ podá patentovú prihlášku, ale po udelení patentu už nie. Druhou kategóriou je faktor správania, napríklad počet súvisiacich patentových prihlášok a počet patentových rodín. Do poslednej kategórie patrí environmentálny faktor, nad ktorým majiteľ patentu nemá kontrolu a je úplne závislý od tretích strán alebo prostredia. Súčasťou tohto faktora je napríklad patentový systém a súdne spory. Silnejší vplyv na životnosť patentov majú environmentálny faktor a faktor správania, ale najsilnejším faktorom ovplyvňujúcim skutočnú životnosť patentu sú udržiavacie poplatky.

BOURGEOIS-TASSANARY, Muriel et al. CEPIUG 2016 Tool Survey: A Patent Information Professional Perspective (CEPIUG 2016 prieskum nástrojov: perspektívy odborníkov v patentových informáciách)

Konfederácia skupín používateľov patentových informácií v Európe (CEPIUG), ktorá vznikla v roku 2008 s cieľom poskytovať platformu na spoluprácu používateľov patentových informácií, sa v októbri 2016 rozhodla uskutočniť prieskum týkajúci sa používaných nástrojov, databáz a vzdelávania v oblasti patentových informácií. Takmer polovica respondentov pracovala v chemickom, farmaceutickom a automobilovom priemysle a štvrtina v oblasti energetiky, elektrotechniky a biotechnológií. Z prieskumu vyplynulo, že až 90 % respondentov sa pri vyhľadávaní informácií zameriava na novosť a patentovateľnosť vynálezu. Respondenti využívali nielen známe nástroje a databázy (napr. Orbit, Patbase, Thomson Innovation) alebo špecifické (napr. STN, CAS, Genome Quest), ale aj nové nástroje, také ako Cortellis, PatentSight a pod. O vzdelávanie organizované prostredníctvom CEPIUG malo záujem 83 % respondentov a 26 % sa zaujímalo o aktívne vzdelávanie v kurzoch.

CHIARELLO, Filippo et al. Automatic Users extraction from Patents (Automatická extrakcia z patentov)

Patentové dokumenty obsahujú množstvo informácií, ktoré sa využívajú hlavne pri plánovaní stratégií rozvoja vedy a techniky. Zameranie sa na technickú užitočnosť údajov obsiahnutých v patentových dokumentoch je určite veľkou výhodou, no na druhej strane veľa informácií zostáva nevyužitých. V súčasnosti sa čoraz väčší počet netechnických čitateľov zaujíma o obsah patentov a patentovú analýzu. Zatiaľ čo patentoví zástupcovia a manažéri pracujúci v oblasti duševného vlastníctva analyzujú patentové dokumenty z právnych dôvodov, obchodníci sa zameriavajú hlavne na trhové trendy, zmeny v správaní a potrebách zákazníkov a pod. Obsah patentov sa môže stať prístupnejším pre netechnických čitateľov prostredníctvom systému extrahovania entít z patentových dokumentov. Extrakcia entity znamená nájsť také textové prvky, ktoré sú jedinečnými identifikátormi subjektov patriacich do vopred definovaných tried.

Časopis Duševné vlastníctvo vydáva:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Švermova 43,
974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
www.upv.sk

Registrované MK SR – EV 5622/18

ISSN 1339-5564

Vychádza 4x ročne

Publikované názory autorov príspevkov sa nemusia stotožňovať
s názormi vydavateľa časopisu.

Adresa redakcie:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, „Duševné vlastníctvo“,
Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
Tel.: 0908 676 865, fax: 048/43 00 402
E-mail: casopisDV@indprop.gov.sk
IČO: 30 810 787

Vydané: 8. 4. 2019

Cena jedného čísla v **tlačenej verzii** v roku **2019** je **4,50 €**, ročné predplatné **18 €** + poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty. Odberateľom bude časopis distribuovaný poštou.

Cena jedného čísla v **elektronickej verzii** v roku **2019** je **3,50 €**, ročné predplatné **14 €**. Odberateľom bude časopis distribuovaný v PDF formáte.

Online objednávka:

www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo

Informácie o obsahu jednotlivých čísel:

www.upv.sk/?dusevne-vlastnictvo-archiv

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Bc. Miroslav Čellár

Členovia:

- JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- Ing. Štefan Holakovský – patentový zástupca, Slovenská republika
- Dr. H.c.doc. Ing. Peter Mihók, CSc. – Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenská republika
- doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc. – Slovenská akadémia vied, Slovenská republika
- prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc. – Metropolitní univerzita Praha, Česká republika
- prof. Ing. Ľubomír Šooš, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská republika
- JUDr. Richard Bednárík, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- doc. JUDr. Martin Kubinec, PhD. – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovenská republika
- JUDr. Zuzana Adamová, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- Mgr. Michal Černý, PhD. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika

Redakčný kruh:

- Ing. Zdena Hajnalová
- Ing. Ingrid Brežňanová
- JUDr. Lucia Kováčiková
- Ing. Lukrécia Marčoková
- Mgr. Jitka Mikuličová

Výkonný redaktor: Mgr. Lucia Spišiaková, PhD.

Jazyková korektúra: Mgr. Monika Halášová

Grafická úprava: Mgr. Janka Zimová

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tohto časopisu sa nesmie reprodukovat', uložiť do vyhľadávacieho systému alebo použiť v akejkoľvek forme pomocou elektronických, mechanických, fotokopírovacích a záznamových prostriedkov alebo akýmkoľvek iným spôsobom bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or utilized in any form by electronic, mechanical, photocopying, recording means or otherwise without prior written permission of the Publisher.